

**RAAD
VOOR
BETWISTINGEN
INZAKE
STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN**

JAARVERSLAG

Verslag over de werkzaamheden 2011

Inhoudstafel

Inhoudstafel	1
1. Inleidende beschouwingen	3
1.1 Inleiding.....	3
1.2. Bevoegdheid en uitbreiding.....	3
1.3. Secretariaat.....	6
2. Samenstelling van de Raad	7
3. Statistische gegevens en toelichting	7
3.1. Verzoekschriften en zittingsdagen	7
3.2. Verzoekende partijen	10
3.3. Voorwerp van het verzoekschrift.....	16
3.4. Uitspraken.....	18
3.5. Bijstand door een raadsman	22
3.6. Schorsing der werkzaamheden.....	25
3.7. Ordetermin van 15 kalenderdagen	25
4. Overzicht en analyse van de beslissingen van de Raad	26
4.1. Ontvankelijkheid.....	26
4.1.1. Naleving van vormvoorschriften	26
4.1.2. De tijdigheid van het verzoekschrift.....	28
4.1.3. Het regelmatig instellen en uitputten van het intern beroep.....	30
4.1.4. De bevoegdheid van de Raad	33
4.1.5. Gebrek aan belang	34
4.1.6. Zonder voorwerp	36
4.1.7. De schending van het gezag van gewijsde	37
4.1.8. Gezamenlijk verzoekschrift.....	38
4.1.9. Onontvankelijkheid van een middel.....	38
4.1.10. Uitstel van de behandeling van de zaak	39
4.1.11. Verbeterend besluit op grond van een materiële vergissing.....	39
4.1.12. Oproepen van getuigen	40
4.2. Gegrondheid	41
4.2.1. Beroep tegen een examenbeslissing.....	43
4.2.1.1. <i>Redelijkheids- en zorgvuldigheidsbeginsel</i>	43
4.2.1.2. <i>Begeleiding en feedback</i>	46
4.2.1.3 <i>Rechten van verdediging</i>	47
4.2.1.4. <i>Openbaarheid van bestuur en beginselen van behoorlijk bestuur</i>	48
4.2.1.5. <i>Evaluatiemethodes</i>	49
4.2.1.6. <i>De motiveringsplicht</i>	50
4.2.1.7. <i>Onderwijs- en examenreglement</i>	56
4.2.1.8. <i>Vertrouwens- en rechtszekerheidsbeginsel</i>	59
4.2.1.9. <i>Onpartijdigheidsbeginsel</i>	59
4.2.1.10. <i>Beoordelings- en deliberatiecriteria</i>	61
4.2.1.11. <i>Gelijkheidsbeginsel</i>	64
4.2.1.12. <i>Stagebeoordelingen</i>	66
4.2.2. Beroep tegen een examentuchtbeslissing.....	69
4.2.3. Beroep in verband met de toekenning van een bewijs van bekwaamheid	72
4.2.4 Beroep in verband met de toekenning van een vrijstelling.....	72

4.2.5. Beroep in verband met het opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking	73
4.2.6. Beroep tegen een beslissing waarbij het volgen van een schakel- en /of voorbereidingsprogramma wordt opgelegd	75
4.2.7. Beroep tegen het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het diplomacontract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt zich inschrijft.....	75
4.2.8. Beslissingen over leerkrediet.....	77
4.3. Cassatieberoep bij de Raad van State.....	79
4.4. Opvolging door de instellingen.....	80
4.5. Aanbevelingen.....	81

1. Inleidende beschouwingen

1.1 Inleiding

1. Voorliggend document brengt verslag uit over de werking van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen¹ gedurende het jaar 2011.

In dit verslag worden de zaken die ingeleid werden tijdens het werkjaar 2011 toegelicht. Tijdens het werkjaar 2011 werden 242 zaken ingeleid.

Na behandeling van de zaken worden de uitspraken, zoals decretaal bepaald, geanonimiseerd gepubliceerd op de website van de Raad met aanduiding van het rolnummer. De besluiten waarnaar in voorliggend verslag wordt verwezen, zijn dan ook te raadplegen op <http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/Raad/>. Daarnaast wordt ook het jaarverslag op deze website gepubliceerd.

2. Het jaarverslag volgt hetzelfde stramien als voorgaande werkjaren. Het is opgebouwd uit vijf verschillende hoofdstukken. Het eerste inleidende hoofdstuk informeert over de bevoegdheid van de Raad en de werking van het secretariaat. Het tweede hoofdstuk behandelt de samenstelling van de Raad. Het derde hoofdstuk verstrekt statistische gegevens over de Raad met de nodige bijhorende toelichting. Het vierde hoofdstuk gaat ten slotte dieper in op de ontvankelijkheid en de gegrondheid van de besluiten van de Raad zelf. De laatste hoofdstukken betreffen een overzicht van de cassatieberoepen en een verslag over de opvolging door de instellingen.

1.2. Bevoegdheid en uitbreiding

3. Krachtens artikel II.1, 15^obis van het Aanvullingsdecreet² kan de Raad uitspraak doen over betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen.

De volgende studievoortgangsbeslissingen kunnen voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad:

1. een examenbeslissing: elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel;
2. een examentuchtbeslissing: een sanctie opgelegd naar aanleiding van examenfeiten;

¹ Hierna Raad genoemd;

² Decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, B.S. 10 juni 2004;

3. de toekenning van een bewijs van bekwaamheid, dat aangeeft dat een student op grond van eerder verworven competenties of eerder verworven kwalificaties bepaalde competenties heeft verworven;
4. de toekenning van een vrijstelling: de opheffing van de verplichting om over een opleidingsonderdeel, of een deel ervan, examen af te leggen;
5. een beslissing waarbij het volgen van een schakel- en/of voorbereidingsprogramma wordt opgelegd en waarbij de studieomvang van dergelijk programma wordt vastgesteld;
6. het opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking, bedoeld in artikel 52 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen;
7. het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het diplomacontract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich niet eerder heeft ingeschreven;
8. de beslissingen in verband met het leerkrediet die door het instellingsbestuur of door de stuurgroep Databank Hoger Onderwijs zijn genomen;
9. een beslissing van een instellingsbestuur over de gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma genomen in toepassing van artikel 69, §3, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;
10. een beslissing inzake gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma van hoger onderwijs met een Vlaams diploma van hoger onderwijs genomen krachtens artikel 88 van het decreet 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;
11. een beslissing waarbij er in geval van overmacht geen aangepaste examenregeling mogelijk is om organisatorische redenen.

4. Het onderwijsdecreet ODXXI³ maakt het mogelijk dat alle 'personen op wie de beslissing betrekking heeft' (en dus niet enkel studenten ingeschreven aan een hogeronderwijsinstelling) een beroep kunnen instellen bij de Raad. Dit was noodzakelijk onder meer gezien de uitbreiding van de bevoegdheid van de Raad inzake de erkenningsbeslissingen van NARIC⁴. Studievoortgangsbeslissingen worden doorgaans genomen ten aanzien van studenten ingeschreven aan een hogeronderwijsinstelling. Ingeval van vrijstellingsbeslissingen, beslissingen over het toekennen van een bewijs van bekwaamheid, beslissingen over het opleggen van een schakelprogramma en voorbereidingsprogramma en erkenningsbeslissingen is het mogelijk dat op het ogenblik van het nemen van de beslissing de betrokken student nog niet ingeschreven is. Niettemin hebben zij ook recht om hun beslissing aan te vechten voor de Raad.

³ Decreet van 1 juli 2011 betreffende het onderwijs XIX, B.S. van 30 augustus 2011;

⁴ National Academic (& Professional) Recognition and Information Centre;

5. Het onderwijsdecreet ODXXI⁵ heeft de bevoegdheid van de Raad uitgebreid wat de beslissingen inzake gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma betreft. Deze zijn aanvechtbaar met ingang van 1 september 2011. In het werkjaar 2011 zijn er nog geen beroepen met dit voorwerp ingeleid.

België heeft de Conventie van Lissabon betreffende de erkenning van diploma's en studieperiodes in het hoger onderwijs geratificeerd. De toepassing van een aantal principes wordt geëxpliciteerd in het onderwijsdecreet XXI, zowel voor de overheid als voor de instellingen die aanvragen om de erkenning van diploma's en studieperiodes behandelen.

Het gaat om de volgende principes:

- elke houder van een diploma heeft recht op een faire waardering ervan door de bevoegde instantie;
- procedures en criteria moeten transparant, degelijk en samenhangend zijn;
- de bewijslast voor het aantonen dat de aanvrager niet voldoet aan de gestelde voorwaarden ligt bij de bevoegde erkenningsinstantie (omkering van de bewijslast);
- een gemotiveerde erkenningsbeslissing moet binnen een redelijke termijn genomen worden;
- in geval de beslissing negatief is, deelt de bevoegde erkenningsinstantie de verzoeker mee welke maatregelen hij of zij kan treffen om de aangeduide tekorten weg te werken (sluit logisch aan bij het principe van de omkering van de bewijslast);
- tegen een negatieve beslissing moet binnen een redelijke termijn een beroep mogelijk zijn.

Tegelijk gelden de domeinspecifieke leerresultaten als referentiekader voor de waardering van buitenlandse diploma's en studieperiodes.

Eén van deze principes, met name een eenvoudige beroepsmogelijkheid binnen een redelijke termijn, heeft er toe geleid dat de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen met ingang van 1 september 2011 ook bevoegd is voor erkenningsbeslissingen, zowel genomen door NARIC als door de instellingen in het kader van de toelating van buitenlandse studenten.

De beroepen tegen deze beslissingen (bedoeld in artikel II.1.15^{°bis}, h) en i)) worden bij de Raad ingesteld binnen een vervaltermijn van 30 dagen die ingaat uiterlijk de eenendertigste dag na de dag van de kennisgeving van de betrokken beslissing. Er gelden dus langere beroepstermijnen zowel voor het indienen van een beroep als voor het nemen van een beslissing. Dit is nodig omdat het gaat om dossiers waarvoor er uit hun aard meer tijd nodig is. Dat kan zijn omdat er vertalingen moeten gevraagd worden van stukken voor het dossier, omdat de student in het buitenland verblijft of omdat stukken moeten worden aangeleverd door buitenlandse instanties. Het is wel de kennisgeving van de beslissing die de uiterste beroepstermijn van 30 kalenderdagen laat lopen en niet de kennisname.

6. Met ingang van 1 september 2011 is de Raad ook bevoegd om beroepen te behandelen van studenten die hun leerkrediet dreigen te verliezen omwille van 'overmacht'. Deze bevoegdheid is er gekomen ter vervanging van het georganiseerd administratief beroep dat in 2010 kon worden ingesteld bij de Vlaamse Regering. Alle

⁵ Decreet van 1 juli 2011 betreffende het onderwijs XIX, B.S. van 30 augustus 2011;

beroepen die worden ingesteld na 1 september 2011 tegen beslissingen i.v.m. leerkrediet moeten worden ingesteld bij de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen, ook al is de aangevochten beslissing genomen voor 1 september 2011.

Studenten die wegens overmacht niet kunnen deelnemen aan een examen en voor wie de instelling om organisatorische redenen geen nieuw examen kan regelen, verliezen hun leerkrediet.

Het niet kunnen afleggen van een examen wegens overmacht kan in brede zin beschouwd worden als een negatieve studievoortgangsbeslissing waaraan noch de student, noch de instelling enige schuld treft. De decreetgever opteert nu om deze beslissingen voor te leggen aan een van de overheid en de instellingen onafhankelijk orgaan, met name: de Raad. Op die manier wordt over alle instellingen heen de noodzakelijke transparante en uniforme behandeling gegarandeerd.

De te volgen procedure is als volgt:

De studenten die hun leerkrediet wensen terug te krijgen, vragen vooreerst aan de instelling om een aangepaste examenregeling. Ingeval de instelling beslist dat in een bepaald geval dit niet meer mogelijk is, kan de student de beslissing van het instellingsbestuur voorleggen aan de Raad.

De Raad is bevoegd om te oordelen over:

- de overmacht op zich, om ervoor te zorgen dat de invulling van de overmacht over de instellingen heen gelijk is;
- de gegrondheid van de beslissing van de instelling dat er geen aangepaste examenregeling mogelijk is om organisatorische redenen.

Indien de overmacht wordt vastgesteld en de beslissing van de instelling is gegrond in die zin dat er geen aangepaste examenregeling meer mogelijk is, krijgt de student op grond van het besluit van de Raad 'ambtshalve' zijn of haar leerkrediet terug voor de betrokken opleidingsonderdelen.

1.3. Secretariaat

7. Karla Van Lint en Ellen Wens waren in 2011 aangesteld als secretarissen van de Raad. Ellen Wens verving vanaf juli Sandrine Killemaes, die secretaris was tot mei 2011. Het secretariaat werd praktisch ondersteund door Patricia Coekaerts.

8. Naast de eigenlijke ondersteuning van de Raad kreeg het secretariaat het afgelopen werkjaar eveneens verschillende informatievragen te verwerken via de telefoon of via elektronische weg. Huidig werkjaar was het voornamelijk de procedure aangaande leerkrediet en overmacht die tot heel wat vragen hebben geleid, zowel van de studenten en hun ouders als de instellingen. Deze procedure heeft op relatief korte tijd verschillende wijzigingen gekend, wat normaliter leidt tot onduidelijkheid. Intussen blijkt ook de nieuwe procedure vrij vlot te verlopen.

Studenten vinden ook heel wat informatie o.a. over de nieuwe bevoegdheden op de website van de Raad.

2. Samenstelling van de Raad

9. Tijdens het werkjaar 2011 kende de Raad voor een gedeelte een nieuwe samenstelling. Drie leden (bijzitters) werden na afloop van hun mandaat van zes werkjaren vervangen door nieuwe bijzitters voorgedragen door de VLUHR⁶. Het betreft: de heer Luc Van de Velde, mevrouw Jacqueline Hellemans en mevrouw Christiane Vanvinckenroye. De voorzitter Marc Boes en de plaatsvervangend voorzitter Jean Dujardin werden herbenoemd voor een mandaat van 6 jaar.

De huidige Raad is als volgt samengesteld:

Voorzitter:	de heer Marc Boes
Plaatsvervangend Voorzitter:	de heer Jean Dujardin mevrouw Kaat Leus
Werkend bijzitter:	de heer Bertel De Groote de heer Jean Goossens
Plaatsvervangend bijzitter:	de heer Piet Versweyvelt de heer Henri Verhaaren de heer Jan Geens de heer Daniël Cuypers

De samenstelling van een welbepaalde zitting - een voorzitter en twee bijzitters - gebeurt in functie van de beschikbaarheid van de leden van de Raad. Wanneer een lid verbonden is aan een bepaalde instelling, zetelt hij of zij niet wanneer deze instelling één van de betrokken partijen is.

Ook dit werkjaar stelde de samenstelling geen problemen en werden er geen verzoeken tot wraking ingediend door de partijen zoals voorzien in artikel II.33 van het Aanvullingsdecreet.

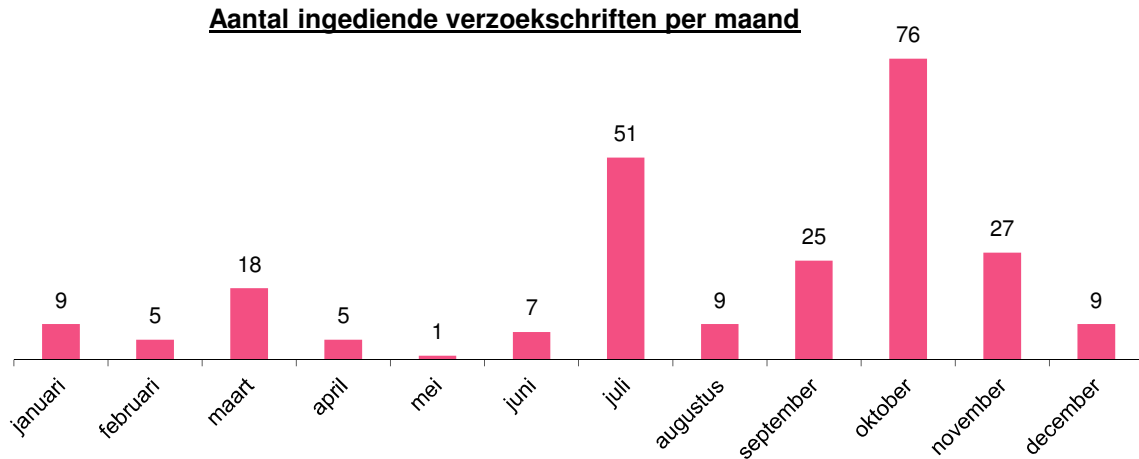
3. Statistische gegevens en toelichting

3.1. Verzoekschriften en zittingsdagen

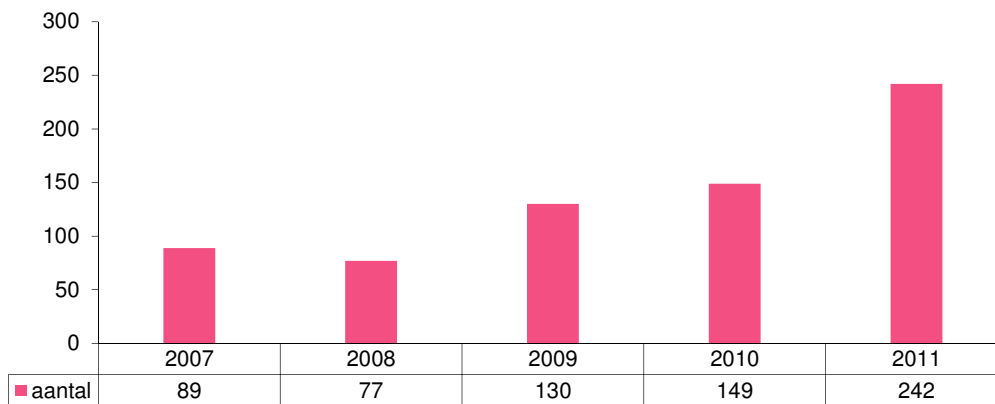
10. In het werkjaar 2011 heeft de Raad 242 verzoekschriften ontvangen en geregistreerd. Dit betreft een gevoelige stijging tegenover het vorige werkjaar. Er werden immers 92 zaken meer ontvangen en geregistreerd. We stellen vast dat de beroepen het ganse jaar door worden ingediend met zoals gebruikelijk uitschieters in

⁶ Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad;

juli en oktober. De aantallen volgen hetzelfde patroon maar stijgen elke maand. De stijging van het aantal beroepen is het grootst in de maanden maart (na de eerste examenperiode) en in november.

Overzicht van het aantal verzoekschriften over de periode 2007-2011

Het aantal beroepen neemt elk jaar toe. Het laatste werkjaar is de groei het meest uitgesproken.

Verklaringen voor deze stijging zijn onder meer de grotere bekendheid van de Raad, de duidelijke vermelding van de beroepsmodaliteiten op alle studievoortgangsbeslissingen, de meer transparant georganiseerde interne beroepen en de uitbreiding van de bevoegdheid van de Raad - met voornamelijk de bevoegdheid inzake leerkrediet en overmacht die het laatste werkjaar leidt tot een relatief groot aantal extra beroepen.

Aantal zittingsdagen en behandelde verzoekschriften per zittingsdag

11. De Raad behandelde in 2011 239 beroepen tijdens 34 zittingsdagen. Twee beroepen werden eind december ingeleid en bijgevolg pas het volgende werkjaar op 19 januari 2012 behandeld. Eén beroep werd voor onbepaalde tijd uitgesteld.

Dit betreft vijf extra zittingsdagen in vergelijking met vorig werkjaar. Niet enkel het aantal zittingsdagen, maar ook het aantal zaken dat per zitting wordt behandeld neemt toe. Om het grote aantal beroepen binnen een redelijke termijn te kunnen behandelen - de decreetgever heeft een ordetermin van 15 kalenderdagen vooropgesteld - is de Raad genoodzaakt meerdere zaken op de rol van één zitting te plaatsen met het oog op een vlotte organisatie. Wanneer de Raad meer dan 10 zaken behandelt op één dag betreft het voor een deel zaken die vrij snel afgehandeld kunnen worden (bv. zonder voorwerp, enkel de ontvankelijkheid van het beroep dient te worden behandeld, i.v.m. overmacht en leerkrediet ...).

Op de zittingsdag worden de partijen in elkaars aanwezigheid gehoord in een openbare zitting. Ook als een partij niet ter zitting verschijnt kan de zaak behandeld worden en neemt de Raad een rechtmatig besluit. Nadien wordt er onmiddellijk beraadslaagd achter gesloten deuren. Het besluit wordt niet mondeling meegedeeld maar wordt de dag nadien via elektronische post en per aangetekend schrijven aan de partijen bezorgd.

De duur van de behandeling van een zaak kan sterk variëren in functie van de moeilijkheidsgraad, de duidelijkheid van het schriftelijk dossier en de pleidooien van de partijen. De partijen worden uitdrukkelijk gevraagd - zeker wanneer er heel wat zaken op de rol staan - om tijdig aanwezig te zijn en om zich te beperken tot de kern van de zaak. In principe loopt de procedure grotendeels op basis van het ingediende dossier. Uit de praktijk blijkt echter wel dat de verklaringen van de partijen ter zitting een nieuw licht op de zaak kunnen werpen. Het uitstellen van een zaak om procedurele redenen gebeurt ook zelden.

zittingsdag	Rolnummers	aantal zaken
dinsdag 25 januari 2011	2011/001 002 003 004 005 en 006	6
donderdag 10 februari 2011	2011/007	1
donderdag 10 februari 2011	2011/008 en 009	2
donderdag 24 februari 2011	2011/010	1
donderdag 10 maart 2011	2011/011 012 013 en 014	4
woensdag 30 maart 2011	2011/015 016 017 018 019 020 021 en 022	8
woensdag 6 april 2011	2011/023 024 025 026 027 en 028	6
vrijdag 29 april 2011	2011/029 031 032 033 034 035 en 036	7
woensdag 18 mei 2011	2011/030	1
donderdag 16 juni 2011	2011/038 039 040 041 en 042	5
vrijdag 1 juli 2011	2011/043	1
woensdag 13 juli 2011	2011/044 en 045	2
vrijdag 29 juli 2011	2011/046 051 052 en 055	4
dinsdag 9 augustus 2011	2011/057 061 076 080	4
donderdag 11 augustus 2011	2011/ 081 087 091	3
dinsdag 16 augustus 2011	2011/047 049 056 062 074 075 079 082 083 085 092 095 096	13
donderdag 18 augustus 2011	2011/037 054 060 078 088 093 094	7

dinsdag 23 augustus 2011	2011/050 053 058 059 063 066 067 068 071 077 084 090	12
donderdag 25 augustus 2011	2011/048 065 069 072 098 099 100 101	8
woensdag 31 augustus 2011	2011/064 070 073 089 086 097 103	7
dinsdag 20 september 2011	2011/102 104 106 107 108 111 112	7
donderdag 22 september 2011	2011/105 109 110 113 114 115	6
vrijdag 7 oktober 2011	2011/117 118 119 120 121 122 129	7
vrijdag 14 oktober 2011	2011/116 123 124 125 126 127 128 en 130	8
vrijdag 21 oktober 2011	2011/131 132 134 135 143 148 en 151	7
dinsdag 25 oktober 2011	2011/161 163 174 136 137 138 139 140 144 147 149 152 154 156 158 159 en 162	17
vrijdag 4 november 2011	2011/133 141 142 145 146 150 153 157 171 172 173 189 194	13
donderdag 10 november 2011	2011/160 165 168 169 170 175 176 178 179 183 184 190 166 167 185 198	16
vrijdag 18 november 2011	2011/164 180 181 186 192 196 205	7
maandag 28 november 2011	2011/177 187 188 197 199 207 213 215	8
donderdag 1 december 2011	2011/182 191 193 204 208 212 214 228	8
vrijdag 9 december 2011	2011/195 200 201 202 203 206 209 210 211	9
donderdag 15 december 2011	2011/216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 229 230 232	14
woensdag 21 december 2011	2011/227 231 233 234 235 236 237 238 239 240	10
34 zittingdagen in 2011		239

3.2. Verzoekende partijen

12. In 2011 hebben 191 individuen een verzoekschrift ingediend. Studenten dienen soms meerdere beroepen in (de zogenaamde 'terugkomers'). Dit werkjaar dienden 26 studenten twee verzoekschriften in en 9 studenten drie. Twee studenten hebben het lang volgehouden en dienden respectievelijk vier en vijf beroepschriften in.

Sommige van deze zaken hebben niet altijd de toets van de ontvankelijkheid doorstaan. Het eerste beroep betreft dan bv. een intrekking op grond van ontvankelijkheidsoverwegingen. Naar aanleiding van een extern beroep werden genomen interne studievoortgangsbeslissingen dit werkjaar meerdere malen ingetrokken in de loop van de procedure en werd er vervolgens een nieuw besluit op intern beroep genomen, waartegen de student in voorkomend geval opnieuw beroep instelde. Het gebeurt ook dat eenzelfde student meerdere beroepen indient omdat de student nog steeds niet akkoord gaat met het nieuwe besluit dat de instelling heeft genomen in opvolging van het vernietigingsbesluit van de Raad. Het gebeurt immers dat de instelling grondiger motiveert maar dat de beslissing in fine blijft behouden.

Dit werkjaar werd voor het eerst een beroepschrift door twee personen samen ingediend. Deze werden in voorliggende statistieken als één persoon geteld. Het betreft de rolnummers 2011/059 en 2011/067.

Het betreffende beroepschrift werd ingediend door twee personen samen die een identieke beslissing betwisten die op elk van hen individueel op gelijke wijze betrekking heeft.

Wat het indienen van een dergelijk collectief beroepschrift betreft, is de Raad van oordeel dat dit niet aan te raden is, maar het kan aanvaard worden als het de goede rechtsbedeling niet in de weg staat. Dat was in de betreffende zaak dan ook niet het geval, aangezien het eenzelfde beslissing betrof die op beide verzoekende partijen op gelijke wijze van toepassing was, zonder dat er voor het beoordelen van hun gezamenlijke prestatie een onderscheid tussen hun individueel aandeel diende gemaakt te worden.

Onderstaande tabel geeft een overzicht weer van de verzoekschriften die in 2011 werden ingediend door dezelfde student. Telkens wordt verduidelijkt wat de opeenvolgende besluiten van de Raad waren.

rolnummers		Beslissingen
1	071 - 109 - 166 - 167 - 185	tweemaal gegrond - driemaal niet gegrond
2	094 - 107 - 108 - 148	gegrond- onontvankelijk - zonder voorwerp - onontvankelijk
3	006 - 009 - 023	onontvankelijk- gegrond - niet gegrond
4	021 - 033 - 035	tweemaal zonder voorwerp - niet gegrond
5	025 - 027 - 150	zonder voorwerp - niet gegrond - gegrond
6	043 - 111 - 112	gegrond – zonder voorwerp - niet gegrond
7	050 - 181 - 227	niet gegrond - zonder voorwerp – niet gegrond
8	065 - 069 - 072	driemaal zonder voorwerp
9	097 - 183 - 198	niet gegrond- tweemaal onontvankelijk
10	135 - 189 - 223	zonder voorwerp- tweemaal niet gegrond
11	182 - 228 - 232	zonder voorwerp - niet gegrond - onontvankelijk
12	002 - 130	gegrond - onontvankelijk
13	007 - 019	tweemaal gegrond
14	011 - 012	tweemaal niet gegrond
15	014 - 031	tweemaal gegrond
16	016 - 017	onontvankelijk - niet gegrond
17	024 - 028	tweemaal niet gegrond
18	038 - 039	onontvankelijk - niet gegrond
19	040 - 077	onontvankelijk - niet gegrond
20	041 - 042	tweemaal onontvankelijk
21	054 - 106	tweemaal gegrond
22	059 - 067	onontvankelijk- niet gegrond
23	061 - 076	onontvankelijk - niet gegrond
24	073 - 117	gegrond - niet gegrond
25	074 - 115	gegrond - niet gegrond
26	080 - 105	gegrond - niet gegrond
27	081 - 104	gegrond - zonder voorwerp
28	084 - 090	onontvankelijk - niet gegrond
29	128 - 236	onontvankelijk - gegrond

30	132 - 216	gegrond - niet gegrond
31	133 - 230	gegrond - niet gegrond
32	145 - 231	gegrond - niet gegrond
33	152 - 214	zonder voorwerp - niet gegrond
34	158 – 159	onontvankelijk - niet gegrond
35	160 – 165	onontvankelijk - niet gegrond
36	171 – 172	onontvankelijk - niet gegrond
37	174 – 194	tweemaal gegrond

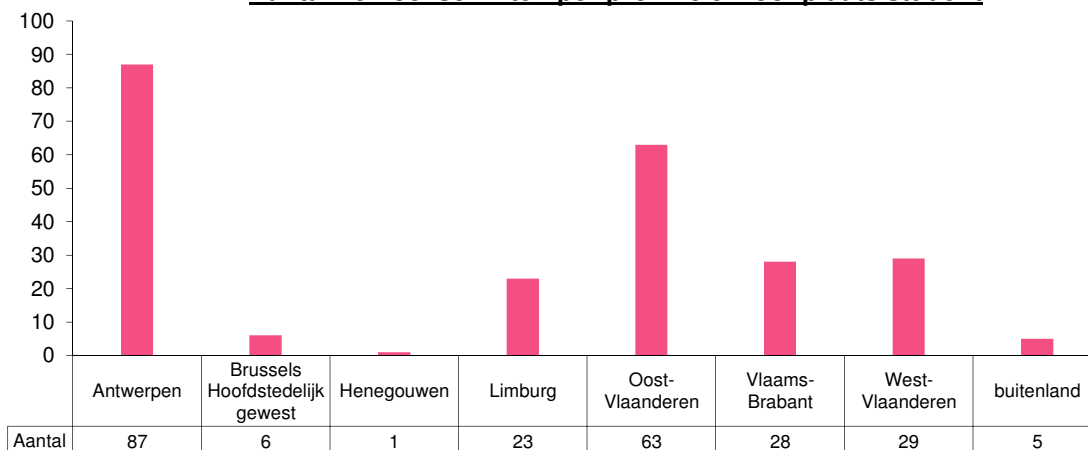
13. In 2011 werden 121 verzoekschriften ingediend door vrouwelijke studenten en 121 door mannelijke studenten. Twee jaar geleden waren de mannelijke studenten die een beroep instelden nog ruim in de meerderheid. Een echte verklaring is hier niet voor te geven, buiten misschien het feit dat meer en meer vrouwen studeren en het bijgevolg ook een logische evolutie is dat zij in verhouding ook meer in beroep gaan.

Verdeling man-vrouw

14. Zoals elk werkjaar stellen we vast dat de meeste verzoekschriften, geografisch gezien, uit de provincie Antwerpen komen. De stijging van het aantal beroepen uit de provincie Oost-Vlaanderen zet ook dit jaar door. Het kleinste aandeel komt uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waar in verhouding tot de overige provincies ook minder Vlaamse hogeronderwijsinstellingen zijn gevestigd. De tabel geeft wel enkel weer waar de woonplaats is van de student die een betwisting inleidt wat meestal wel maar nog niet noodzakelijk impliceert dat hij /zij ook in die provincie is ingeschreven in een hogeschool of universiteit.

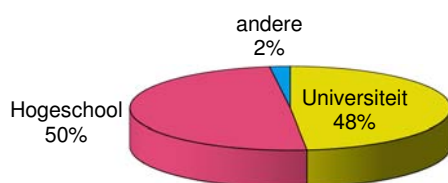
Aantal verzoekschriften per provincie woonplaats student

15. In tegenstelling tot vorig werkjaar blijkt uit onderstaande tabel dat er ongeveer evenveel verzoekschriften werden ingesteld door studenten van universiteiten als door studenten van hogescholen.

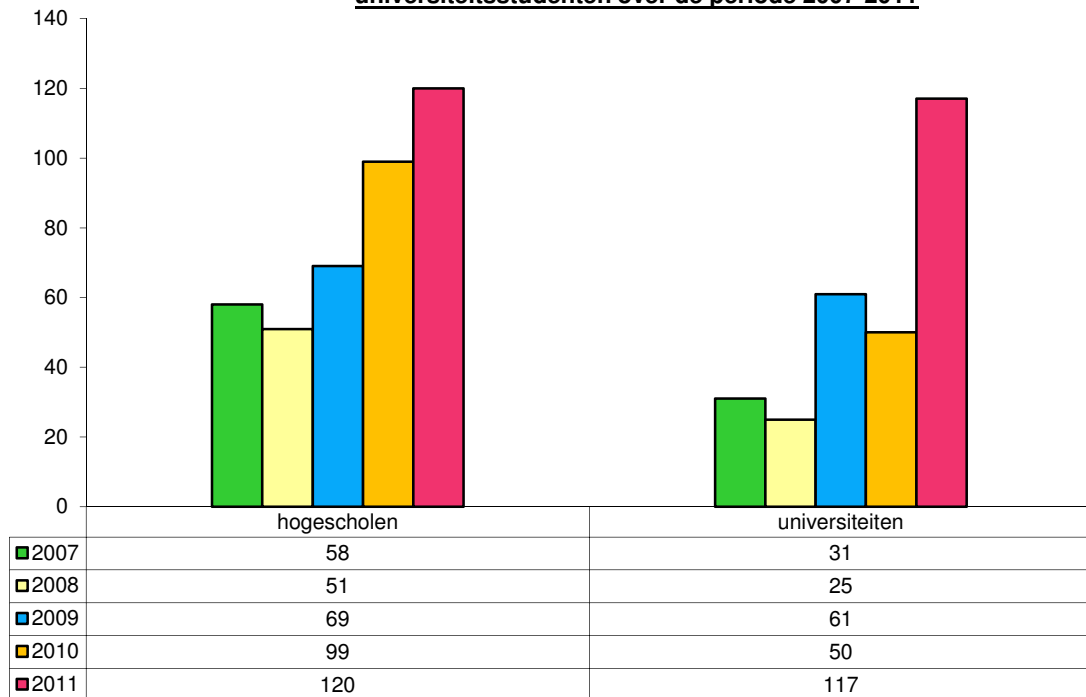
Drie verzoekschriften betroffen studievoortgangsbeslissingen van andere ambtshalve geregistreerde instellingen en twee werden genomen met betrekking tot erkenning van verworven competenties (EVC) door de validerende instantie in de schoot van de associatie universiteit-hogeschool.

Verhouding hogescholen - universiteiten - andere

16. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal verzoekschriften ingediend door hogeschool- of universiteitsstudenten over de periode 2007-2011.

Overzicht van het aantal verzoekschriften ingediend door hogeschool- of universiteitsstudenten over de periode 2007-2011

17. Zoals vorig werkjaar blijken de ingediende beroepen over de verschillende studiegebieden verspreid. Uit onderstaande tabel blijkt dat bij de hogescholen er opnieuw uitschieters zijn bij de studiegebieden Handelswetenschappen en bedrijfskunde en Onderwijs met respectievelijk 24 en 34 beroepen. Ook beroepen met betrekking tot het studiegebied Gezondheidszorg en Sociaal-agogisch werk komen meer aan bod. De stages en praktijkonderdelen in de betreffende studiegebieden geven aanleiding tot meer beroepen.

Voor de universiteiten blijken de meeste studenten die een beroep instellen te komen uit het studiegebied Economische en toegepaste economische wetenschappen (26), en, voor de hand liggend, uit het studiegebied Rechten, notariaat en criminologische wetenschappen (18).

Overzicht verzoekschriften per studiegebied

Studiegebied	soort opleiding	aantal
Hogeschool		
Architectuur	Academisch gerichte bachelor	2
	Master	2
Audiovisuele en beeldende kunst	Academisch gerichte bachelor	6
	Master	6
Gecombineerde studiegebieden	Master	2
Gezondheidszorg	Professioneel gerichte bachelor	9
Handelswetenschappen en bedrijfskunde	Academisch gerichte bachelor	1
	Master	2

	Professioneel gerichte bachelor	24
Industriële wetenschappen en technologie	Academisch gerichte bachelor	2
	Professioneel gerichte bachelor	4
	Schakelprogramma	4
	Academisch gerichte bachelor	2
Muziek en dramatische kunst	Academisch gerichte bachelor	1
Nautische wetenschappen	Professioneel gerichte bachelor	2
	Academisch gerichte bachelor	34
Onderwijs	Schakelprogramma	1
Psychologie en pedagogische wetenschappen	Professioneel gerichte bachelor	7
Sociaal-agogisch werk	Academisch gerichte bachelor	2
Toegepaste taalkunde	Master	2
	Postgraduaat	5
Zonder specifiek studiegebied/onbekend		
Universiteit		
Archeologie en kunstwetenschappen	Master	1
Bewegings- en revalidatiewetenschappen	Academisch gerichte bachelor	1
Biomedische wetenschappen	Academisch gerichte bachelor	2
	Master	1
Diergeneeskunde	Academisch gerichte bachelor	2
	Master	1
Economische en toegepaste economische wetenschappen	Academisch gerichte bachelor	20
	Master	5
	Vorbereidingsprogramma/master	1
Farmaceutische wetenschappen	Academisch gerichte bachelor	1
	Academisch gerichte bachelor/master	1
	Master	1
Gecombineerde studiegebieden	Academisch gerichte bachelor	2
	Schakelprogramma	1
	Schakelprogramma/master	1
Geneeskunde	Academisch gerichte bachelor	2
	Master	4
Geschiedenis	Academisch gerichte bachelor	3
	Academisch gerichte bachelor/master	1
	Vorbereidingsprogramma/master	1
Politieke en sociale wetenschappen	Academisch gerichte bachelor	4
	Master	1
	Schakelprogramma	2
Psychologie en pedagogische wetenschappen	Academisch gerichte bachelor	8
	Academisch gerichte bachelor/master	2
	Master	6
	Schakelprogramma	1
	Schakelprogramma/master	1
Rechten, notariaat en criminologische wetenschappen	Specifieke lerarenopleiding	2
	Academisch gerichte bachelor	14
	Master	4
Sociale gezondheidswetenschappen	Schakelprogramma	1
Taal- en letterkunde	Academisch gerichte bachelor	5
Tandheelkunde	Academisch gerichte bachelor	1
Toegepaste wetenschappen	Academisch gerichte bachelor	1
	Academisch gerichte bachelor/master	3
Wetenschappen	Academisch gerichte bachelor	3
	Master	5
Wijsbegeerte en moraalwetenschappen	Master	1
Andere		
Sociaal-agogisch werk	Professioneel gerichte bachelor	2
Zonder specifiek studiegebied/onbekend	Master	3

3.3. Voorwerp van het verzoekschrift

De verhouding tussen de verschillende opleidingsonderdelen die het voorwerp uitmaken van een betwisting, ligt in de lijn van vorig werkjaar.

Onder de rubriek 'meerdere' wordt aangegeven wanneer de betwistingen meerdere opleidingsonderdelen tot voorwerp hebben of de volledige opleiding. Dit is doorgaans het geval wanneer de betwisting studievoortgangsbeslissingen betreft zoals een herziening van leerkrediet, toekenning van vrijstellingen, weigering van inschrijving, inhoud van het studieprogramma, ...

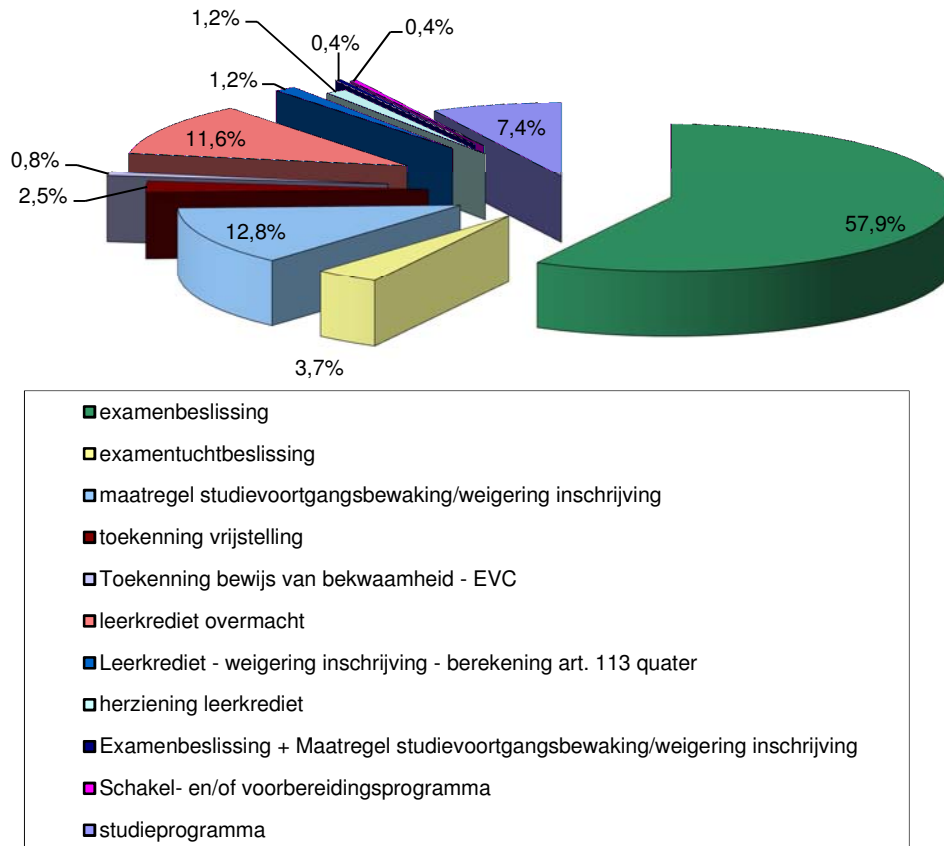
Verzoekschriften tot teruggave van leerkrediet op grond van een overmachtssituatie worden afzonderlijk aangegeven omdat in dat geval niet direct de link met het soort opleidingsonderdeel kan worden gelegd. Dit soort beroepen is verdrievoudigd, wat logisch is gezien de decreetgever met ingang van 1 september 2011 deze bevoegdheid exclusief aan de Raad heeft toegekend.

Aantal verzoekschriften per soort opleidingsonderdeel

soort opleidingsonderdeel	aantal
praktijk	32
proefschrift	26
stage	23
theorie	86
praktijk + proefschrift	2
proefschrift + praktijk	1
proefschrift + stage	1
meerdere	43
leerkrediet overmacht	28

18. Onderstaand diagram toont aan welke soort betwistingen werd aangevochten.

Betwistingen studievoortgangsbeslissingen 2011

Het aandeel van de examenbetwistingen blijft met 57,9% tot het meeste beroepen aanleiding geven. Het aandeel van de betwistingen die de inhoud van het studieprogramma tot voorwerp hebben, kent voor het eerst een gevoelige stijging. Daar waar het vorige werkjaren maximaal 1 tot 2 dossiers betrof, tellen we huidig werkjaar 18 beroepen (7,4%).

De studievoortgangsbeslissingen waarbij maatregelen van studievoortgang worden opgelegd betreffen het tweede grootste aantal (12,8%), wat in de lijn van vorig werkjaar ligt. Het betreft in hoofdzaak studenten bij wie de inschrijving wordt geweigerd in het kader van artikel 52 van het Flexibiliseringsdecreet.

De nieuwe bevoegdheid inzake leerkrediet en overmacht betreft reeds 11,6% van de ingediende beroepen. Dit is vrij veel rekening houdend met het feit dat pas vanaf september 2011 deze dossiers bij de Raad kunnen worden ingediend. De verwachting is derhalve dat dit aantal volgend werkjaar nog gevoelig zal stijgen.

De overige soorten van studievoortgangsbeslissingen blijven zeer beperkt. Er worden weinig vrijstellingsbeslissingen en EVC-dossiers voorgelegd aan de Raad. Ook het aandeel van de examentuchtbeslissingen blijft dalen. Betwistingen over de toelating tot schakel- en of voorbereidingsprogramma's komen amper voor. Uit de analyse ten gronde blijkt wel dat een relatief groot aandeel van de examenbetwistingen zich situeert binnen de schakelprogramma's en voorbereidingsprogramma's.

Verhouding soorten studievoortgangsbeslissingen over de periode 2007-2011

studievoortgangsbeslissing	2011	%2011	2010	%2010	2009	%2009	2008	%2008	2007	%2007
Examenbeslissing	140	57,9%	90	60,4%	91	70,0%	59	76,6%	68	76,4%
Examentuchtbeslissing	9	3,7%	10	6,7%	17	13,1%	3	3,9%	5	5,6%
Maatregel studievoortgangsbewaking/weigering inschrijving - art 52 flex	31	12,8%	29	19,5%	9	6,9%	4	5,2%	6	6,7%
Toekenning vrijstelling	6	2,5%	5	3,4%	5	3,8%	5	6,5%	8	9,0%
Toekenning bewijs van bekwaamheid (EVC)	2	0,8%	-	-	-	-	1	1,3%		
Schakel- en/of voorbereidingsprogramma	1	0,4%	-	-	1	0,8%	-	-	1	1,1%
Art.51 flex - evc/evk rechtstreeks diplomering	-	-	2	1,3%	3	2,3%	1	1,3%	-	-
Studieprogramma	18	7,4%	1	0,7%	2	1,5%	3	3,9%	-	-
Leerkrediet overmacht	28	11,6%	9	6,0%	2	1,5%	-	-	-	-
Leerkrediet - weigering inschrijving	3	1,2%	1	0,7%	-	-	-	-	-	-
Herziening leerkrediet	3	1,2%								
Toelatingsproef	-	-	1	0,7%	-	-	-	-	-	-
meerdere studievoortgangsbeslissingen										
Maatregel studievoortgangsbewaking/weigering inschrijving - art 52 flex + toekennen vrijstelling	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1,1%
Maatregel studievoortgangsbewaking/weigering inschrijving - art 52 flex + examenbeslissing	1	0,4%								
Examenbeslissing + examentuchtbeslissing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toekenning vrijstelling + examenbeslissing	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toekenning vrijstelling + studieprogramma	-	-	-	-	-	-	1	1,3%	-	-
Examenbeslissing + weigering inschrijving	-	-	1	0,7%	-	-	-	-	-	-
Totaal aantal zaken	242	100%	149	100%	130	100%	77	100%	89	100%

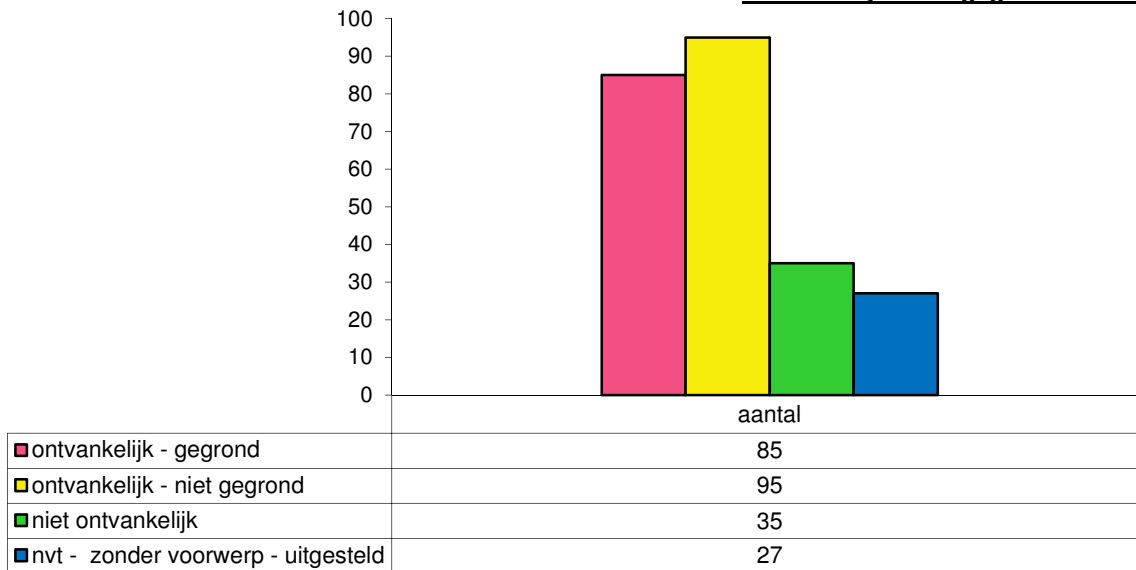
3.4. Uitspraken

19. In het werkjaar 2011 werden op een totaal van 242 dossiers 180 beroepen ontvankelijk verklaard. Dit betekent dat 74,4% van alle dossiers in het werkjaar 2011 ten gronde werd behandeld.

Er werden 35 dossiers of 14,5% onontvankelijk verklaard en 27 dossiers of 11,2% zonder voorwerp (bv. wegens afstand van beroep). In het werkjaar 2011 werd slechts één zaak sine die uitgesteld.

De Raad heeft in 2011 85 dossiers volledig gegrond of gedeeltelijk gegrond verklaard wat overstemt met 35,1%. Dit betreft een lichte daling ten aanzien van vorig werkjaar waar 39% van de ingediende beroepen gegrond werden verklaard en dus bijna 4 op 10 dossiers.

Ontvankelijkheid - gegrondheid 2011

Om het geheel wat overzichtelijk te houden, wordt er vanaf huidig werkjaar niet langer in de statistieken een onderscheid gemaakt tussen 'volledig' gegronde en 'deels' gegronde dossiers. Van zodra een studievoortgangsbeslissing vernietigd wordt, valt zij onder de rubriek 'gegrond'. In de besluiten wordt wel aangegeven of het besluit volledig gegrond is, dan wel gegrond is 'in de aangegeven mate' (vb. als slechts enkele middelen weerhouden worden) of als een besluit 'deels' gegrond wordt verklaard (bv. wat mogelijk is ingeval het voorwerp meerdere studievoortgangsbeslissingen betreft). Ook wat de ontvankelijkheid betreft, wordt dit onderscheid niet meer weergegeven in de statistiek.

Over de periode van 2007-2011 zijn de ontvankelijk en gegrond verklaarde beroepen steeds vergelijkbaar gebleven (ongeveer 35%) – behalve in het werkjaar 2008, waarin een terugval kon vastgesteld worden. In dat jaar zijn ook heel wat zaken niet ontvankelijk verklaard.

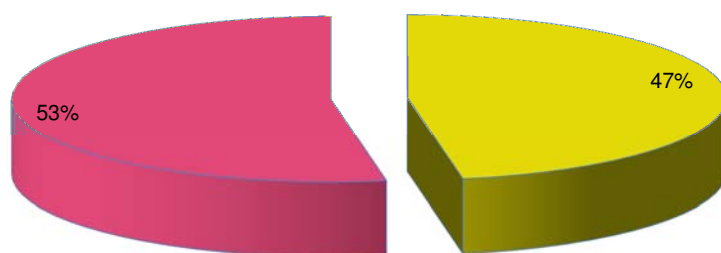
Het aantal onontvankelijke verzoekschriften ligt iets lager dan in het werkjaar 2010. Terwijl dit percentage in 2010 16,9% betrof (volledig en deels) was dit in het werkjaar 2011 14,5%. Deze positieve evolutie in dalende zin zet zich sinds 2008 verder.

De verzoekschriften zonder voorwerp zijn licht gestegen, van 8,1% in 2010 naar 11,2% in 2011. In verschillende zaken werd de beslissing op intern beroep - naar aanleiding van het extern beroep bij de Raad - door het instellingsbestuur ingetrokken. Een nieuwe beslissing wordt genomen waardoor de aangevochten beslissing uit het rechtsverkeer verdwijnt en het beroep logischerwijze zonder voorwerp wordt verklaard.

Overzicht van de ontvankelijkheid en gegrondheid over de periode van 2007-2011

ontvankelijkheid - gegrondheid	2011	%2011	2010	%2010	2009	%2009	2008	%2008	2007	%2007
volledig ontvankelijk - volledig gegrond	85	35,1%	51	34,2%	45	34,6%	16	20,8%	30	33,7%
volledig ontvankelijk - niet gegrond	95	39,3%	56	37,6%	51	39,2%	29	37,7%	40	44,9%
volledig ontvankelijk - deels gegrond		0,0%	5	3,4%	3	2,3%	2	2,6%	4	4,5%
deels ontvankelijk - gegrond		0,0%	1	0,7%	0	0,0%	3	3,9%	0	0,0%
deels ontvankelijk - deels gegrond		0,0%	1	0,7%						
deels ontvankelijk - niet gegrond		0,0%	1	0,7%	2	1,5%	5	6,5%	1	1,1%
niet ontvankelijk	35	14,5%	22	14,8%	20	15,4%	17	22,1%	7	7,9%
niet van toepassing (zonder voorwerp - uitgesteld - afstand)	27	11,2%	12	8,1%	9	6,9%	5	6,5%	7	7,9%
	242	100%	149	100%	130	100%	77	100%	89	100%

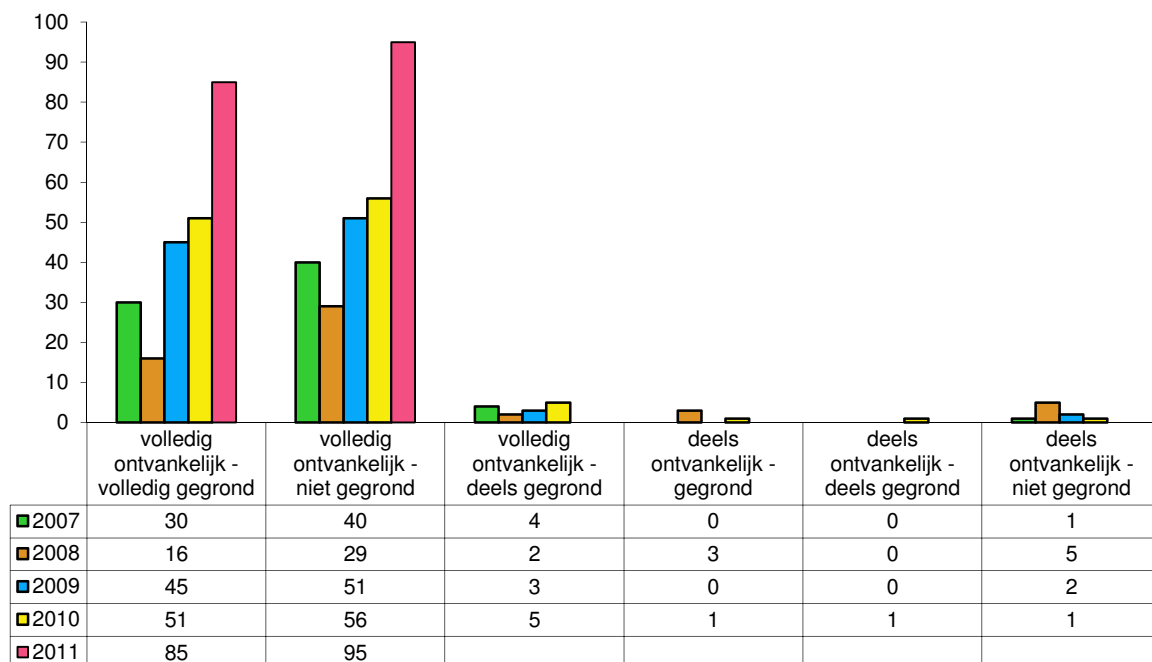
Alle ontvankelijke zaken en hun gegrondheid 2011

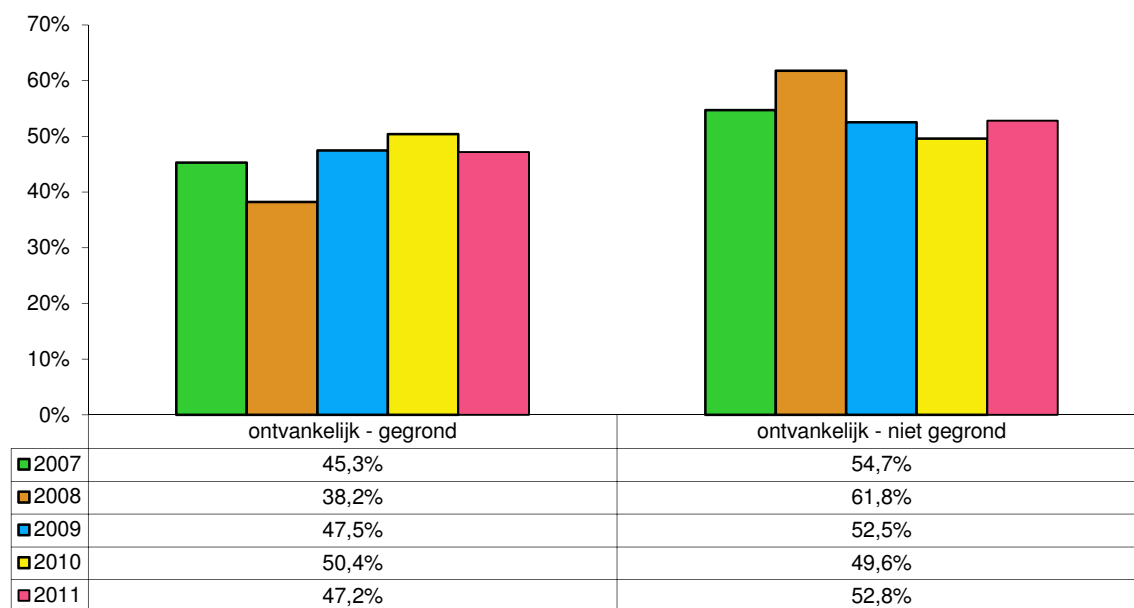
■ ontvankelijk - gegrond
 ■ ontvankelijk - niet gegrond

Deze tabel geeft aan dat van de ten gronde behandelde beroepen (180 verzoekschriften) in 2011 er 85 verzoekschriften (47 %) gegrond verklaard werden. Dit betreft een lichte daling ten opzichte van vorig werkjaar (volledig en deels gegrond).

**Overzicht van de ontvankelijke zaken en hun gegrondheid over de periode
2007 – 2011**

**Overzicht van de ontvankelijke zaken en hun gegrondheid over de periode
2007 – 2011**

Op basis van bovenstaande tabellen kan worden vastgesteld dat sinds 2007 (deels gegronde en deels ontvankelijke beroepen meegerekend) bijna een op twee studenten die hun dossier ten gronde kunnen verdedigen voor de Raad hun gelijk halen. Enkel in 2008 ligt het percentage onder de 40%.

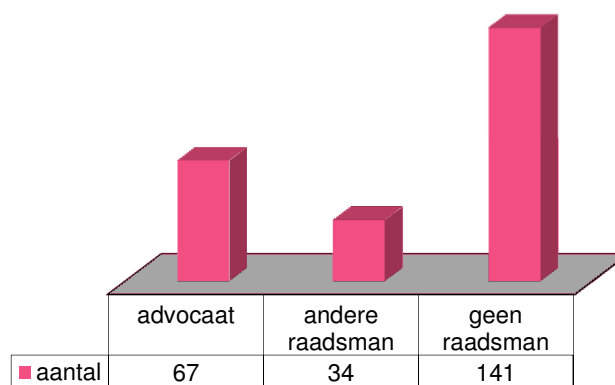
3.5. Bijstand door een raadsman

20. Studenten kunnen zich tijdens de procedure voor de Raad door een raadsman laten bijstaan.

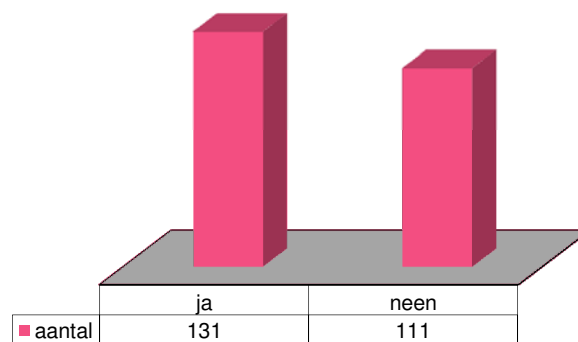
Dit kan zowel een advocaat zijn als een andere vertrouwenspersoon. Vaak worden studenten bijgestaan door één van hun ouders. In 34 gevallen werd melding gemaakt van een dergelijke vertrouwenspersoon. In 67 gevallen werd effectief beroep gedaan op een advocaat (het betreft slechts 67 dossiers op 242, wat neerkomt op 27,68 %). Dit kan op elk moment van de procedure zijn. Het gebeurt regelmatig dat studenten pas een advocaat inschakelen op het ogenblik dat zij vaststellen dat de instelling het dossier heeft toevertrouwd aan een advocaat. In de loop van de procedure kan een partij in principe echter geen nieuwe middelen inbrengen. Een advocaat die op een later moment in de procedure bij de zaak wordt betrokken, zal bijgevolg binnen de krijtlijnen van het initieel ingediende verzoekschrift moeten blijven. Uit onderstaande tabel blijkt dat huidig werkjaar het overgrote deel van de studenten hun zaak zelf verdedigt zonder specifieke juridische bijstand van een advocaat in te roepen.

Vorig werkjaar lag dit percentage wel wat hoger (54 dossiers op 149, wat neerkomt op een percentage van 36,2%).

Raadsman student

Advocaat instelling

De instellingen doen vaker beroep op een advocaat. In 131 dossiers wordt een advocaat ingeschakeld om de belangen van de instelling te verdedigen, wat neerkomt op een percentage van 54,1% (in het werkjaar 2010 nog 63,08%). Zowel bij de studenten als bij de instellingen stellen we niettemin een daling vast van de juridische bijstand door een advocaat ten aanzien van vorig werkjaar. De berichten in de pers hierover moeten toch enigszins genuanceerd worden.

De hierna weergegeven tabellen leggen het verband uit tussen het inschakelen van een raadsman en het resultaat van de procedure. De percentages zijn berekend in verhouding tot het aantal zaken dat binnen een bepaalde groep is behandeld, om zodoende een correcte succesratio te berekenen.

Wat studenten betreft laten we de aantallen in verband met een ‘andere raadsman’ even buiten beschouwing en bekijken we het verschil tussen het nemen van een advocaat of niet.

In de 141 dossiers waar de student zelf zijn dossier verdedigt, worden 40 beroepen gegrond verklaard, wat neerkomt op 28,37% en 26 dossiers worden niet ontvankelijk verklaard, wat neerkomt op 18,44%.

In 67 dossiers waar een advocaat het dossier ter harte neemt, worden 31 beroepen gegrond verklaard, wat neerkomt op een percentage van 46,27% en slechts 4 dossiers worden niet ontvankelijk verklaard, wat neerkomt op een percentage van 5,97%.

Deze aantallen moeten vanzelfsprekend genuanceerd worden gezien de inhoud van de dossiers buiten beschouwing wordt gelaten.

Zowel wat de ontvankelijkheid van de dossiers als wat de grond van de zaak betreft moet geconcludeerd worden dat het loont voor een student om een advocaat te raadplegen.

Raadsman verzoekende partij – ontvankelijkheid – gegrondheid

raadsman student	ontvankelijkheid	gegrondheid	2011
advocaat	ontvankelijk	gegrond	31
		niet gegrond	26
	niet ontvankelijk		4
		nvt (zonder voorwerp)	
andere raadsman	ontvankelijk	gegrond	14
		niet gegrond	13
	niet ontvankelijk		5
		nvt (zonder voorwerp)	
geen raadsman	ontvankelijk	gegrond	40
		niet gegrond	56
	niet ontvankelijk		26
		nvt (zonder voorwerp - uitgesteld)	
Totaal			242

Verzoekende partijen met advocaat

ontvankelijkheid	gegrondheid	2011	%
ontvankelijk	gegrond	31	46,27%
	niet gegrond	26	38,81%
niet ontvankelijk		4	5,97%
nvt (zonder voorwerp)		6	8,96%
Totaal		67	100,00%

Verzoekende partijen zonder advocaat

ontvankelijkheid	gegrondheid	2011	%
ontvankelijk	gegrond	40	28,37%
	niet gegrond	56	39,72%
niet ontvankelijk		26	18,44%
nvt (zonder voorwerp - uitgesteld)		19	13,48%
Totaal		141	100,00%

Wat betreft de instellingen geeft de onderstaande tabel het volgende weer:

In dossiers waar de instelling zelf haar belangen verdedigt worden 38 beroepen gegrond verklaard op een totaal van 111 dossiers, wat neerkomt op een percentage van 34,23%; 17 dossiers worden niet ontvankelijk verklaard, wat neerkomt op een percentage van 15,32%.

In dossiers waar een advocaat het dossier ter harte neemt worden 47 beroepen op een totaal van 131 gegrond verklaard wat neerkomt op 35,88%. 18 dossiers worden niet ontvankelijk verklaard wat neerkomt op 13,74%.

Deze aantallen moeten ook hier worden genuanceerd want de inhoud van het dossier wordt buiten beschouwing gelaten.

Zowel wat de ontvankelijkheid van de dossiers als wat de grond van de zaak betreft, kan vastgesteld worden dat de bijstand door een advocaat voor de instellingen geen noemenswaardig verschil uitmaakt in tegenstelling tot voor de studenten die door een advocaat worden bijgestaan.

Bij de instellingen die geen externe raadsman hebben, volgt vaak een intern juridisch adviseur het dossier op waardoor het effect op het resultaat van de beroepen van de juridische bijstand bij de instellingen niet echt speelt.

Raadsman verwerende partij – ontvankelijkheid – gegrondheid

raadsman instelling	ontvankelijkheid	gegrondheid	2011	%
Ja	ontvankelijk	gegrond	47	35,88%
		niet gegrond	46	35,11%
	niet ontvankelijk		18	13,74%
	nvt (zonder voorwerp)		20	15,27%
Totaal			131	100,00%

Neen	ontvankelijk	gegrond	38	34,23%
		niet gegrond	49	44,14%
	niet ontvankelijk		17	15,32%
	nvt (zonder voorwerp - uitgesteld)		7	6,31%
Totaal			111	100,00%
			242	

3.6. Schorsing der werkzaamheden

21. Op basis van artikel II.40 van het Aanvullingsdecreet kunnen de hoger onderwijsinstellingen een schorsing van de werkzaamheden aanvragen omwille van een onderbezetting van de instelling ten gevolge van de jaarlijkse zomervakantie van het personeel. Vaak betreft dit een collectief verlof. Het Aanvullingsdecreet laat een schorsing van ten hoogste 21 kalenderdagen toe.

Ook huidig werkjaar hebben de meeste hoger onderwijsinstellingen gebruik gemaakt van deze aanvraag. De Raad kent de meeste aanvragen die drie weken betreffen toe tot uiterlijk de eerste week van augustus maar daarbij wordt uitdrukkelijk de melding gemaakt dat, gelet op de ordetermin van 15 kalenderdagen om een uitspraak te doen, bij het vaststellen van de procedurekalender en de termijnen voor het indienen van een antwoord- en wederantwoordnota wel rekening wordt gehouden met de dagen die voor de schorsingsperiode vallen.

Gezien het grote aantal verzoekschriften bleek het huidig werkjaar effectief zeer moeilijk om al deze dossiers nog in augustus te behandelen teneinde de tweede zitting niet in het gedrang te brengen. Naar volgend werkjaar toe zal de Raad overwegen om de schorsingsperiode niet langer dan tot uiterlijk de laatste dag van juli toe te laten of alleszins enkel in augustus een schorsing toe te staan wanneer de instelling dan bereid is om reeds in juli de ingediende beroepen te laten behandelen.

3.7. Ordetermin van 15 kalenderdagen

22. De Raad houdt de ordetermin van 15 kalenderdagen goed in het oog van zodra een verzoekschrift wordt geregistreerd. Vermits het om een ordetermin gaat, is het overschrijden van deze termijn zonder gevolg wat de geldigheid van de uitspraak betreft. Tijdens de zomermaanden wordt deze termijn noodgedwongen verlengd met de aangevraagde schorsingsperiode.

Gezien het aantal verzoekschriften jaarlijks een stijging kent, is het niet altijd organisatorisch evident om alle beroepen (zeker in de drukke periodes) nog binnen de termijn van 15 kalenderdagen af te handelen, maar niettemin slaagt de Raad erin geen achterstand te hebben bij de behandeling van de beroepen. Alle besluiten worden binnen een redelijke en nog steeds korte termijn genomen om de studenten nog toe te laten hun geplande studievoortgang verder te zetten. De later in oktober ingeleide betwistingen inzake weigering van inschrijving worden zo snel mogelijk behandeld maar hebben soms wel tot gevolg dat de student niettemin een semester verliest ook al wordt in zijn voordeel besloten.

4. Overzicht en analyse van de beslissingen van de Raad

4.1. Ontvankelijkheid

23. In het werkjaar 2011 werden 35 op 242 verzoekschriften onontvankelijk verklaard.⁷ Dit betekent dat in 14,5% van alle dossiers de ontvankelijkheidstoets niet werd gehaald, de beroepen zonder voorwerp niet meegerekend. Tevens werden 27 dossiers zonder voorwerp verklaard. Dit werkjaar werd ook 1 dossier sine die uitgesteld.

Dit betekent dat ongeveer 75% van alle verzoekschriften ten gronde werden behandeld.

24. Indien de Raad van oordeel is dat een verzoekschrift onontvankelijk is, wordt de zaak niet meer ten gronde behandeld. In het werkjaar 2011 werd de ontvankelijkheid onderzocht op volgende gronden:

- de naleving van vormvereisten;
- de tijdigheid van het beroep
- een onregelmatig ingesteld intern beroep;
- de bevoegdheid van de Raad;
- een gebrek aan belang;
- zonder voorwerp;
- schending van het gezag van gewijsde.

Ondergaand worden deze verschillende gronden nader toegelicht en wordt nog ingegaan op enkele procedureaspecten die dit werkjaar aan bod zijn gekomen zoals het indienen van een collectief verzoekschrift, uitstel van de behandeling, een verbeterend besluit, oproepen van getuigen.

4.1.1. Naleving van vormvoorschriften

25. Decretaal is er slechts één vormvereiste uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven, namelijk de ondertekening van het verzoekschrift door de verzoekende partij of haar raadsman (Artikel II.24 van het Aanvullingsdecreet⁸).

⁷ R.Stvb.nrs. 2011/006; 2011/016; 2011/034; 2011/038; 2011/040; 2011/041; 2011/042; 2011/046; 2011/059; 2011/061; 2011/078; 2011/084; 2011/101; 2011/102; 2011/103; 2011/107; 2011/118; 2011/119; 2011/128; 2011/130; 2011/134; 2011/140; 2011/144; 2011/148; 2011/149; 2011/158; 2011/160; 2011/170; 2011/171; 2011/173; 2011/178; 2011/183; 2011/198; 2011/203; 2011/232;

⁸ Decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, B.S. 10 juni 2004;

Ook dit werkjaar diende de Raad verschillende verzoekschriften onontvankelijk te verklaren wegens het niet-ondertekenen van het inleidend verzoekschrift.⁹

Er werden dit werkjaar maar liefst 18 verzoekschriften om deze reden onontvankelijk verklaard. Het is opmerkelijk dat nog steeds studenten hun beroepschrift niet ondertekenen. Op de website heeft de Raad specifiek een rubriek toegevoegd om de studenten erop te wijzen dat het ontbreken van een handtekening de niet ontvankelijkheid van het verzoekschrift tot gevolg heeft.

Een niet-ondertekend verzoekschrift kan wel door een ondertekend vervangen worden, met dien verstande dat de vervanging binnen de decretaal vastgelegde vervaltermijn van vijf kalenderdagen dient te gebeuren.¹⁰ In de helft van de niet-ondertekende beroepen heeft de student zijn fout tijdig kunnen rechtzetten.

Er werd ook één verzoekschrift ontvankelijk verklaard dat ondertekend was 'in opdracht van'. De Raad was van oordeel dat het tekenen 'in opdracht' veronderstelt dat het verzoekschrift niet getekend werd door de verzoekende partij zelf, maar door een persoon die daartoe de opdracht kreeg van de verzoekende partij. Dit werd als een wettelijke handelswijze beschouwd, voor zover de identiteit van de persoon die ondertekent vaststaat, alsook dat die persoon van de verzoekende partij de opdracht had gekregen het verzoekschrift te ondertekenen en het beroep in te dienen. Op de zitting is gebleken dat dit het geval was.¹¹

Ook werd dit werkjaar een beroep ontvankelijk verklaard dat was ondertekend door de vader van de student, die aangeeft op te treden als raadsman. De Raad stelde ter zitting immers vast dat de student samen met haar vader, die optreedt als raadsman, verschenen is waardoor voldaan is aan de voorwaarde zoals bepaald in artikel II.39 van het Aanvullingsdecreet^{12, 13}. Een raadsman hoeft in het kader van een procedure voor de Raad dus niet noodzakelijk een advocaat te zijn, wel moet duidelijk zijn dat de opdracht om beroep in te stellen effectief van de student zelf komt. Ingeval echter de raadsman geen advocaat is, moet hij samen met de student ter zitting verschijnen of moet er ten laatste op de zitting een volmacht worden neergelegd.

26. Bij de vormvereisten die niet uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid zijn voorgeschreven, zal de Raad steeds nagaan of de rechten van de verdediging werden gerespecteerd. De Raad verwijst hierbij naar de beweegreden van de decreetgever die stelt dat bij de organisatie van het college niet zozeer een strikte formele rechtsgang wordt betracht, als wel het bereiken op een flexibele manier van een snelle en onderbouwde eindoplossing. De decreetgever bepaalde in de memorie expliciet dat de vereiste van het aangetekend schrijven eerder een waarborg naar de verzoekende partij toe is (bewijs van tijdig verzoek) en niet geldt op straffe van

⁹ R.Stvb.nr. 2011/016, 2011/038, 2011/041, 2011/046, 2011/059, 2011/061; 2011/078, 2011/084, 2011/102, 2011/107, 2011/134, 2011/144, 2011/149, 2011/158, 2011/160, 2011/171, 2011/183, 2011/203;

¹⁰ R.Stvb.nr. 2011/017, 2011/039, 2011/042, 2011/067, 2011/108, 2011/159, 2011/165, 2011/172, 2011/198;

¹¹ R.Stvb.nr.2011/115;

¹² Decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, B.S. 10 juni 2004;

¹³ R.Stvb.nr.2011/052;

onontvankelijkheid. Zo zou een verzoekschrift dat bij eenvoudig schrijven wordt ingediend, in aanmerking kunnen worden genomen. Deze beweegreden van de decreetgever is ook toepasbaar op de interne beroepsprocedure.¹⁴

27. Het Aanvullingsdecreet (artikel II.24, §3) schrijft voor dat een kopie van het verzoekschrift moet worden overgemaakt aan het bestuur. In de praktijk gebeurt het vaak dat studenten dit voorschrift niet opvolgen. De Raad benadrukt dat het de plicht is van de verzoekende partij om een kopie van het verzoekschrift mee te delen aan de verwerende partij. In alle behandelde dossiers bleek echter dat de onderwijsinstelling wel kennis kon nemen van het verzoekschrift vermits dit door het secretariaat van de Raad was bezorgd. De onderwijsinstelling heeft zich dan ook steeds naar behoren kunnen verdedigen, wat o.a. blijkt uit het tijdig neerleggen van een goed onderbouwde antwoordnota. De beroepen werden dan ook ontvankelijk verklaard.¹⁵

Meerdere instellingen klagen erover dat zij niet zoals het decreet voorschrijft op het ogenblik van het instellen van het beroep een kopie ontvangen van de student. Dit is in zekere zin begrijpelijk. Een kopie wordt doorgaans pas bezorgd door de Raad zelf samen met de procedurekalender wat de reeds korte termijn om het beroep voor te bereiden nog inkort. Dit wordt ten dele opgelost doordat het secretariaat de beroepen scant en via e-mail bezorgt aan de instelling. In de drukke periodes is dit echter niet altijd doenbaar en gebeurt dit enkel als de instelling dit expliciet vraagt.

Indien geen kopie van het verzoekschrift werd meegedeeld, kan ook in overleg met de verzoekende partij de procedurekalender worden aangepast om de onderwijsinstelling meer tijd te geven om de antwoordnota in te dienen.¹⁶

28. De procedure voor de Raad kent de techniek niet van uitspraak bij verstek met mogelijkheid tot het aantekenen van verzet. Ingeval van regelmatige oproeping beletten de procedurevoorschriften niet dat in afwezigheid van één of beide partijen een beslissing wordt genomen.¹⁷

4.1.2. De tijdigheid van het verzoekschrift

29. De Raad gaat ambtshalve na of een verzoekschrift bij de Raad is ingediend binnen de decretaal bepaalde vervaltermijn van vijf kalenderdagen. Deze vervaltermijn gaat in de dag na de kennisname van de beslissing op intern beroep of, in voorkomend geval, na het verstrijken van de termijn van vijftien kalenderdagen die ingaat op de dag na deze waarop het intern beroep is ingesteld.¹⁸

In navolging van de Raad van State¹⁹ stelt de Raad dat bij discussie over de tijdigheid van een beroepschrift niet de kennisgeving door de instelling maar de 'effectieve kennisname' door de student geldt. Het versturen van een e-mail bewijst

¹⁴ R.Stvb.nr.2011/187, 2011/188;

¹⁵ R.Stvb.nr.2011/074, 2011/082, 2011/133, 2011/169;

¹⁶ R.Stvb.nr.2011/188;

¹⁷ R.Stvb.nr. 2011/197, 2011/215, 2011/229, 2011/235, 2011/238,...;

¹⁸ R.Stvb.nr. 2011/148;

¹⁹ Arresten nrs. 206.215 en 216 van 1 juli 2010;

niet dat de student ook effectief kennis heeft genomen van de beslissing, zelfs als werd aangekondigd dat op deze datum de beslissing per e-mail verstuurd zou worden.²⁰

De Raad oordeelde in dit verband ook dat uit de stukken blijkt dat de beslissing van de interne beroepscommissie aan de student werd meegedeeld met een aangetekend schrijven van 14 juli 2011 maar dat de student pas op 22 juli 2011 effectief kennis heeft genomen van de beslissing. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de effectieve kennisname.²¹

Indien deze termijn afloopt op een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan is er zoals voorgeschreven in artikel II.24, §1 van het Aanvullingsdecreet een verlenging van de termijn tot de eerstvolgende werkdag.²²

30. Op de interne beroepsbeslissing dienen wel de externe beroepsmogelijkheid en de belangrijkste modaliteiten te worden vermeld. Indien dit niet het geval is, begint de termijn om beroep in te stellen bij de Raad niet te lopen.²³ Dit impliceert dat ten minste de beroepstermijn, de bevoegde instantie en de wijze waarop het beroep moet worden ingesteld, dient te worden vermeld.

De Raad oordeelde hieromtrent als volgt:

“De Raad stelt vast dat de beslissing op intern beroep zoals meegedeeld via e-mail de specifieke beroepsmodaliteiten noodzakelijk voor het instellen van een extern beroep niet vermeldt. Conform de bepalingen van het Aanvullingsdecreet²⁴ dient de beslissing op intern beroep de beroepsmodaliteiten te vermelden. Ingeval de beroepsmogelijkheid en/of de beroepsmodaliteiten niet, onvolledig of onjuist worden vermeld in de beslissing, gaat in dat geval de beroepstermijn niet in en beschikt de student onbeperkt over de mogelijkheid om een beroep bij de Raad in te stellen. De Raad stelt vast dat de e-mail van 3 maart 2011 geen beroepsmodaliteiten vermeldt, zodat op dat ogenblik de vervaltermijn geen aanvang kent.”²⁵

31. Uit artikel II.24, §1, van het Aanvullingsdecreet, dat sedert 1 september 2011 van toepassing is, blijkt dat de student bij het uitblijven van een tijdige beslissing op intern beroep, verplicht is om binnen een termijn van vijf kalenderdagen in beroep te gaan bij de Raad, tenzij de onderwijsinstelling binnen de beslissingstermijn van 15 kalenderdagen heeft meegedeeld dat zij een beslissing op intern beroep op een latere datum zal nemen.

In casu had de onderwijsinstelling geen tijdige beslissing genomen in het kader van het intern beroep, en heeft zij evenmin binnen de termijn meegedeeld dat zij op een latere datum een beslissing zou nemen. Het beroep van de student dat werd

²⁰ R.Stvb.nr. 2011/016;

²¹ R.Stvb.nr. 2011/101;

²² R.Stvb.nr. 2011/004, 2011/005, 2011/006, 2011/016, 2011/017, 2011/023, 2011/049, 2011/085, 2011/137, 2011/191;

²³ R.Stvb.nr. 2011/111-112;

²⁴ Decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, B.S. 10 juni 2004;

²⁵ R.Stvb.nr. 2011/022;

ingediend buiten de termijn van vijf dagen nadat de beslissingstermijn van de instelling verstreken was, is laattijdig en dus niet ontvankelijk.

Verder oordeelde de Raad dat artikel 35 van het openbaarheidsdecreet van 26 maart 2004, dat verplicht tot mededeling van de beroepsmodaliteiten, geen toepassing vindt vermits dit enkel geldt wanneer een formeel geldige bestuursbeslissing is genomen, althans binnen de decretaal voorgeschreven termijn. De Raad wijst er wel op dat het niet decretaal verplicht is, doch wel aanbeveling verdient dat de onderwijsinstellingen de aandacht van de student op het bestaan van deze nieuwe regeling zou vestigen.²⁶

Uit artikel II.24 § 1 van het Aanvullingsdecreet blijkt echter niet dat de decreetgever aan het overschrijden van de reguliere of verlengde beslissingstermijn de sanctie verbonden heeft dat de beroepsinstantie niet meer bevoegd is om te beslissen. Een laattijdige beslissing of een laattijdig ontvangen beslissing is dus nog steeds geldig en opent opnieuw de beroepstermijn voor de student.²⁷

Samengevat kan dus worden gesteld dat indien er een beslissing wordt genomen buiten de termijn van 15 kalenderdagen en er geen verlenging van de beroepstermijn werd aangekondigd, de student binnen de 5 kalenderdagen na het verstrijken van de termijn van 15 kalenderdagen beroep dient aan te tekenen bij de Raad. Als er laattijdig toch nog een beslissing op intern beroep volgt, is deze beslissing wel nog geldig en zal de student in voorkomend geval een nieuw verzoek moeten indienen bij de Raad.

4.1.3. Het regelmatig instellen en uitputten van het intern beroep

32. Een beroep bij de Raad kan pas ingesteld worden nadat het intern beroep regelmatig is ingesteld en uitgeput conform de artikelen II.24 en II.13 van het Aanvullingsdecreet.²⁸

Het nut van een interne procedure is dat er op een snelle en efficiënte manier eventuele fouten kunnen worden rechtgezet. Een dergelijke procedure is in het voordeel van beide partijen. Door de interne beroepsprocedure krijgt de student immers de kans om een beter inzicht te verwerven in de motieven die tot de studievoortgangsbeslissing hebben geleid, terwijl de instelling in de mogelijkheid is om de beslissing te heroverwegen, rekening houdend met de elementen die door de student naar voor worden gebracht.

Ondanks de verplichte vermelding van de beroepsmodaliteiten op de initiële studievoortgangsbeslissingen en gezien het belang van de interne beroepsprocedure, verwondert de Raad zich erover dat er nog steeds studenten zijn die rechtstreeks hun toevlucht bij de Raad zoeken zonder eerst een interne

²⁶ R.Stvb.nr. 2011/170, 2011/178;

²⁷ R.Stvb.nr. 2011/241;

²⁸ Decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, B.S. 10 juni 2004;

beroepsprocedure aan te vatten.²⁹ Het gevolg is onvermijdelijk dat het extern beroep niet ontvankelijk is.

33. De Raad heeft ook meerdere verzoekschriften moeten behandelen omtrent de regelmatigheid van het intern beroep. Als de vraag over de regelmatigheid van het intern beroep zich stelt, onderzoekt de Raad dit telkens bij de ‘grond’ van de zaak. De Raad hanteert in zijn besluiten vaak de volgende formulering: *‘Of het besluit op intern beroep, dit beroep, terecht onontvankelijk heeft verklaard wordt hierna bij de beoordeling van de grond van de zaak onderzocht.’*

Zo oordeelde de Raad in volgend geval dat het intern beroep het verzoekschrift terecht onontvankelijk had verklaard:

“De Raad is het met de verwerende partij eens dat het instellen van het intern beroep bij aangetekende brief, zoals voorgeschreven door het examenreglement, een substantiële formaliteit is, daar een e-mail niet dezelfde garanties biedt dat het beroep wel degelijk door de belanghebbende zelf is ingesteld. Uit de argumenten van de verzoekende partij kan worden opgemaakt dat zij, om het niet instellen van een tijdig intern beroep bij aangetekende brief te verantwoorden, zich beroept op overmacht. Overmacht is “een gebeurtenis die niets van doen heeft met verzoeker, en die niet voorzien, verhinderd of overwonnen kon worden.” (RvS 15 maart 2011, nr.212.044, Gazan). Noch het feit dat de verzoekende partij op vakantie was, noch het feit dat de personen die zij kende ook met vakantie waren en dat het een persoonlijke zaak betrof, maken overmacht uit, daar de verzoekende partij niet aantoont dat het haar niet mogelijk was om vanuit haar vakantieverblijf bij aangetekende brief een intern beroep in te dienen, en er voorts geen reden is om aan te nemen dat de persoonlijke aard van het intern beroep belet dat dit beroep wordt ingesteld door andere personen dan deze die de verzoekende partij persoonlijk kende.”³⁰

34. De instellingen moeten op de initiële studievoortgangsbeslissingen de mogelijkheid tot intern beroep en de modaliteiten steeds vermelden. In het Aanvullingsdecreet werd in artikel II.7 gesteld dat het bestuur ten aanzien van de studenten optreedt als bestuursinstantie voor wat betreft de toepassing van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur. De Raad stelt vast dat dit nog steeds niet altijd even correct wordt opgevolgd.

Zo oordeelde de Raad als volgt:

“Ongeacht de precieze datum van kennisgeving van de resultaten stelt de Raad vast dat het puntenrapport zoals meegedeeld de specifieke beroepsmodaliteiten noodzakelijk voor het instellen van een intern beroep niet vermeld. Onderwijsdecreet XIX heeft inzake de procedure aan de instellingen de verplichting opgelegd om vanaf het academiejaar 2009-2010 ook bij de initiële studievoortgangsbeslissing de mogelijkheid tot het intern beroep bij de onderwijsinstelling en de bijhorende modaliteiten te vermelden.”³¹

²⁹ R.Stvb.nr. 2011/046, 2011/118, 2011/119, 2011/128, 2011/173;

³⁰ R.Stvb.nr.2011/097;

³¹ Art. II.7 Aanvullingsdecreet *juncto* art. 35 Openbaarheidsdecreet van 26 maart 2004;

Ingeval de beroepsmogelijkheid en/of de beroepsmodaliteiten niet, onvolledig of onjuist worden vermeld in de beslissing, gaat in dat geval de beroepstermijn niet in en beschikt de student onbeperkt over de mogelijkheid om een beroep bij de Raad in te stellen.

De Raad stelt vast dat het puntenbriefje enkel de termijn tot het instellen van een intern beroep vermeldt. De andere beroepsmodaliteiten zoals de wijze waarop dit beroep moet worden ingesteld als de bevoegde instantie waartoe de student zich moet richten, ontbreken volledig. Een loutere verwijzing naar het desbetreffende artikel in het onderwijs- en examenreglement is niet voldoende. De beroepstermijn gaat niet in waardoor het intern beroep niet laattijdig werd ingesteld.³²

“Artikel 35 van het Openbaarheidsdecreet van 26 maart 2004 luidt als volgt: ‘Een beslissing of een administratieve handeling met individuele strekking, die beoogt rechtsgevolgen te hebben voor één of meer bestuurden of voor een ander bestuur, wordt slechts geldig ter kennis gebracht als tevens de beroepsmogelijkheden en de modaliteiten van het beroep worden vermeld. Bij ontstentenis daarvan neemt de termijn voor het indienen van het beroep geen aanvang.’

Deze bepaling is ook van toepassing op de mededeling van studievoortgangsbeslissingen (zie artikel 2.7 Aanvullingsdecreet, waar een vroegere andersluidende regeling werd opgeheven bij decreet van 8 mei 2009).

De beslissing van de examencommissie, zoals meegedeeld aan de Raad, bevat geen vermelding over de mogelijkheid en de modaliteiten van het intern beroep. Daaruit volgt dat de interne beroepstermijn van 5 dagen niet is beginnen te lopen op 5 juli 2011 zodat de interne beroepsinstantie ten onrechte het interne beroep niet ontvankelijk heeft verklaard.³³

De Raad stelt expliciet dat de essentiële modaliteiten volledig moeten worden opgenomen.³⁴ De beroepstermijn³⁵, de bevoegde instantie en manier waarop het beroep moet worden ingesteld, moeten worden aangegeven op de initiële studievoortgangsbeslissing. Indien de mogelijkheid tot een intern beroep en de modaliteiten niet volledig worden vermeld in de initiële studievoortgangsbeslissing, blijft de termijn om intern beroep in te stellen lopen. Een loutere verwijzing naar het desbetreffende artikel in het onderwijs- en examenreglement is onvoldoende volgens de vaste rechtspraak van de Raad.³⁶

35. Een regelmatige interne beroepsprocedure moet binnen een termijn van 15 kalenderdagen kunnen afgerond worden.

Instellingen die een getrapte vorm van interne beroepsprocedure hebben waarbij de interne beroepsinstantie de initiële beslissing vernietigt maar voor het nemen van een nieuwe examenbeslissing opnieuw doorverwijst naar de examencommissie die dan bijeenkomt in een bijzondere zitting verliezen meermaals de interne beroepstermijn van 15 kalenderdagen uit het oog. Het is immers pas nadat de

³² R.Stvb.nr. 2011/014;

³³ R.Stvb.nr.2011/074;

³⁴ R.Stvb.nr.2011/082;

³⁵ R.Stvb.nr.2011/050;

³⁶ R.Stvb.nr.2011/074, 2011/169, 2011/197;

examencommissie effectief een nieuwe beslissing heeft genomen dat de student zekerheid heeft over zijn rechtspositie. Dit werd meermaals door de student in het kader van de schending van de beginselen van behoorlijk bestuur als middel opgeroepen. De Raad gaat dan na in functie van het dossier wat als een redelijke termijn kan beschouwd worden om een nieuwe beslissing te nemen. Zo werd geoordeeld:

“Bij de eerste beslissing van de interne beroepsinstantie van 14 februari 2011 was geen termijn opgelegd aan de examencommissie voor het nemen van een nieuwe beslissing. De examencommissie heeft beslist binnen een termijn van drie weken, wat niet onredelijk is.”³⁷

Met het oog op het correct naleven van de termijn van vijftien kalenderdagen is een intern beroep waarbij de interne beroepsinstantie volheid van bevoegdheid heeft een meer aangewezen organisatie.

36. Om de procedures niet al te lang te laten aanslepen heeft de decreetgever gesteld dat er geen nieuwe interne beroepsprocedure moet uitgeput worden tegen een nieuwe ongunstige studievoortgangsbeslissing in uitvoering van een vernietigingsbesluit van de Raad.³⁸

In sommige beslissingen wordt echter nog steeds de interne beroepsmodaliteiten opgenomen waardoor de student deze stap als nog uitput. Het zijn in voorkomend geval de externe beroepsmodaliteiten die in de beslissing dienen opgenomen te worden.³⁹

4.1.4. De bevoegdheid van de Raad

37. De bevoegdheden van de Raad staan expliciet opgesomd in artikel II.1.15° bis van het Aanvullingsdecreet, zoals ook weergegeven in de inleiding van dit jaarverslag. Bevoegdheidskwesties raken de openbare orde. De Raad gaat bijgevolg ambtshalve na of het ingesteld beroep binnen de bevoegdheid valt of met andere woorden als een studievoortgangsbeslissing kan worden beschouwd waarvoor de Raad bevoegd is.

De Raad gaat na of de beslissing kan gekwalificeerd worden als een studievoortgangsbeslissing zoals decretaal is vastgelegd. Hierbij wordt het begrip sinds het arrest van de Raad van State van 26 januari 2010 met nummer 200.012 eerder ruim ingevuld.

38. Zo oordeelde de Raad dat indien, na een door de Raad uitgesproken vernietiging, de onderwijsinstelling geen beslissing neemt binnen de door de Raad bepaalde termijn, het uitblijven van een beslissing binnen die opgelegde termijn op zich geen studievoortgangsbeslissing in de zin van het Aanvullingsdecreet is en de Raad dus niet bevoegd is om hiervan kennis te nemen.⁴⁰

³⁷ R.Stvb.2012/032;

³⁸ Artikel II,22 Aanvullingsdecreet;

³⁹ R.Stvb.nr.2011/105;

⁴⁰ R.Stvb.nr.2011/006;

De specifieke en uitdrukkelijke voorwaarden opgenomen in het dispositief van het besluit van de Raad zoals bepaald in art. II.22, 2° Aanvullingsdecreet, worden in de meeste gevallen correct opgevolgd en als dwingende plicht beschouwd door de instelling. Beslissingen die na het overschrijden van deze termijn worden genomen, zijn echter wel nog regelmatige beslissingen.

In de praktijk gebeurt het soms dat de termijn overschreden wordt, wat begrijpelijk tot wrevel leidt bij de student. Als de aangeduide termijn niet haalbaar blijkt, kan verwacht worden van een instelling die behoorlijk bestuurt dat de student hiervan ten minste op de hoogte wordt gebracht en wordt meegedeeld op welke termijn de beslissing zal worden genomen.

39. De bestreden beslissing moet een 'eindoordeel' inhouden over het voldoen voor een opleidingsonderdeel. Als de student nog geen eindoordeel kreeg voor het betwiste opleidingsonderdeel en nog niet in het bezit is van de definitieve examenresultaten, is de Raad niet bevoegd.⁴¹ Dit is het geval bv. voor het weigeren van examenspreiding.⁴² De student zal moeten wachten om een beroep in te stellen tot de definitieve examenbeslissing wordt meegedeeld.

Zo oordeelde de Raad in een dossier dat een beslissing over de al dan niet 'gewettigde afwezigheid' op zich nog geen definitieve eindbeslissing is in de zin van artikel II,1,15bis°, a) van het Aanvullingsdecreet.⁴³ Ook al heeft zo'n beslissing mogelijk gevolgen voor de uiteindelijke examenbeslissing, in het huidige stadium is de Raad niet bevoegd om al uitspraak te doen. Het gegeven dat de interne beroepscommissie ten gronde reeds uitspraak deed over deze afwezigheid, leidt niet tot een andere conclusie vermits het de examencommissie is die de definitieve studievoortgangsbeslissing zal nemen. Als die negatief is voor de student, kan deze hiertegen beroep instellen.⁴⁴

4.1.5. Gebrek aan belang

40. De student of de persoon op wie de beslissing betrekking heeft dient een actueel en persoonlijk belang te hebben om op ontvankelijke wijze een beroep bij de Raad in te stellen.

In casu beoogde een verzoek enkel de problematiek van de examencontracten in het algemeen aan te kaarten, wat neerkomt op een actio popularis. De Raad oordeelde dan ook dat de student geen actueel persoonlijk belang meer had zodat het verzoekschrift onontvankelijk werd verklaard bij gebrek aan belang.⁴⁵

In een ander besluit oordeelde de Raad dat de student met onvoldoende leerkrediet wel belang had om een beroep in te stellen tegen een beslissing waarbij zij geweigerd werd op grond van het feit dat zij niet voldeed aan de bindende

⁴¹ R.Stvb.nr.2011/034;

⁴² R.Stvb.nr.2011/027;

⁴³ Decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, B.S. 10 juni 2004;

⁴⁴ R.Stvb.nr.2011/040;

⁴⁵ R.Stvb.nr. 2011/130;

voorwaarden opgelegd in het kader van artikel 52 van het Flexibiliseringsdecreet.⁴⁶ Het gegeven dat de student niet over voldoende leerkrediet beschikt is immers geen absoluut beletsel om haar toch toestemming te geven om zich in te schrijven. De student heeft dus wel belang bij de nagestreefde vernietiging van de weigering om haar toestemming te geven zich opnieuw in te schrijven.⁴⁷

41. De decreetgever heeft aan het overschrijden van de reguliere of verlengde beslissingstermijn niet de sanctie verbonden dat de beroepsinstantie niet meer bevoegd is om te beslissen. Een laattijdige beslissing is dus een geldige beslissing. Daaruit volgt dat de student de laattijdig genomen beslissing dient aan te vechten, en geen belang meer heeft bij een beroep dat tegen het inmiddels achterhaalde uitblijven van een beroep werd ingesteld.⁴⁸

42. De Raad oordeelde m.b.t. het belang dit werkjaar ook als volgt:

“Uit de voorgelegde stukken blijkt dat verwerende partij na intern beroep de initiële studievoortgangsbeslissing heeft ingetrokken en dat er een nieuwe examenbeoordeling dient te gebeuren door een nieuw samengestelde jury resulterend in een nieuwe examenbeslissing. In voorkomend geval kan tegen de nieuwe examenbeslissing die als eindpunt van de interne beroepsprocedure dient beschouwd te worden beroep bij de Raad worden ingesteld. Zoals in elke procedure geldt dat wie gelijk krijgt in het kader van een administratief beroep geen belang heeft om hoger beroep in te stellen alleen maar omdat in het administratief beroep niet alle argumenten van de appelland werden aanvaard of onderzocht. De verzoekende partij heeft – tot nu toe – gelijk gekregen in administratief beroep dat nog niet is uitgeput. Het voorliggend beroep is derhalve voorbarig.”⁴⁹

43. De Raad was van oordeel dat een louter moreel belang bij een examentuchtbeslissing voldoende was. In casu werd de student uitgesloten om de opleiding nog verder te volgen tijdens het lopende academiejaar. Bij vernietiging na afronding van de beroepsprocedure van deze beslissing tot uitsluiting kon de student onmogelijk door de verplichte aanwezigheden het academiejaar nog succesvol afronden. Het volgende academiejaar kon hij zich opnieuw inschrijven, wat niet is gebeurd.

Er werd geoordeeld dat het opleggen van een examentuchtbeslissing met als gevolg een uitsluiting uit de opleiding, op zich reeds een voldoende moreel belang inhoudt voor de student om hiertegen in beroep te gaan.⁵⁰

44. Dit werkjaar werd ook geoordeeld dat een student die een resultaat van 10/20 behaalt en derhalve een creditbewijs, nog steeds een voldoende belang heeft. Het behaalde resultaat staat immers op het creditbewijs en een hoger cijfer kan mogelijk ook leiden tot de toekenning van een hogere graad.⁵¹

⁴⁶ Decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen;

⁴⁷ R.Stvb.nr.2011/158-159;

⁴⁸ R.Stvb.nr.2011/232;

⁴⁹ R.Stvb.nr.2011/140;

⁵⁰ R.Stvb.nr.2011/111-112;

⁵¹ R.Stvb.nr.2011/030;

4.1.6. Zonder voorwerp

45. Ook in 2011 werden er meerdere dossiers zonder voorwerp verklaard omdat de student in de loop van de procedure afstand doet van zijn beroep. Eens een beroep geregistreerd is, moet het behandeld worden en dient de Raad een besluit te nemen. Indien een student meedeelt dat zij afstand wenst te doen, zal de Raad - ingeval zij geen reden ziet om dit niet in te willigen - het beroep zonder voorwerp verklaren. Het beroep wordt niet automatisch ingetrokken of van de rol geschrapt.⁵²

Dit gebeurde bijvoorbeeld vermits de student ondertussen, tijdens de tweede examenkans, een credit had verworven voor het desbetreffende opleidingsonderdeel.⁵³

46. In een bepaalde zaak oordeelde de Raad dat het beroep zonder voorwerp was omdat tijdens de procedure een nieuwe positieve examenbeslissing - waartegen geen beroep was ingesteld - was genomen die in de plaats kwam van de initieel aangevochten examenbeslissing en de rechtspositie van de student niet meer kon verbeteren.⁵⁴

In een andere zaak was het beroep ook zonder voorwerp geworden vermits de verzoekende partij intussen - hangende de procedure - een nieuw examen had afgelegd met een nieuwe examenbeslissing tot gevolg. De student had een nieuwe examenkans benut, doch ook nu geen credit behaald.⁵⁵

Ingeval een nieuwe examenbeslissing wordt genomen, verdwijnt de eerste studievoortgangsbeslissing uit het rechtsverkeer waardoor het initieel ingestelde beroep zonder voorwerp wordt. De student moet erover waken dat, ook al loopt de eerste procedure nog, de nieuwe beslissing niet automatisch in het hangende beroep betrokken wordt maar er effectief een nieuw beroep dient te worden ingesteld.

47. Zoals vorig werkjaar werden er ook nu enkele beroepen zonder voorwerp verklaard vermits de onderwijsinstelling de beslissing die het voorwerp uitmaakt van het verzoekschrift, in de loop van de procedure voor de Raad had ingetrokken.⁵⁶

48. De Raad stelde ook in volgend geval dat het beroep zonder voorwerp was. In casu had de student het intern beroep regelmatig ingesteld, doch de instelling had de beslissing op intern beroep niet binnen een termijn van 15 kalenderdagen ter kennis gebracht van de student, wat in strijd is met artikel II.14, tweede lid van het Aanvullingsdecreet.⁵⁷ De student tekende al extern beroep aan doch later volgde

⁵² R.Stvb.nr.2011/015, 2011/033, 2011/062, 2011/116, 2011/156, 2011/202;

⁵³ R.Stvb.nr.2011/104;

⁵⁴ R.Stvb.nr.2011/037;

⁵⁵ R.Stvb.nr.2011/108;

⁵⁶ R.Stvb.nr.2011/021, 2011/075, 2011/098, 2011/135, 2011/151, 2011/152, 2011/175, 2011/181, 2011/190, 2011/229;

⁵⁷ Decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, B.S. 10 juni 2004;

alsnog een interne beroepsbeslissing. Als de interne beroepsinstantie een beslissing neemt binnen of buiten de termijn van 15 dagen, dient de student binnen een termijn van vijf kalenderdagen nadat hij kennis heeft genomen van die beslissing een beroep in te stellen bij de Raad. De student heeft bewarend een eerste beroep ingesteld om haar rechten te vrijwaren, gezien de termijn van 15 kalenderdagen verstreken was. Later kreeg de student de beslissing op intern beroep, waar zij ook beroep tegen instelde. Het eerste beroep is enkel gericht tegen de initiële examenbeslissing en het tweede beroep breidt het voorwerp uit tot de beslissing op intern beroep. Gezien de devolutieve werking van deze interne beroepsbeslissing - welke in de plaats treedt van de initiële beslissing - is het eerste beroep dat enkel gericht was tegen de initiële studievoortgangsbeslissing zonder voorwerp geworden.⁵⁸

4.1.7. De schending van het gezag van gewijsde

49. De besluiten van de Raad hebben gezag van gewijsde. Dit houdt in dat na vernietiging, de instelling bij het nemen van de nieuwe beslissing rekening moet houden met de overwegingen van de Raad die geleid hebben tot de vernietiging.

Ook huidig werkjaar zijn er studenten die meerdere beroepen instellen bij de Raad. Er blijven immers zaken waar de student zich ook niet kan vinden in de nieuwe beslissing van de instelling na vernietiging door de Raad. In twee zaken werd terecht de nieuwe beslissing van de instelling aangevochten op grond van de schending van het gezag van gewijsde en werd bijgevolg ook het tweede beroep ingewilligd.⁵⁹

In bepaalde zaken blijkt de vernietiging door de Raad enkel een Pyrrusoverwinning voor de student.

De besluitvorming van de Raad sluit in fine niet uit dat instellingen zelfs na meerdere vernietigingen opnieuw een beslissing met dezelfde inhoud nemen en ook dezelfde rechtsgevolgen maar met een meer afdoende motivering. De rechtspositie van de student, die zich veelal genoodzaakt voelt om verder te procederen, blijft in dat geval onzeker.

50. Het gezag van gewijsde houdt ook in dat de Raad klachten die identiek zijn aan deze aangevoerd in een vorige zaak en welke niet gegrond zijn bevonden niet opnieuw kan onderzoeken en beantwoorden. Zo oordeelde de Raad:

“De klachten van de verzoekende partij in verband met gebrekkige formele en materiële motivering zijn identiek aan deze aangevoerd in de zaak 2011/073. De Raad heeft deze klachten niet gegrond bevonden, behalve in zoverre niet geantwoord werd op de klacht van gebrekkige begeleiding in de eerste stageperiode en onvoldoende gemotiveerd werd waarom de verzoekende partij een aantal competenties niet bereikt had. De Raad kan dus enkel nagaan of op de twee hiervoor aangeduide punten de thans bestreden beslissing formeel en afdoende gemotiveerd wordt.”⁶⁰

⁵⁸ R.Stvb.nr.2011/025, 2011/182;

⁵⁹ R.Stvb.nr.2011/007 en 2011/019;

⁶⁰ R.Stvb.nr.2011/117;

51. Het gezag van gewijsde strekt zich echter niet verder uit dan tot hetgeen de Raad in zijn besluit uitdrukkelijk heeft beslist. Uit het feit dat de Raad zich over bepaalde middelen niet heeft uitgesproken, kan niet worden geconcludeerd dat de Raad deze middelen ontvankelijk, niet ontvankelijk, gegrond of niet gegrond zou hebben bevonden.⁶¹

Het gezag van gewijsde is dus beperkt tot wat in het beschikkend gedeelte is bepaald, gelezen in functie van de redenen die tot de vernietiging heeft geleid.⁶²

52. Ook aan de beslissing van de interne beroepsinstantie genomen in het kader van het georganiseerd administratief beroep kan een gezag van gewijsde kleven met soortgelijke rechtsgevolgen ten aanzien van de betrokken partijen.⁶³

4.1.8. Gezamenlijk verzoekschrift

53. Het decreet voorziet niet specifiek in de mogelijkheid van een ‘class action’. In het verleden werd steeds door elke student afzonderlijk een beroepschrift neergelegd wanneer verschillende studenten een beroep instelden tegen eenzelfde examen met dezelfde grieven. De beroepen werden geregistreerd met een apart rolnummer en voor elke student werd een afzonderlijk besluit genomen.

De Raad heeft dit werkjaar voor het eerst moeten oordelen over één verzoekschrift dat werd ingediend door twee personen die een identieke beslissing betwisten. De Raad gaf aan dat een collectief verzoekschrift niet aan te raden is, maar dat het wel aanvaard kan worden als het de goede rechtsbedeling niet in de weg staat. In casu werd het beroep dan ook ontvankelijk verklaard vermits het om eenzelfde beslissing ging die op beide verzoekende partijen op gelijke wijze van toepassing was, zonder dat er voor het beoordelen van hun gezamenlijke prestatie een onderscheid tussen hun individueel aandeel diende te worden gemaakt.⁶⁴

4.1.9. Onontvankelijkheid van een middel

54. Het is vaste rechtspraak van de Raad dat een middel onontvankelijk is als het niet werd opgeworpen tijdens de interne beroepsprocedure en dus voor het eerst in de procedure voor de Raad naar voor is gekomen.⁶⁵ Indien een middel reeds in de interne beroepsprocedure naar voor had kunnen worden gebracht, kan dit middel niet op ontvankelijke wijze voor het eerst voor de Raad worden opgeworpen, behalve indien het middel of de klacht de openbare orde raakt of betrekking heeft op de besluitvorming van het intern beroep zelf.⁶⁶

Bovendien moet het middel waarop de verzoekende partij zich beroept reeds in het verzoekschrift voor de Raad worden opgeworpen. Een middel dat voor het eerst in

⁶¹ R.Stvb.nr.2011/003;

⁶² R.Stvb.nr.2011/166-167;

⁶³ R.Stvb.nr.2011/032;

⁶⁴ R.Stvb.nr.2011/059-067;

⁶⁵ R.Stvb.nr.2011/008, 2011/111-112, 2011/117, 2011/138, 2011/201, 2011/220;

⁶⁶ R.Stvb.nr.2011/121, 2011/166-167;

de wederantwoordnota wordt ontwikkeld, is eveneens onontvankelijk tenzij dit middel naar aanleiding van nieuwe stukken waarover de verzoekende partij voordien nog niet beschikte is te berde gekomen.⁶⁷

Ook een poging om een middel een andere grondslag te geven in de wederantwoordnota, terwijl niets belette dit in het inleidend verzoekschrift naar voren te brengen, is onontvankelijk indien het niet aan de openbare orde raakt.⁶⁸

4.1.10. Uitstel van de behandeling van de zaak

55. Huidig werkjaar werden twee zaken voor onbepaalde tijd uitgesteld. In een zaak zou de onderwijsinstelling aan de Raad meedelen dat in overleg met de student een afspraak is gemaakt voor een nieuwe examenregeling.⁶⁹ Vanuit proceseconomische overwegingen wordt slechts uitzonderlijk beslist om een zaak uit te stellen en dit enkel als bijkomende informatie noodzakelijk is om een beslissing te kunnen nemen of ingeval er een mogelijkheid is dat partijen alsnog tot een vergelijk kunnen komen.

Een andere zaak werd uitgesteld omdat er een cassatieprocedure bij de Raad van State hangende was.⁷⁰

4.1.11. Verbeterend besluit op grond van een materiële vergissing

56. Decretaal staat in de procedure voor de Raad niets vermeld over het rechtzetten van materiële vergissingen die blijken nadat een besluit definitief werd genomen. Conform met de procedure voor de Raad van State maakt de Raad in voorkomend geval een corrigerend besluit.

De werkwijze is als volgt:

“Uit de overwegingen die aan dit beschikkend gedeelte voorafgaan blijkt evenwel dat de Raad enkel een middel gegrond bevonden heeft met betrekking tot de beslissing van 29 augustus 2011.

De vernietiging van de beslissing van 5 juli 2011 berust derhalve op een materiële vergissing.

Het beschikkend gedeelte dient als volgt verbeterd te worden:

‘Om deze redenen beslist de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen na beraadslaging dat het beroep van [...] ontvankelijk en deels gegrond is.

De beslissing van 29 augustus 2011 genomen in het kader van het intern beroep wordt vernietigd.

De bevoegde instantie van de verwerende partij neemt een nieuwe beslissing uiterlijk op 7 oktober 2011.’

Dit verbeterend besluit zal gehecht worden aan het besluit nr. 2011/109 van 22 september 2011 en zal aan de partijen worden betekend.”⁷¹

⁶⁷ R.Stvb.nr.2011/223;

⁶⁸ R.Stvb.nr.2011/057;

⁶⁹ R.Stvb.nr.2011/155;

⁷⁰ R.Stvb.nr.2011/037;

⁷¹ R.Stvb.nr.2011/109 bis;

4.1.12. Oproepen van getuigen

57. Over het al dan niet toestaan van een getuigenverhoor beslist de Raad soeverein.⁷² Doorgaans is de Raad van oordeel dat het horen van de getuigen niet noodzakelijk is om tot een beslissing te komen. In het besluit wordt wel opgenomen waarom niet wordt ingegaan op het verzoek. De partijen die getuigen vragen, blijven in hun verzoek meestal veel te vaag. Ze vermelden niet duidelijk over welke personen het gaat of het betreft personen die niet echt betrokken zijn geweest bij het nemen van de beslissing of slechts indirect de feiten hebben waargenomen.⁷³

⁷² Art. II.34 Aanvullingsdecreet;

⁷³ R.Stvb.nr.2011/004, 2011/005, 2011/070, 2011/143;

4.2. Gegrondheid

58. De Raad ziet er, als administratief rechtscollege, op toe dat de beslissing op regelmatige wijze tot stand is gekomen en binnen de grenzen van de redelijkheid ligt. Het komt de Raad niet toe om zijn appreciatie over de verdiensten van een student in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling.⁷⁴ De Raad wijst in de besluiten vaak op deze beperkte toetsingsbevoegdheid.⁷⁵

“Zoals reeds herhaaldelijk is gezegd, komt het aan de Raad niet toe zich in de plaats te stellen van de bevoegde instanties van een onderwijsinstelling voor wat de beoordeling betreft van de prestaties van een student. De Raad ziet er wel op toe dat de bestreden beslissing op regelmatige wijze is tot stand gekomen en binnen de grenzen van de redelijkheid ligt.”

Uit de rechtspraak blijkt ook dat de Raad deze aanhef bij de beoordeling hanteert zowel in zaken waar het beroep gegrond wordt bevonden als in de beoordeling van beroepen die worden afgewezen.

59. De Raad is bevoegd om in geval van een vernietiging de onderwijsinstelling te bevelen een nieuwe beslissing te nemen onder de door de Raad gestelde voorwaarden. Zo kan de Raad bijvoorbeeld voorwaarden inzake de organisatie van het examen of inzake de motieven die bij het nemen van de studievoortgangsbeslissing moeten worden betrokken, verbinden aan het nemen van een nieuwe beslissing.

Bijgevolg neemt de Raad in verschillende besluiten overwegingen op in het licht waarvan een nieuwe beslissing moet worden genomen. In enkele gevallen werden ook specifieke voorwaarden opgenomen in het dispositief van het besluit.

“De bevoegde instantie van de verwerende partij zal een nieuwe beslissing nemen uiterlijk op 24 maart 2011, na de verzoekende partij te hebben gehoord.”⁷⁶

“De bevoegde instantie van de verwerende partij zal een nieuwe beslissing nemen uiterlijk op 20 mei 2011, nadat de examinerator zal hebben aangegeven of, en zo ja op welke wijze, bij het evalueren van het examen van de verzoekende partij het resultaat werd aangepast in vergelijking met het normale resultaat.”⁷⁷

Zoals blijkt uit de rechtspraak geeft de Raad in het dispositief van het vernietigingsbesluit meestal een termijn op waarbinnen de nieuwe beslissing moet worden genomen. Hierbij wordt doorgaans geopteerd voor een redelijke termijn waarbij rekening wordt gehouden met de organiseerbaarheid door de instelling (bv. voornamelijk in de maanden juli -augustus kan dit een probleem zijn om een

⁷⁴ R.Stvb.nr.2011/096;

⁷⁵ R.Stvb.nrs.2011/003;022;023;027;031;043;045;047;049;055;049;051;083;085;096;058;059;067;136.

⁷⁶ R.Stvb.nr.2011/014;

⁷⁷ R.Stvb.nr.2011/029;

bevoegde examencommissie of interne beroepsinstantie opnieuw samen te roepen) en de rechtspositie van de student die niet al te lang in het ongewisse mag gelaten worden

In artikel II.40 van het Aanvullingsdecreet wordt expliciet gesteld dat de Raad bij het vastleggen van die termijn op verzoek van de instelling rekening kan houden met een gestaafde onderbezetting van de instelling ten gevolge van de jaarlijkse vakantie.

Het komt meermaals voor dat een student de Raad contacteert omdat de opgegeven termijn niet gerespecteerd wordt. De naleving van deze termijn is echter in rechte moeilijk afdwingbaar.

De Raad heeft hieromtrent reeds volgende uitspraak gedaan.

“Uit geen rechtsregel noch algemeen beginsel van behoorlijk bestuur volgt dat een beslissing die genomen is buiten de termijn die daarvoor door de Raad is bepaald, daarom alleen al onwettelijk zou zijn.”⁷⁸

“Onverminderd het voorgaande, is de Raad van oordeel dat de laattijdigheid van de beslissing een ernstig nadeel kan teweegbrengen voor de verzoekende partij inzonderheid wanneer moet worden vastgesteld dat er nog geen rechtszekerheid is omtrent zijn rechtspositie halfweg het daaropvolgende academiejaar hetgeen onder omstandigheden kan resulteren in een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel.”⁷⁹

“De Raad is enkel bevoegd om te oordelen over beroepen tegen een studievoortgangsbeslissing. Wanneer na een door de Raad uitgesproken vernietiging de verwerende partij geen beslissing neemt binnen de door de Raad bepaalde termijn, is het uitblijven van een beslissing binnen die termijn geen studievoortgangsbeslissing in de zin van het Aanvullingsdecreet. De Raad is niet bevoegd om kennis te nemen van dit beroep.”⁸⁰

Bij de besluiten waar een herziening van leerkrediet wordt gevorderd of leerkrediet wordt teruggevraagd op grond van een overmachtssituatie wordt expliciet in het beschikkend gedeelte opgenomen hoeveel studiepunten teruggegeven worden en voor welk academiejaar.⁸¹

60. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de ingeleide betwistingen in 2011 volgens de aard van de studievoortgangsbeslissingen:

- een examenbeslissing;
- een examentuchtbeslissing;
- toekenning van een bewijs van bekwaamheid;
- de toekenning van een vrijstelling;
- een beslissing waarbij het volgen van een schakel- en /of voorbereidingsprogramma wordt opgelegd;

⁷⁸ R.Stvb.nr.2011/003;

⁷⁹ R.Stvb.nr.2011/009;

⁸⁰ R.Stvb.nr.2011/006;

⁸¹ oa. R.Stvb.nr.2011/065; 2011/168; 2011/179; 2011/180; 2011/186; 2011/173; 2011/174; 2011/193; 2011/194; 2011/199...;

- het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het diplomacontract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt zich inschrijft;
- het opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking;
- een beslissing over het leerkrediet.

Er werden huidig werkjaar nog geen erkenningsbeslissingen aangevochten en evenmin betwistingen omtrent de rechtstreekse diplomering in uitvoering van artikel 51 van het Flexibiliseringsdecreet.

4.2.1. Beroep tegen een examenbeslissing

61. Huidig werkjaar blijven de examenbeslissingen nog steeds tot de meeste beroepen aanleiding geven. De verschillende middelen die aanleiding geven tot specifieke rechtspraak in 2011 worden hierna besproken.

4.2.1.1. Redelijkheids-en zorgvuldigheidsbeginsel

62. Meerdere studenten vechten een beslissing aan op grond van de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Onder meer in de hierna geciteerde rechtspraak oordeelde de Raad dat de beslissing de redelijkheidstoets niet kon doorstaan:

“Uit de voorgelegde stukken (consensusverslagen en de evaluatieformulieren van de docent) en vooral uit de begeleidende commentaren blijkt dat de negatieve beoordelingen voor 4 vaardigheden en attitudes niet opwegen tegenover de vele positieve beoordelingen van de andere. In het licht van deze gegevens kan gesteld worden dat de betwiste quotering kennelijk onredelijk is en onvoldoende draagkracht vindt in de voorgelegde stukken.”⁸²

“De ECTS fiche voor het betrokken opleidingsonderdeel, noch enige andere bepaling uit het examenreglement, legt aan de examinatoren de verplichting op om op voorhand de duur van een examen mee te delen. Dat belet niet dat er een redelijke verhouding moet zijn tussen de omvang en moeilijkheidsgraad van het examen en de duur ervan. In dit geval blijkt dat de examinator zelf van oordeel was dat de tijdsdruk te groot was: “Er is ernstig rekening gehouden daarmee bij de scoring en een aanpassing werd doorgevoerd”. Ook al zou het beter zijn van meet af aan voldoende tijd te geven voor het beantwoorden van de vragen, een aanpassing van de score achteraf om het tijdgebrek in rekening te brengen is een aanvaardbaar alternatief. Het is dan wel vereist dat die aanpassing blijkt uit de quotering van het examen. In dit geval is het door de verzoekende partij behaalde resultaat (4,75/12) het resultaat van het optellen van de deelscores voor de drie vragen. Uit geen enkel gegeven blijkt

⁸² R.Stvb.nr.2011/133;

*op welke manier dit resultaat werd aangepast aan de tijdsdruk, zoals de examiner nochtans zelf had meegedeeld. Het eerste onderdeel is gegrond, omdat het door de examiner zelf erkend tijdgebrek niet op aantoonbare wijze in de beoordeling gecompenseerd werd.*⁸³

*“Uit de bewoordingen van het arrest van de Raad van State en het voorliggend dossier stelt de Raad vast dat verzoekende partij het statuut van student met een functiebeperking was toegekend minstens sedert april 2010. Dit blijkt uit het “attest aanpassing examenvorm” dat dateert van april 2010. De Raad is van oordeel dat de verzoekende partij er redelijkerwijze mocht van uit gaan dat voor de berekening van haar studie-efficiëntie en de tolerantieregeling verwerende partij rekening zou houden met haar statuut van student met een functiebeperking. Door hiermee geen rekening te houden, heeft verwerende partij onredelijk gehandeld.”*⁸⁴

63. Er zijn echter ook verschillende dossiers waarin de Raad geen schending van het redelijkheidsbeginsel weerhoudt.

Zo werd geoordeeld dat het redelijkheidsbeginsel niet geschonden is doordat een andere lesgever de student een hogere score zou hebben gegeven, al is het maar omdat niet blijkt dat deze lesgever de prestatie volgens dezelfde criteria heeft geëvalueerd. De Raad stelt verder in dit besluit dat binnen een beperkt kwantitatief kader een kwalitatieve prestatie kan worden geleverd.⁸⁵

De Raad ziet er op toe dat de beslissing op regelmatige wijze tot stand is gekomen en binnen de grenzen van de redelijkheid ligt. In die zin oordeelde de Raad dat het onvoldoende is om op basis van een algemeen argument, met name: een laatste kans om af te studeren, de beslissing op zich als kennelijk onredelijk te beschouwen.

“De argumenten van de verzoekende partij dat het haar laatste kans is om af te studeren binnen het door haar gevolgde studieprogramma en dat tenminste een van de beroepen die zij zal kunnen uitoefenen op grond van het door haar betrachte diploma een knelpuntberoep is, hebben geen betrekking op de wijze van totstandkoming van de in het geding zijnde evaluatie, en zijn evenmin relevant om aan te tonen dat de betwiste evaluatie kennelijk onredelijk is.”

De Raad oordeelde eveneens dat hij de verbetering van het examen niet kan overdoen en zijn appreciatie niet in de plaats kan stellen van de docent of van de examencommissie maar enkel kan optreden wanneer de wettelijke of decretale bepalingen werden geschonden of het bevoegde orgaan, binnen de grenzen van zijn beoordelingsbevoegdheid, kennelijk onredelijk heeft gehandeld. In casu werd het schriftelijk examen verbeterd aan de hand van een verbeter sleutel. De Raad stelde dat aanduidingen die op de verbeterde kopij worden aangebracht een nuttig hulpmiddel kunnen zijn om de quotering te bepalen, maar dat die aanduidingen niet noodzakelijk het enige middel zijn. Het is dan ook niet onredelijk dat ook rekening

⁸³ R.Stvb.nr.2011/029;

⁸⁴ R.Stvb.nr.2011/142;

⁸⁵ R.Stvb.nr.2011/185;

wordt gehouden met elementen zoals helderheid en structuur van het antwoord. De verantwoording voor de quoterings is niet kennelijk onredelijk.⁸⁶

64. Verder nog enkele voorbeelden waarbij de Raad stipuleerde dat het redelijkheidsbeginsel niet geschonden is:

“Ook al komt de verzoekende partij slechts 0,02% te kort om 7,5/20 te halen, cijfer dat dan naar een delibereerbare 8 zou worden afgerond, het is niet kennelijk onredelijk het resultaat naar een in principe niet delibereerbare 7/20 af te ronden. Het is eigen aan elke begrenzing dat een miniem verschil een groot verschil in het uiteindelijke resultaat kan geven. Dat op zich maakt de grens nog niet arbitrair.

Daarbij komt dat de evaluatie naar behoren is gemotiveerd, en dat, zoals de verwerende partij opmerkt, het vooral de schriftelijke proeven zijn waar de verzoekende partij zwak scoort. De bewering van de verzoekende partij dat ze op het mondeling examen omwille van een kleine verspreking een onvoldoende behaalde, is een betwisting over de appreciatie van zijn verdiensten. Die bewering weegt onvoldoende zwaar om te concluderen dat de evaluatie kennelijk onredelijk is.

Het argument dat de examencommissie ook een resultaat van 7/20 zou kunnen delibereren is niet gegrond, nu het examenreglement bepaalt dat de examencommissie van die bevoegdheid maar gebruik kan maken wanneer de evaluatie kennelijk onredelijk is of er sprake is van overmacht. Een tekort van 0.02% om in aanmerking te komen voor een delibereerbare evaluatie maakt de evaluatie zelf niet kennelijk onredelijk, en de verzoekende partij voert geen andere relevante argumenten waaruit besloten zou kunnen worden dat een kennelijk onredelijke evaluatie of een geval van overmacht voorligt.⁸⁷

“Uit het voorliggende dossier blijkt dat verzoekende partij de examenopdracht twee weken voor de eigenlijke presentatie heeft gekregen en verzoekende partij geen tussentijdse voorbereiding aan de lectoren heeft overgemaakt. In tegenstelling met de bewering van verzoekende partij had zij dus meer dan één dag om de presentatie voor te bereiden en kan de Raad geen rekening houden met het feit dat er voor verzoekende partij slechts één dag was tussen een ander herexamen en de presentatie van de gevalstudie.

Wat het gebruik van een ipad betreft, komt het aan de lector toe om te oordelen hoe hij notities maakt bij de presentatie en is er, naar het oordeel van de Raad, op zich niets verkeerd aan dat hij notities maakt met een ipad.

De Raad herhaalt – voor zoveel als nodig – dat het aan de examinerator toekomt om de ondervraging te organiseren en verzoekende partij te ondervragen en hij ziet geen onredelijkheid in het feit dat hij aan verzoekende partij, naar haar eigen zeggen, tweemaal dezelfde vraag zou hebben gesteld.

Zonder zich uit te spreken of het in acht nemen van kledijvoorschriften bij een presentatie, blijkt uit niets welke rol het beweemde gezegde zou hebben gespeeld bij de beoordeling of verzoekende partij de vereiste competenties voor het bedoelde opleidingsonderdeel al dan niet heeft behaald.

⁸⁶ R.Stvb.nr.2011/091;

⁸⁷ R.Stvb.nr.2011/047;

*Om al deze redenen is de Raad van oordeel dat verwerende partij niet onwettelijk of manifest onredelijk heeft gehandeld bij het nemen van de bestreden beslissing.*⁸⁸

“Verwerende partij doet in de eerste plaats opmerken dat de aanvraag voor een examenspreiding om medische redenen niet op de reglementaire wijze is gebeurd en verwijst daarbij naar het opvragen van aanvullende medische informatie.

*De Raad ziet niet in dat verwerende partij onredelijk zou hebben gehandeld door, ter gelegenheid van het onderzoek van een aanvraag voor een examenspreiding om medische redenen, bijkomende medische informatie van een geneesheer-specialist te vragen om de ernst van de aangehaalde redenen en de gegrondheid van de aanvraag te beoordelen.”*⁸⁹

65. Het redelijkheidsbeginsel als beginsel van behoorlijk bestuur kan volgens de Raad echter geen toepassing vinden indien het tegen een uitdrukkelijk regeling ingaat. In het aan de Raad voorgelegde geval bleek dat men volgens het algemeen onderwijsreglement niet kan slagen als er een tekort is voor een opleidingsonderdeel of onderdelen die samen meer dan 7 studiepunten tellen. In casu telde het eindwerk 10 studiepunten waardoor het tekort dus niet voor verdere deliberatie in aanmerking kwam.⁹⁰

66. De problematiek van de overgangsregeling werd ook aan het oordeel van de Raad onderworpen. In casu meende de Raad dat het feit dat voor het eerste overgangsjaar een ‘afwijkende’ overgangsregeling werd toegepast, maar dat dezelfde ‘afwijkende’ overgangsregeling niet meer werd toegepast voor het tweede overgangsjaar geen schending van het redelijkheidsbeginsel uitmaakt. De ‘organieke’ overgangsregeling voor de berekening van de toleranties was immers voldoende bekend.⁹¹

67. Tevens oordeelde de Raad dit werkjaar dat een jurybeslissing gedragen dient te worden door alle leden en dat alle leden het werk moeten beoordelen. Deze beoordeling veronderstelt dat alle juryleden het werk gelezen hebben wat in casu niet het geval was, vermits de paper slechts door een van de drie juryleden volledig was gelezen. De bestreden beslissing werd dan ook vernietigd.⁹²

4.2.1.2. Begeleiding en feedback

68. De Raad heeft ook dit werkjaar herhaaldelijk geoordeeld dat een gebrekkige begeleiding geen reden is om een negatieve evaluatie in een voor de student gunstige zin te wijzigen, behoudens uitzonderlijke omstandigheden.⁹³

⁸⁸ R.Stvb.nr.2011/164;

⁸⁹ R.Stvb.nr.2011/025-027;

⁹⁰ R.Stvb.nr.2011/001;

⁹¹ R.Stvb.nr.2011/153;

⁹² R.Stvb.nr.2011/132;

⁹³ R.Stvb.nrs.2011/013, 2011/022, 2011/053, 2011/056, 2011/58, 2011/063, 2011/064, 2011/059-067, 2011/073, 2011/080, 2011/095, 2011/114, 2011/117, 2011/132, 2011/137;

Zo oordeelde de Raad dat een moeilijke stageplaats en een gebrek aan begeleiding op zichzelf geen redenen zijn om een ongunstige evaluatie in een voor de student meer gunstige zin te wijzigen, behoudens uitzonderlijke omstandigheden.⁹⁴

Ook in onderstaand geval werd de klacht omtrent de gebrekkige begeleiding niet aanvaard:

“Uit de door de partijen meegedeelde informatie blijkt dat de verzoekende partij niet, zoals gebruikelijk, de twee stageperiodes in dezelfde school doorbracht. Op vraag van de verzoekende partij liep zij de tweede stage in een andere school. Dit was ongetwijfeld een nadeel voor de verzoekende partij, zoals de verwerende partij onderstreept, omdat zij zich opnieuw moest aanpassen aan een andere school.

De verzoekende partij voert aan dat haar eerste stageperiode zeer goed is verlopen, en dat het slecht verloop van de tweede stageperiode uitsluitend te wijten is aan het gedrag van de mentor.

Met de verwerende partij moet worden aangenomen dat een goed verlopen eerste stage geen garantie inhoudt voor een even goede tweede stage, zeker als die in een andere school verloopt.

In wezen klaagt de verzoekende partij over een gebrekkige begeleiding tijdens de tweede stage, maar zelfs al zou aangetoond zijn dat de begeleiding door de mentor van de tweede stage gebrekkig was – de verwerende partij ontkent dat ten stelligste – dan nog is dat, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, geen reden om een negatieve evaluatie in een voor de student meer gunstige zin te wijzigen. Dergelijke uitzonderlijke omstandigheden liggen in deze zaak niet voor. Het feit dat de verzoekende partij haar tweede stage in een andere school doorbracht gebeurde op haar verzoek, zodat dit niet als een dergelijke uitzonderlijke omstandigheid kan worden beschouwd.”⁹⁵

4.2.1.3. Rechten van verdediging

69. De Raad waakt er ook over dat er geen schending van de rechten van verdediging is.

Zo oordeelde de Raad dat de rechten van verdediging niet geschonden zijn als pas tijdens de procedure voor de Raad bepaalde stukken worden meegedeeld. De late mededeling van de stukken is geen reden om de bestreden beslissing te vernietigen indien de beoordeling van het opleidingsonderdeel in rechte verantwoord wordt door de motieven uit deze verantwoordingsstukken en de verzoekende partij er, ten laatste in het kader van de procedure voor de Raad, kennis van heeft kunnen nemen en tegenspraak heeft kunnen voeren.⁹⁶

70. De Raad stelde tevens dat het aanvullen van argumenten bij het georganiseerd administratief beroep (zoals bij de interne beroepscommissie), binnen het voorwerp van het beroep, mogelijk is zolang de debatten niet zijn gesloten met dien verstande dat de rechten van verdediging moeten worden gerespecteerd.

⁹⁴ R.Stvb.nr.2011/113;

⁹⁵ R.Stvb.nr.2011/053;

⁹⁶ R.Stvb.nr.2011/054;

In één geval stelde de Raad dat de onderwijsinstelling kennis heeft gekregen van de bezwaren i.v.m. het open-vragen-examengedeelte vóór de bijeenkomst van de interne beroepscommissie en dat de rechten van verdediging blijkbaar niet werden geschaad vermits de interne beroepscommissie die bezwaren onder ogen heeft genomen en als onontvankelijk heeft afgewezen omdat ze buiten de beroepstermijn werden ingediend. De Raad was dan ook van oordeel dat de interne beroepscommissie de bezwaren ten onrechte als onontvankelijk heeft beschouwd en een aanvullend onderzoek verantwoord is.⁹⁷

In een ander geval oordeelde de Raad dat de onderwijsinstelling kennis heeft gekregen van het aanvullend middel net voor de hoorzitting op 1 maart 2011 en de beslissing op intern beroep heeft genomen op 7 maart 2011. De Raad is van oordeel dat de rechten van verdediging in voorliggend geval niet zijn geschonden.⁹⁸

4.2.1.4. Openbaarheid van bestuur en beginselen van behoorlijk bestuur

71. Het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur is van toepassing op de onderwijsinstellingen. De openbaarheid van bestuur impliceert dat de onderwijsinstelling als 'bestuursinstantie' gekwalificeerd kan worden ten aanzien van haar studenten.

72. Er werd door de Raad dit werkjaar op gewezen dat er geen regel is, noch enig beginsel van behoorlijk bestuur, op grond waarvan de examencommissie de verzoekende partij in persoon, al dan niet bijgestaan door een raadsman, zou moeten horen.⁹⁹

Het onderwijs- en examenreglement dient wel steeds te worden geraadpleegd hieromtrent. Op basis van het OER wordt dan bepaald of de student al dan niet moet worden gehoord. Een student heeft immers niet het recht om gehoord te worden behoudens andersluidende regeling. In één geval bleek uit het examenreglement dat de student gehoord wordt door de voorzitter van de examencommissie, maar niet door de beroepsinstantie. Het middel dat uitging van de veronderstelling dat de student gehoord moest worden door de beroepsinstantie ging uit van een verkeerde rechtsopvatting en werd dan ook niet gegrond verklaard door de Raad.¹⁰⁰

In een ander geval stipuleerde het onderwijs- en examenreglement dat de interne beroepscommissie het intern beroep uitsluitend op stukken behandelt. Noch op grond van het reglement, noch op grond van enig beginsel van behoorlijk bestuur, heeft de verzoekende partij dan het recht om in persoon gehoord te worden door de interne beroepscommissie. Het volstaat dat zij in haar intern beroepsschrift haar argumenten kan uiteenzetten.¹⁰¹

In een andere zaak staat er daarentegen in het onderwijsreglement dat de student telefonisch en per brief of e-mail geïnformeerd wordt over het tijdstip waarop de

⁹⁷ R.Stvb.nr. 2011/081;

⁹⁸ R.Stvb.nr. 2011/026;

⁹⁹ R.Stvb.nr. 2011/185, R.Stvb.nr.2011/059-067;

¹⁰⁰ R.Stvb.nr.2011/137;

¹⁰¹ R.Stvb.nr.2011/096;

buitengewone examencommissie bijeenkomt. Daaruit volgt dat de student in ieder geval telefonisch moet worden opgeroepen. De verwerende partij erkent dat zij geen bewijs kan bijbrengen van de telefonische oproep maar voert aan dat het nummer vermeld in de studentenfiche niet hetzelfde is als hetgeen door verzoekende partij is opgegeven in het beroepschrift. Op het interne beroepschrift zelf staat geen enkel telefoonnummer vermeld zodat de verwerende partij diende aan te nemen dat zij een van de in de studentenfiche vermelde nummers diende te gebruiken. Het verweer dat een ander nummer dan in de studentenfiche vermeld, kan zijn gebruikt, is niet relevant.¹⁰²

Tevens heeft de Raad beslist dat uit het reglement bleek dat het gaat om een intern beroep in twee fasen. Hier had de student het recht gehoord te worden door de instantie die in de eerste fase oordeelt (de algemeen directeur), maar - in geval dit leidt tot een nieuwe beslissing van de examencommissie - niet door de examencommissie.¹⁰³

73. De Raad vindt dat het getuigt van behoorlijk bestuur dat de Interne Beroepscommissie kennis neemt van alle argumenten die de student aanbrengt. In voorliggend geval mocht de student er redelijkerwijs van uitgaan dat de aanvullende nota met de bijkomende argumenten tijdig aan de onderwijsinstelling was bezorgd en dat er ook rekening mee zou worden gehouden. De Interne Beroepscommissie diende een nieuwe beslissing te nemen, rekening houdend met de 'aanvullende' argumenten van de student.¹⁰⁴

4.2.1.5. Evaluatiemethodes

74. De Raad heeft zich dit werkjaar gebogen over 'peer review' als evaluatiemethode.

In casu kreeg de student voor het groepswerk een zeer lage individuele score en wijt dit aan een slechte peer review van een medestudente (waarmee zij een persoonlijk conflict had). De peer review was uitdrukkelijk voorzien in de Studiewijzer als een van de criteria die in aanmerking moeten worden genomen voor de evaluatie. De Raad stelde dat de beoordeling door medestudenten op zich niet af te wijzen is maar dat deze beoordeling geen doorslaggevende rol mag spelen in de evaluatie en dat er opvolging vereist is van de betrouwbaarheid. In casu blijkt één medestudente een abnormaal lage score te hebben gegeven die bij een dergelijk kleine groep een sterk vertekend resultaat geeft en niet beantwoordt aan de betrouwbaarheidsvereiste. De Raad oordeelde dan ook dat er manifest onredelijk werd gehandeld bij het nemen van de bestreden beslissing.¹⁰⁵

75. De Raad gaf dit werkjaar ook aan dat de wijze van evalueren en de daarvoor gebruikte symbolen moeten worden bepaald door de onderwijsinstelling en niet door de Raad.

¹⁰² R.Stvb.nr.2011/089;

¹⁰³ R.Stvb.nr.2011/080;

¹⁰⁴ R.Stvb.nr. 2011/201;

¹⁰⁵ R.Stvb.nr.2011/094;

In casu werden er drie kleuren gebruikt bij de evaluatie van het beheersingsniveau van de te beoordelen competenties (respectievelijk 'rood: competentie niet bereikt', 'oranje: competentie bijna bereikt, maar met nog veel leerpunten' en 'groen: competentie bereikt'.) De betekenis die de onderwijsinstelling aan de evaluatie 'oranje' geeft kan redelijkerwijze niet gelijkgesteld worden met een voldoende, doch houdt in dat de competentie bijna, dus (nog) niet bereikt is.¹⁰⁶

4.2.1.6. De motiveringsplicht

76. Op grond van de wet van 29 juli 1991¹⁰⁷ dienen de individuele bestuurshandelingen formeel gemotiveerd te zijn. De bestreden studievoortgangbeslissingen zijn individuele bestuurshandelingen in de zin van de wet.¹⁰⁸

Formele motivering vereist dat het bestuur de motieven van zijn beslissing, zowel in feite als in rechte, in de beslissing - voor zover op schrift gesteld - opneemt, of minstens in toegevoegde stukken die samen met de beslissing aan wie het behoort, wordt meegedeeld. De bedoeling van het opnemen van de motieven in de beslissing is om de lezer in de gelegenheid te stellen kennis te nemen van de redenen die het bestuur gehad heeft, om die beslissing te nemen, en met die kennis te beslissen of hij zich bij die beslissing neerlegt of niet.

Elke individuele studievoortgangsbeslissing dient niet enkel formeel maar ook materieel uitdrukkelijk gemotiveerd te worden. Of een motivering afdoende is en m.a.w. toelaat om na te gaan op grond van welke juridische en feitelijke gegevens de beslissing is tot stand gekomen, hangt samen met de aard van de genomen beslissing en kan door de Raad worden onderzocht.

Zowel de schending van de formele als de materiële motiveringsverplichting wordt als middel naar voor gebracht in de meeste beroepschriften.

Zo stelde de Raad o.a.:

“De Raad stelt vooreerst vast dat de genomen beslissing voldoet aan het formele motiveringsbeginsel. Wat de grond van de zaak betreft, heeft de verwerende partij inzichtelijk gemaakt waarom ze gemeend heeft dat de verzoekende partij niet kon slagen met een 7/20 voor het desbetreffende vak niettegenstaande het feit dat zij inmiddels voor alle opleidingsonderdelen van de masteropleiding is geslaagd. Met verwerende partij kan worden ingestemd dat de bacheloropleiding tot doel heeft een student een brede opleiding mee te geven en dat moet worden verwacht dat de vereiste competenties in de verschillende opleidingsonderdelen worden verworven waarbij moet worden vastgesteld dat een 7/20 inderdaad een zwak cijfer is. Dit is des te meer het geval wanneer blijkt dat tijdens de masteropleiding mede ook ten gevolge van de specialisatie die werd gekozen, de student geen blijk heeft kunnen geven dat zij inmiddels de competentie in de sociale en politieke geschiedenis heeft verworven.”¹⁰⁹

¹⁰⁶ R.Stvb.nr.2011/230;

¹⁰⁷ Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, B.S. 12 september 1991;

¹⁰⁸ R.Stvb.nr. 2011/030;

¹⁰⁹ R.Stvb.nr.2011/026;

77. De Raad stelde wel dat de omvang van de motiveringsverplichting niet wordt bepaald door de lengte van het interne beroep maar door de specifieke punten die daarin worden aangevoerd.¹¹⁰

Om te voldoen aan de motiveringsplicht moet de onderwijsinstelling in haar interne beroepsbeslissing antwoorden op alle klachten die de student in het intern beroep opwerpt.

In casu stelde de Raad vast dat in de bestreden beslissing niet geantwoord werd op een klacht van de verzoekende partij. Met later opgegeven motieven, zo ze al van die pertinentie zijn om de klacht te weerleggen, kan geen rekening worden gehouden.¹¹¹

De Raad heeft ook een beslissing vernietigd waarin niet geantwoord werd op de klacht dat de docente verschillende hoedanigheden had, en daarom niet in staat was om de student objectief te beoordelen. De feiten van deze klacht zijn op het eerste gezicht immers niet van elke relevantie ontbloot en de aangevoerde feiten dienen te worden onderzocht. In casu blijkt niet uit de beslissing van de interne beroepscommissie dat deze klacht is onderzocht.¹¹²

In een ander besluit oordeelt de Raad eveneens dat niet op alle klachten in het intern beroep werd geantwoord. Er kan enkel rekening worden gehouden met de specifieke klachten die in het intern beroep werden geformuleerd. In casu werd opgeworpen dat de examencommissie bij haar oordeel geen rekening heeft gehouden met de studieprogressie van de student, en dat het om een 'licht' tekort gaat terwijl het totale percentage 83,33% bedraagt. De Raad stelt vast dat de beslissing op intern beroep deze klachten niet beantwoordt.¹¹³

78. De Raad stelde uitdrukkelijk dat de motivering niet enkel uit een stijlformule kan bestaan. In de beslissing moet een gemotiveerd antwoord staan, waarbij op de concrete bezwaren van de verzoekende partij wordt geantwoord. In de desbetreffende zaak had de interne beroepsbeslissing zich ertoe beperkt te stellen: 'Uit de verslagen en toelichtingen die we van de docent kregen blijkt dat u volgens dezelfde criteria beoordeeld werd als de andere studenten. Wij zijn tot de conclusie gekomen dat er geen materiële vergissingen of procedurefouten zijn.' Deze motivering wordt in dezelfde termen gegeven zowel voor Engels als voor Frans tolken. De Raad oordeelde dan ook dat de motiveringsplicht was geschonden.¹¹⁴

79. De motiveringsplicht zorgt ervoor dat de Raad na kan gaan waarop de beslissing van de onderwijsinstelling steunt. In verschillende dossiers werd de motivering onvoldoende bevonden, en wel zodanig dat de Raad niet kon nagaan hoe de beslissing tot stand was gekomen:

¹¹⁰ R.Stvb.nr. 2011/073;

¹¹¹ R.Stvb.nr.2011/018;

¹¹² R.Stvb.nr. 2011/109;

¹¹³ R.Stvb.nr. 2011/137;

¹¹⁴ R.Stvb.nr. 2011/136;

“Uit het met de toestemming van de verwerende partij neergelegde stuk, dat de motiveringsklacht verder preciseert, alsmede uit het door de verwerende partij zelf neergelegde stuk 9, blijkt dat bij de vaststelling van de evaluatie geen quoterings werd toegekend voor het onderdeel Supervisie, dat nochtans volgens de informatie op blz. 10 van de Handleiding en documenten beroepspraktijk 3 voor 30 punten op een totaal van 270 in rekening moet gebracht worden. Voorts preciseert de verwerende partij niet welke cijfers werden toegekend voor de onderdelen kennis, vaardigheden en houdingen. De Raad is niet in de mogelijkheid om na te gaan of de betwiste evaluatie op juiste wijze is tot stand gekomen.”¹¹⁵

“De motieven die de jury had voor de evaluatie van het examen van 21 juni 2011 blijken uit de bijlagen 4 en 5 van de verwerende partij. Deze stukken geven wel niet aan welke eindcompetenties niet bereikt werden. De Raad is derhalve niet in staat of en zo ja welke eindcompetenties niet bereikt werden. Wat betreft het ontbreken van een overgangsregeling voor bisstudenten, is het misschien wel wenselijk om in een overgangsregeling te voorzien, maar is er geen verplichting om dat te doen.”¹¹⁶

“Uit de voorgelegde stukken blijkt, naar het oordeel van de Raad, onvoldoende in hoeverre de beoordelingen door de stagementoren (welke grotendeels positief zijn, zeker wat de globale beoordeling betreft in de 31 individuele lesbeoordelingsformulieren) in rekening is gebracht bij de eindevaluatie van de stage.

Het is de Raad evenmin duidelijk hoe de vermeldingen in het synthese beoordelingsformulier, waaruit blijkt dat een groot aantal competenties of deelcompetenties behaald zijn, zich verhouden tot de lage score bij de eindbeoordeling.”¹¹⁷

“In voorliggend geval valt het de Raad op dat de bestreden beslissing summier gemotiveerd is en in hoofdzaak verwijst naar evaluatiemomenten waarvan geen of nauwelijks een schriftelijke neerslag voorhanden is of naar een overzicht van een cijfermatige beoordeling zonder vermelding van de individuele beoordelaars en zonder dat wordt aangegeven in welke mate deze beoordelingen in aanmerking zijn genomen bij de eindevaluatie. Zelfs in de veronderstelling dat verzoekende partij voldoende weet had van de criteria die voor de beoordeling in aanmerking worden genomen, kan de Raad er niet aan voorbijgaan dat verzoekende partij een aantal vragen heeft gesteld m.b.t. de evaluatie zonder dat verwerende partij daarop een afdoend antwoord heeft gegeven of stukken heeft voorgelegd waaruit het antwoord blijkt. Zo kan de Raad niet nagaan of en wanneer er voor de eindevaluatie van verzoekende partij een voorafgaandelijk overleg is geweest met de leden die verzoekende partij hebben begeleid. Vervolgens kan de Raad evenmin nagaan waarop een individuele evaluator zich heeft gesteund om een bepaald beoordelingscijfer te geven en er worden ook geen stukken voorgelegd waaruit de beweerde afwezigheden van verzoekende partij blijkt, noch of er een verschoningsgrond voorhanden was voor het beweerde te laat komen en sommige

¹¹⁵ R.Stvb.nr.2011/013;

¹¹⁶ R.Stvb.nr. 2011/095;

¹¹⁷ R.Stvb.nr.2011/106;

tekortkomingen. Ten slotte wordt geen stuk voorgelegd waaruit blijkt hoe de diverse beoordelingscijfers aan bod komen bij de eindbeoordeling.

Op grond van de voormelde overwegingen is de Raad van oordeel dat bij de eindevaluatie niet of ontoereikend is geantwoord op de vragen die verzoekende partij m.b.t. de eindevaluatie tijdens de beroepsprocedure heeft gesteld. (...)

Zelfs ervan uitgaande, zoals verwerende partij beweert, dat de beoordeling 'zeer consciëntieus en redelijk is gebeurd', stelt de Raad vast dat de beoordeling niet voldoet aan hetgeen men mag verwachten van een duidelijke en afdoende motivering van een studievoortgangsbeslissing.¹¹⁸

"Uit niets blijkt dat rekening werd gehouden met de groepspunten die volgens de voorgelegde stukken in aanmerking moeten komen voor 20% in het globaal beoordelingscijfer voor VOE.

De Raad ziet evenmin op welke wijze de diverse beoordelingen op stuk nummer 4 van het administratief dossier uiteindelijk hebben geleid tot de quoteringen 8/20 en 7/20.

De Raad is van oordeel dat de beoordeling zeer summier is gebeurd. Op geen enkele wijze wordt een uitgeschreven motivering gegeven voor deze negatieve eindcijfers en het niet behalen van de vereiste competenties voor de 'vakoverschrijdende educatie 4'.¹¹⁹

80. De Raad oordeelde wel dat een beslissing formeel en materieel voldoende gemotiveerd is als wordt verwezen naar een reeks documenten die aan de student bekend zijn. In voorliggend geval vond het motief dat de student minstens één tekort vertoonde op de vereiste basisinzichten, - vaardigheden en -houding in combinatie met een zwak presteren op vlak van reflectie, voldoende steun in de tussentijdse verslagen, de tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie en is dan ook niet kennelijk onredelijk. Het niet slagen voor zelfs een vaardigheid kan een afdoende reden zijn voor een globaal onvoldoende resultaat.¹²⁰

In een ander geval stelde de Raad dat het voldoende was dat de student kennis had van de motivering van de jury. De student had bovendien ook geargumenteed waarom die motivering niet correct was.¹²¹

Tevens oordeelde de Raad dat het normdoel dat door de formele motiveringsplicht wordt beoogd, bereikt is wanneer er in de interne beroepsbeslissing naar stukken wordt verwezen die niet bij de beslissing worden gevoegd, maar wel bekend zijn bij de student. Tevens kan de beroepsinstantie verwijzen naar feitelijke overwegingen uit een eerder vernietigde beslissing. De tegenpartij kent deze feitelijke overwegingen immers en kan ze ook tegenspreken.¹²²

81. De Raad oordeelde tevens dat hij zijn motief in de plaats kan stellen van een ontbrekende motivering indien het om een zuivere rechtsklacht gaat.

¹¹⁸ R.Stvb.nr. 2011/030;

¹¹⁹ R.Stvb.nr. 2011/131;

¹²⁰ R.Stvb.nr. 2011/064;

¹²¹ R.Stvb.nr. 2011/160-165;

¹²² R.Stvb.nr.2011/166-167;

Zo werd geoordeeld dat onregelmatigheden die zich voordoen nadat een beslissing werd genomen, zonder invloed zijn op de regelmatigheid van de beslissing zelf. De klacht dat de docente geen schriftelijke evaluatie wilde geven is een zuivere rechtsklacht en de Raad kan dit motief in de plaats stellen van de op dit punt ontbrekende motivering van de interne beroepscommissie. Hetzelfde geldt voor de klacht dat er geen tweede examenkans mogelijk is. Ook dit heeft geen invloed op de regelmatigheid of onregelmatigheid van de evaluatie bij de eerste en enige examenkans en ook dit betreft een zuivere rechtsklacht.¹²³

82. In navolging van de Raad van State¹²⁴ oordeelde de Raad evenwel dat de ondertekening van een motivering niet noodzakelijk is.¹²⁵

83. Nog een paar voorbeelden waar de schending van de motiveringsplicht werd opgeworpen:¹²⁶

“De verwerende partij betwist de door de verzoekende partij aangehaalde feiten niet, en gedraagt zich naar de wijsheid van de Raad. Mede gelet op de op zijn minst neutraal te noemen in de loop van het jaar gemaakte opmerkingen van leden van de externe jury, is de discrepantie tussen de positieve evaluatie van de interne jury enerzijds en de negatieve evaluatie van de externe jury anderzijds van die aard dat de betwiste beslissing niet afdoende gemotiveerd is.”¹²⁷

“Uiteraard is het niet zo dat de evaluatie in open dialoog betekent dat de evaluatie het rekenkundig gemiddelde moet zijn van de deelevaluaties van de monitor en van de begeleider, zoals de verzoekende partij voorhoudt. De wijze waarop de verwerende partij de fysieke afwezigheid van de monitor bij de evaluatie heeft proberen op te vangen is evenmin kennelijk onredelijk. De Raad stelt evenwel vast dat er geen afdoende motivering gegeven wordt om uit te leggen dat de initiële evaluatie door de begeleider - 7/20- behouden kon blijven ondanks de bijkomende motivering die door de monitor werd gegeven, motivering die niet alleen te maken heeft met de inzet van de verzoekende partij, maar die ook inhoudelijk is. Dit klemt te meer omdat de verwerende partij zelf aan de monitor bijkomende uitleg heeft gevraagd, en deze die niet alleen gegeven heeft, maar ook zijn evaluatie gehandhaafd heeft. De evaluatie zal hoe dan ook het resultaat moeten zijn van een open dialoog tussen twee juryleden, zoals de studiegidsfiche het voorschrijft.”¹²⁸

¹²³ R.Stvb.nr. 2011/011;

¹²⁴ RvS 7 juni 2010, nr.204.830, De Ridder “De omstandigheid dat deze documenten niet werden ondertekend, is in het licht van de aangevoerde schending van de formele motiveringsplicht niet ter zake. Geen enkele bepaling vereist immers dat documenten ondertekend zijn opdat zij in aanmerking zouden kunnen worden genomen voor de beoordeling van de naleving van de formele motiveringsplicht. Een ondertekening impliceert immers enkel dat de opsteller van het document bevestigt dat de inhoud ervan uitgaat van hemzelf. Opdat vast zou staan van wie een document uitgaat, is niet noodzakelijk een ondertekening vereist. Zulks kan ook blijken uit een geheel van feiten op grond waarvan redelijkerwijze kan worden bepaald wie het document heeft opgesteld. Rekening houdend met de gegevens van het administratief dossier, is te dezen duidelijk dat de kwestieuze documenten uitgaan van de verwerende partij.”;

¹²⁵ R.Stvb. nr. 2011/071;

¹²⁶ R.Stvb.nr.2011/019, 2011/031, 2011/093;

¹²⁷ R.Stvb.nr.2011/092;

¹²⁸ R.Stvb.nr.2011/022;

“In voorliggend geval beweert verzoekende partij dat op de examenkopij geen punten terug te vinden zijn als quoterings van de antwoorden op de kennisvragen. Deze bewering wordt niet tegengesproken door de verwerende partij. Blijkbaar worden bij de verbetering door de examinerende partij een aantal opmerkingen genoteerd maar deze notities zijn in voorliggend geval niet voorgelegd en uit niets blijkt op welke wijze deze notities worden omgezet in punten en dus de quoterings kunnen motiveren. Een dergelijke handelwijze bemoeilijkt de samenstelling van een quoterings voor een bepaald antwoord en maakt een deugdelijke motivering en een verklaring van de toegekende punten quasi onmogelijk. Ook in dit geval wordt geen sluitende uitleg gegeven over de wijze waarop de omzetting van de notities in punten is gebeurd en is er geen afdoende motivering voor de toekenning van de punten.”¹²⁹

“Verzoekende partij betwist dat haar Masterproef slechts met een 8/20 werd gequoteerd en beweert dat deze quoterings het resultaat is van de deelquoteringen 4, 10 en 13 op 20 die werden toegekend door de promotor en twee correctoren.

De Raad stelt vast dat uit de voorgelegde stukken, in het bijzonder het mailbericht van 26 oktober 2011 van de promotor aan verzoekende partij, duidelijk blijkt dat de eindbeoordeling van de Masterproef, op zijn zachtst gezegd, eigenaardig is verlopen en de motivering van de beslissing op intern beroep onderuit haalt, o.m. wat de deelscore van 4/10 betreft en inzake de beweerd collegiale besluitvorming.

Om die reden dient de bestreden beslissing te worden vernietigd en is het niet nodig de promotor als getuige te horen.”¹³⁰

“Met de beperkte bevoegdheid voor ogen is de Raad van oordeel dat bepaalde verwoordingen op de examenkopij niet onmiddellijk de quoterings rechtvaardigen en niet kunnen dienen als afdoende motivering van de genomen beslissing. De Raad is van oordeel dat een nieuw en volledig onderzoek aangewezen is.”¹³¹

“Binnen de bevoegdheid van de Raad, m.n. dat de Raad enkel kan optreden wanneer een wettelijke of decretale norm werd geschonden of het bevoegde orgaan, binnen de grenzen van zijn beoordelingsbevoegdheid, kennelijk onredelijk heeft gehandeld, kan de Raad zich niet in de plaats stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. In voorliggend geval kan de Raad de verbetering van het examen niet overdoen, maar kan hij enkel de quoterings vernietigen wanneer zou blijken dat bij de verbetering verwerende partij manifest onredelijk zou hebben gehandeld.

Uit de voorgelegde stukken blijkt dat, na de vernietiging van de beslissing na intern beroep van 4 oktober 2011, verwerende partij de examenkopij van verzoekende partij opnieuw heeft verbeterd aan de hand van een verbeter sleutel. Zonder zich in te plaats te stellen van verwerende partij, stelt de Raad vast dat de quoterings van 9/20 voor het bedoelde opleidingsonderdeel zeer omstandig wordt gemotiveerd, niet enkel, zoals

¹²⁹ R.Stvb.nr. 2011/145;

¹³⁰ R.Stvb.nr. 2011/157;

¹³¹ R.Stvb.nr. 2011/200;

*verzoekende partij beweert, op basis van de "lengte" van de antwoorden maar in alle geval ook op grond van de inhoudelijke juistheid van de antwoorden. De bewering dat verwerende partij bij de verbetering een vooroordeel zou hebben gehad over het examen wordt door verzoekende partij niet gestaafd door concrete feitelijkheden. Ervan uitgaande dat de aangestelden van verwerende partij hun taken correct en objectief uitoefenen, kan de bewering van verzoekende partij, bij ontstentenis van bewijskrachtige elementen, door de Raad niet worden aangenomen. In voorliggend geval is de Raad van oordeel dat de quotering voor het opleidingsonderdeel "anatomie en histologie" afdoende gemotiveerd is en dat verwerende partij niet manifest onredelijk heeft gehandeld bij het toekennen van de quotering. Verdere onderzoeksmaatregelen acht de Raad in deze niet dienstig."*¹³²

4.2.1.7. Onderwijs- en examenreglement

84. Het is van cruciaal belang dat de onderwijsinstelling haar eigen onderwijs- en examenreglement nauwkeurig toepast. De niet correcte toepassing ervan wordt door de student aangekaart bij de Raad.

Zo oordeelde de Raad in onderstaand geval dat de instelling haar eigen reglement niet heeft nageleefd:

*"Ook al werd de beslissing om de verzoekende partij niet geslaagd te verklaren als zodanig niet aangevochten bij de interne beroepsinstantie, het hier van toepassing zijnde artikel 95 § 6 tweede lid, OER bepaalt: 'Ingeval het intern beroep betrekking heeft op een examencijfer voor een opleidingsonderdeel dat deel uitmaakt van een volledig deliberatiepakket, beslist de Interne Beroepscommissie eveneens over het slagen door de verzoeker voor het deliberatiepakket en, daarop aansluitend in voorkomend geval, over het slagen van de verzoeker voor de desbetreffende opleiding en over het verlenen van een graad van verdienste. De Interne Beroepscommissie oefent deze bevoegdheid uit, rekening houdend met het bepaalde in de artikels 68, 72 en 74. De beslissing vermeldt de motivering die eraan ten grondslag ligt. Het blijkt niet dat de interne beroepsinstantie zich over het al dan niet slagen van de verzoekende partij heeft uitgesproken terwijl zij daartoe verplicht was."*¹³³

85. De Raad heeft zich in het werkjaar 2011 moeten buigen over de samenstelling van de interne beroepscommissie en de examencommissie. Het onderwijs- en examenreglement moet hierbij steeds worden gerespecteerd.

Zo oordeelde de Raad dat de beslissing van de interne beroepscommissie het resultaat was van een elektronische besluitvorming. Uit het onderwijs- en examenreglement blijkt dat in een elektronische besluitvorming is voorzien in drie welbepaalde gevallen. De beroepscommissie is een collegiaal orgaan, wat

¹³² R.Stvb.nr. 2011/231;

¹³³ R.Stvb.nr. 2011/220;

veronderstelt dat er vergaderingen worden gehouden tijdens welke de te nemen beslissingen worden besproken en genomen. De uitzonderingen die in de andersluidende regel zijn gestipuleerd dienen strikt te worden geïnterpreteerd en zijn in casu niet van toepassing. Een besluitvorming bij een collegiaal orgaan die uitgaat van een ontwerpbeslissing waarop de leden van dat orgaan via e-mail kunnen reageren is niet aanvaardbaar, vermits zo de dynamiek van de collegiale besluitvorming wordt miskend.¹³⁴

In een andere zaak waren er op de vergadering drie leden van de commissie in persoon aanwezig en twee via een teleconferentie. De Raad oordeelde, in navolging van de Raad van State¹³⁵, dat de dynamiek van de collegiale besluitvorming niet wordt miskend wanneer sommige leden aan de beraadslaging kunnen deelnemen via een video- of teleconferentie. Als de statuten dergelijke vorm van vergaderen niet uitsluiten of praktisch onmogelijk maken is er geen reden om het besluitvormingsproces door middel van een video- of teleconferentie, dat dezelfde waarborgen biedt als een echte bijeenkomst, als onregelmatig te beschouwen. Als op de presentielijst de samenstelling van de commissie wordt aangegeven en deze wordt niet van valsheid beticht, dan neemt de Raad aan dat dit voldoende aantoont dat de twee leden inderdaad via teleconferentie mee beraadslaagd hebben.¹³⁶

Tevens stelde de Raad hieromtrent dat duidelijk moet zijn hoe de examencommissie is samengesteld en wanneer ze is bijeengekomen. In casu kon niet worden opgemaakt of de bijzondere examencommissie op regelmatige wijze was samengesteld en of het vereiste quorum bereikt was. Dit werd betwist door de student en de Raad kon de regelmatigheid van de bijzondere examencommissie niet controleren vermits de onderwijsinstelling geen stukken hierover bijbracht.¹³⁷

In verschillende soortgelijke gevallen oordeelde de Raad eveneens als volgt:

“Het door de verwerende partij overgemaakte stuk 3 bevat de tekst van het eigenlijke proces-verbaal van de vergadering van de buitengewone examencommissie, waaruit blijkt dat er naast de voorzitter en secretaris nog acht andere leden zijn, dat er zeven stemgerechtigde leden aan de stemming hebben deelgenomen, en aangehecht een blad met vier handtekeningen, die van de voorzitter, secretaris en twee leden.

Deze gegevens laten de Raad niet toe na te gaan uit hoeveel leden de examencommissie bestaat, wie er stemgerechtigd is, en wie er werkelijk aanwezig was. Er valt niet in te zien waarom bij het proces-verbaal geen lijst van alle leden is gevoegd, gevolgd door de handtekening van de aanwezige leden. Als niet alle aanwezige leden stemgerechtigd zijn voor wat betreft het resultaat van een bepaalde student, dan kan ook dit gegeven op de aanwezigheidslijst worden vermeld, of minstens in het proces-verbaal geacteerd worden.”¹³⁸

¹³⁴ R.Stvb.nr.2011/009;

¹³⁵ RvS 16 juni 2011, nr.213.920, nv Engineered Pressure System International (EPSI);

¹³⁶ R.Stvb.nr.2011/080;

¹³⁷ R.Stvb.nr.2011/031;

¹³⁸ R.Stvb.nr.2011/064;

“Evenwel klaagt de verzoekende partij er ook over dat zij niet kan nagaan of de interne beroepscommissie regelmatig was samengesteld. Uit de beslissing van de interne beroepscommissie kan inderdaad niet worden opgemaakt of de personen die onderaan de beslissing vermeld staan inderdaad aanwezig waren.”¹³⁹

“De verwerende partij brengt een verklaring bij van de voorzitter van de examencommissie waarin wordt gesteld dat niet al de personen van wie de naam op de presentielijst voorkomt docenten zijn in de opleiding Beeldende Kunsten. Volgens die verklaring zijn er voor de studenten Fotografie evenveel subgroepen als er afdelingsoverschrijdende modules zijn waarvoor tenminste één student Fotografie is ingeschreven. Die verklaring moet zo begrepen worden dat alleen de personen die betrokken waren bij de module die door de verzoekende partij werd gevolgd deel uitmaakten van de examencommissie, niet de personen die betrokken waren bij de twee andere modules waar studenten Fotografie waren ingeschreven.

Voormeld artikel 31 veronderstelt evenwel een formeel besluit van het bevoegd orgaan -welk dat ook moge zijn- waarbij de samenstelling van de examencommissie wordt bepaald. Een verklaring van de voorzitter van de examencommissie is daarvoor onvoldoende, zeker nu de presentielijst die geacht wordt de lijst van de leden van de examencommissie weer te geven meer dan negen namen bevat.

Op grond van de verklaring van de voorzitter van de examencommissie alleen is de Raad niet in staat na te gaan of de examencommissie op 13 juli 2011 regelmatig was samengesteld.”¹⁴⁰

86. De Raad stipuleerde dit werkjaar dat in geval van strijdigheid tussen de ECTS-fiche en het reglement, de voorkeur moet worden gegeven aan het reglement dat ook aan de student is bekendgemaakt.¹⁴¹

87. Bij de goedkeuring van het onderwijs en examenreglement dient de onderwijsinstelling wel rekening te houden met het Structuurdecreet. Artikel 76 van het Structuurdecreet luidt als volgt:

“Het instellingsbestuur maakt voor het begin van het academiejaar het onderwijsaanbod en het onderwijs- en examenreglement openbaar. Het instellingsbestuur draagt er zorg voor dat de student vanaf het ogenblik van inschrijving het onderwijs- en examenreglement te allen tijde gemakkelijk kan raadplegen. Als een student er uitdrukkelijk om vraagt, is het instellingsbestuur ertoe gehouden een papieren kopie van het onderwijs- en examenreglement te overhandigen.”

In casu werd een schending vastgesteld vermits de onderwijsinstelling een puntenverwerking op 21 december had goedgekeurd (waarin o.a. bepaald is dat voor opleidingsonderdelen die in meerdere delen zijn opgesplitst, de eindscore automatisch herleid wordt tot maximum 9 wanneer voor een van de delen een score van minder dan 10 wordt behaald). Dit reglement is in strijd met artikel 76 van het Structuurdecreet vermits daarin wordt bepaald dat het instellingsbestuur vóór het

¹³⁹ R.Stvb.nr.2011/071;

¹⁴⁰ R.Stvb.nr.2011/080;

¹⁴¹ R.Stvb.nr. 2011/001;

begin van het academiejaar het onderwijsaanbod en het onderwijs- en examenreglement openbaar moet maken. Het desbetreffende reglement is dus laattijdig vastgesteld en niet tegenstelbaar. De student behaalde 9,6 en vermits het reglement geen bijzondere afrondingsregels vermeldt, moet volgens de gebruikelijke afrondingsregels naar boven worden afgerond.¹⁴²

4.2.1.8. Vertrouwens- en rechtszekerheidsbeginsel

88. De Raad oordeelde in een dossier dat naast het motiveringsbeginsel ook het rechtszekerheidsbeginsel geschonden werd:

“Niet is uit te sluiten dat mocht de verzoekende partij deze tolerantiecriteria op een nuttig tijdstip hebben gekend, hij alsnog een tekort zou hebben trachten weg te werken, eveneens op een nuttig tijdstip. De Raad kan zich echter niet van de indruk ontdoen dat, veeleer dan om een post factum - motivatie, het om een post factum - beoordelingscriterium gaat dat aan verzoekende partij niet bekend was of kon zijn en dat zij geenszins kon afleiden uit het examenreglement. Bovendien is in de beslissing niet ingegaan, wat de beoordeling van het globaal bereiken van de doelstellingen betreft, op de argumenten die door verzoekende partij reeds zijn aangebracht in de eerste procedure, inzonderheid op de hoogte zelf van het behaalde gemiddelde (dat toch 67% bedraagt), de minieme aard van de tekorten (9/20) en (3) het behoorlijke cijfer voor de bachelorproef (15/20). De Raad meent dan ook dat de beslissing een schending inhoudt van zowel het motiveringsbeginsel als van het rechtszekerheidsbeginsel.”¹⁴³

4.2.1.9. Onpartijdigheidsbeginsel

89. Huidig werkjaar werd in een dossier ten onrechte een schending van het onpartijdigheidsbeginsel ingeroepen.

De Raad heeft beslist dat de decreetgever aan de onderwijsinstellingen de vrijheid heeft gegeven om het interne beroep naar eigen inzichten te organiseren. Een systeem waarbij een orgaan beslist over de ontvankelijkheid en een ander orgaan over de grond van een ontvankelijk beroep is niet onwettelijk. Dat het over de grond beslissende orgaan hetzelfde is als het orgaan dat de initiële beslissing nam, houdt niet in dat er sprake is van een gebrek aan onpartijdigheid. Er mag immers worden aangenomen dat dit orgaan, dat bevoegd is om de klachten inhoudelijk te onderzoeken, dat ook met de vereiste objectiviteit zal doen. De collegiale besluitvorming en de verplichting tot afdoende motivering zijn waarborgen voor die onpartijdigheid. Dat zou enkel anders zijn wanneer er precieze feiten worden aangevoerd waaruit blijkt dat het beroepsorgaan, of sommige van zijn leden, zodanig betrokken zijn bij de te nemen beslissing dat ze dat niet met de vereiste objectiviteit kunnen doen, wat in casu niet het geval was.¹⁴⁴

¹⁴² R.Stvb.nr.2011/110;

¹⁴³ R.Stvb.nr. 2011/007;

¹⁴⁴ R.Stvb.nr.2011/073;

90. Volgens de Raad heeft ook het enkele feit dat er voorafgaand aan de beslissing van de interne beroepsinstantie informele contacten zijn geweest tussen de student en een persoon betrokken bij de beslissing van de interne beroepsinstantie, niet tot gevolg dat de beslissing daardoor onwettelijk wordt. De student kan zelf beoordelen of ze op deze vraag tot contact ingaat en zo ja op welke wijze. De onderwijsinstelling kan zelf beslissen of ze de verkregen informatie in haar besluitvorming zal betrekken.¹⁴⁵

91. Een schending van het onpartijdigheidsbeginsel dient te worden bewezen. Loutere beweringen van een student kunnen niet worden aanvaard. Meestal worden er door de student onvoldoende bewijzen naar voor gebracht.

Zo oordeelde de Raad:

“Wat de beweerde schending van het onpartijdigheidsbeginsel betreft, brengt verzoekende partij geen elementen aan die de Raad ervan kunnen overtuigen dat het voormelde beginsel werd geschonden. De enkele verwijzing naar de “negatieve ingesteldheid van de verwerende partij” en de bewering van verzoekende partij dat zij geïnterviewd werd omdat zij geen afspraak kon maken met een docente, zijn naar het oordeel van de Raad onvoldoende om de beweerde schending te verantwoorden. Ook de gerelateerde bewoordingen van een andere docent zijn misschien ongepast maar zijn volgens de Raad niet noodzakelijk de veruitwendiging van een vooringenomenheid en een schending van het onpartijdigheidsbeginsel.”¹⁴⁶

“De klacht dat de jurering niet onpartijdig is gebeurd is niet gegrond. Uit de vaststelling dat het intern beroep gegrond was voor wat betreft het opleidingsonderdeel Atelier kan niet worden afgeleid dat de interne en externe jury van de Masterproef partijdig waren, vooreerst omdat over het intern beroep beslist werd nadat de beide opleidingsonderdelen werden geëvalueerd, en vervolgens omdat er bij de jurering van de masterproef andere personen betrokken waren dan bij de evaluatie van het opleidingsonderdeel Atelier. De verzoekende partij, op wie de bewijslast primair rust, toont niet aan dat de jury partijdig is geweest en evenmin dat de jury haar geïntimideerd heeft.”¹⁴⁷

“In zoverre de verzoekende partij erover klaagt dat de aangestelde deskundige niet onafhankelijk is, is het middel niet gegrond. Het is niet omdat de deskundige, die aan een andere, buitenlandse onderwijsinstelling verbonden is, sommige activiteiten samen met personen verbonden aan de verwerende partij organiseert, of dat de verwerende partij de opleiding van die buitenlandse onderwijsinstelling ‘ondersteunt’, dat daaruit moet worden afgeleid dat de aangezochte deskundige niet onafhankelijk is. De klacht dat de betrokken deskundige geen deskundige zou zijn is daarom alleen al ongegrond, omdat deze persoon in het betrokken vakgebied bij een

¹⁴⁵ R.Stvb.nr.2011/003;

¹⁴⁶ R.Stvb.nr.2011/131;

¹⁴⁷ R.Stvb.nr.2011/160-165;

*onderwijsactiviteit betrokken is die dit gebied als voorwerp heeft, zoals de verzoekende partij zelf aangeeft.*¹⁴⁸

4.2.1.10. Beoordelings- en deliberatiecriteria

92. De Raad stelde dat men duidelijk dient te preciseren in welk opzicht de deliberatiecriteria onduidelijk en onzeker zouden zijn indien men dit opwerpt, anders is het middel onontvankelijk. Tevens oordeelde de Raad dat het gegeven dat de deliberatiecriteria in de nabije toekomst gewijzigd zouden worden, geen invloed heeft op de bestreden beslissing.¹⁴⁹

93. Met betrekking tot de deliberatieregels oordeelde de Raad in navolging van de Raad Van State dat deliberatieaanbevelingen niet het karakter mogen aannemen van een strakke en absoluut bindende regel:

“De Raad van State heeft in verband met deliberatieregels die gehanteerd worden in aanvulling op de reglementaire bepalingen als volgt geoordeeld:

“dat deliberatieaanbevelingen als gedragslijn weliswaar kunnen bijdragen tot een eenvormige toepassing van de ruime discretionaire bevoegdheid waarover de examencommissie beschikt; dat zij evenwel niet het karakter mogen aannemen van een strakke en absoluut bindende regel waardoor de inhoud van de te nemen particuliere beslissing in wezen reeds van tevoren wordt vastgesteld, meer bepaald reeds vóór het onderzoek en de beoordeling van de eigen merites -àlle merites- van elke concrete zaak afzonderlijk; dat, nog daargelaten op het vlak van de formele motiveringsplicht het probleem dat in de voorliggende zaak deze aanbevelingen “strikt vertrouwelijk” zijn en aan verzoekster niet werden meegedeeld, de ontkenning door verwerende partij ter terechtzitting van een blinde toepassing van die vuistregels door de examencommissie niet overtuigt; dat integendeel, als verwerende partij ter terechtzitting insgelijks betoogt dat mee bepalend is voor de beslissing, dat verzoekster niet voor ten minste de helft van de vakken 12/20 en in totaal 60% heeft behaald, de Raad vaststelt dat dit precies volgens de genoemde aanbevelingen tot een niet geslaagd verklaren moet leiden; dat hoe dan ook de loutere vermelding in de beslissing “rekening houdend met de deliberatieaanbevelingen”, zo het inderdaad waar is dat de examencommissie die aanbevelingen niet blindelings heeft toegepast, niet volstaat om zulks aan te tonen; dat het dan een loutere stijlformule is; dat de Raad van State met die enkele referentie in de motivering, niet kan beoordelen of de examencommissie een onderzoek heeft gewijd aan de eigen en particuliere omstandigheden van verzoeksters zaak en zich een eigen oordeel gevormd heeft dat te dien aanzien voldoende verantwoord is;”¹⁵⁰

In de voorliggende zaak heeft de examencommissie de door haar gehanteerde additionele deliberatiecriteria blindelings toegepast zonder na te gaan of er in het geval van de verzoekende partij omstandigheden aanwezig waren die een afwijking van deze criteria konden verantwoorden.

¹⁴⁸ R.Stvb.nr.2011/185;

¹⁴⁹ R.Stvb.nr.2011/003;

¹⁵⁰ RvS 25 november 2004, nr.137.642, Ingrosso;

Dit klemmt temeer omdat artikel 87, vierde lid van het examenreglement van de verwerende partij bepaalt dat van de in dat reglement bepaalde criteria slechts mag worden afgeweken mits bijzondere motivering en uitzonderlijke omstandigheden.

Het blijkt niet dat er in dit geval bijzondere omstandigheden zijn die een afwijking van de criteria verantwoorden.

De Raad laat in het midden of het criterium van onderscheid, namelijk afstuderende en niet afstuderende studenten voldoende pertinent is om het niet laten slagen van niet afstuderende studenten te verantwoorden.¹⁵¹

94. Dit werkjaar waren er verschillende betwistingen omtrent het al dan niet geslaagd verklaren van een student wegens uitzonderlijke omstandigheden.

Zo achtte de Raad een beroep gegrond waar de interne beroepsinstantie oordeelde dat er geen bijzondere omstandigheden waren die konden verantwoorden dat de verzoekende partij, ondanks een resultaat van 7/20 voor een opleidingsonderdeel, toch geslaagd kon worden verklaard voor de opleiding. Het feit dat een student slechts één onvoldoende haalt, is op zich immers geen uitzonderlijke omstandigheid. In casu werd echter in de ECTS-fiche voor een ander opleidingsonderdeel als begincompetentie het opleidingsonderdeel vereist waarvoor de student niet slaagde. Voor dit opleidingsonderdeel behaalde de student 15/20. Volgens de Raad is het in dat geval wel onredelijk om te stellen dat er geen sprake is van uitzonderlijke omstandigheden. De onderwijsinstelling heeft immers aan de student toestemming gegeven om zich in te schrijven voor dit opleidingsonderdeel. Indien de instelling vond dat de begincompetenties ontbraken, dan had zij die inschrijving moeten weigeren. Nu de student toch toelating heeft gekregen om dat opleidingsonderdeel te volgen, en deze vervolgens voor dit opleidingsonderdeel een meer dan behoorlijk resultaat heeft behaald, kan de onderwijsinstelling redelijkerwijze niet volhouden dat de student niet heeft aangetoond de vereiste begincompetentie te bezitten, en is er sprake van uitzonderlijke omstandigheden.¹⁵²

De Raad heeft zich dit werkjaar verschillende keren uitgesproken over soortgelijke dossiers.¹⁵³ Het is bij het bepalen van de 'uitzonderlijke omstandigheden' zonder belang of de volgtijdelijkheid adviserend dan wel verplichtend is.

De Raad stelde wel dat hij zich niet in de plaats van de instelling kan stellen bij de beoordeling om iemand wegens uitzonderlijke omstandigheden toch geslaagd te verklaren. De Raad oordeelde dat het niet kennelijk onredelijk was dat de onderwijsinstelling de studieresultaten in een andere studierichting niet als een uitzonderlijke omstandigheid heeft weerhouden bij de eindbeoordeling voor het voorbereidingsprogramma. Hetzelfde geldt voor andere extra curriculaire activiteiten van de student.¹⁵⁴

Tevens oordeelde de Raad in een ander geval dat de examencommissie niet kennelijk onredelijk heeft geoordeeld door de student als niet geslaagd te

¹⁵¹ R.Stvb.nr.2011/068;

¹⁵² R.Stvb.nr.2011/003;

¹⁵³ R.Stvb.nr.2011/161,2011/163;

¹⁵⁴ R.Stvb.nr.2011/206;

beschouwen, zeker gelet op het zwakke resultaat voor het desbetreffende opleidingsonderdeel. De Raad heeft er ook de aandacht op gevestigd dat het onderwijs- en examenreglement (OER) van de onderwijsinstelling voorziet dat niet gedelibereerd kan worden tenzij er specifieke 'niet-studiegerelateerde omstandigheden' zijn, wat in casu niet het geval was.¹⁵⁵

Zo oordeelde de Raad ook als volgt omtrent het begrip 'uitzonderlijke omstandigheden':

“Daar het begrip “uitzonderlijke omstandigheden” van artikel 68 § 3, 3° van het onderwijs- en examenreglement in die bepaling of elders in het reglement niet nader omschreven wordt, dient het begrepen te worden in de zin die deze woorden in het gewone spraakgebruik hebben.

Naar het oordeel van de Raad zijn daarbij de volgende elementen van belang:

- *het moet gaan om een evaluatie waarbij zich kort voor of tijdens de evaluatie omstandigheden voordeden die geen normale, alledaagse omstandigheden zijn;*
- *deze omstandigheden moeten een belangrijke invloed hebben op de wijze waarop de student tijdens de evaluatie presteert;*
- *het uitzonderlijk karakter van de omstandigheden moet desgevallend beoordeeld worden niet alleen in het licht van de individuele evaluatie waarover het gaat, maar in het licht van de voorgeschiedenis van eerdere evaluaties voor hetzelfde opleidingsonderdeel en in het licht van de evaluaties van andere opleidingsonderdelen van dezelfde opleiding en van de evaluaties van andere opleidingsonderdelen in een aansluitende opleiding.*

In deze zaak is komen vast te staan dat:

- *de verzoekende partij voor alle andere opleidingsonderdelen van de opleiding een credit behaalde, bovendien met een meer dan gemiddeld resultaat;*
- *in een aansluitende opleiding credits behaalde voor alle opleidingsonderdelen;*
- *zij aan alle voorwaarden voldoet om te slagen zowel voor het voorbereidingsprogramma als het voor het masterdiploma, behalve dat zij geen credit heeft behaald voor het hier in het geding zijnde opleidingsonderdeel;*
- *de vorige talrijke deelnemingen aan de examens voor dit opleidingsonderdeel een staat van spanning hebben gecreëerd die in het licht van de andere studieresultaten van de verzoekende partij de normale examendruk ver overstijgt;*

De ernstige medische problemen waarmee de verzoekende partij geconfronteerd wordt, hypothekeren in aanzienlijke mate zijn kansen om met succes het examen voor het betrokken opleidingsonderdeel af te leggen. De verwerende partij werpt terecht op dat de verzoekende partij dit niet tijdig aan haar heeft gemeld, zodat zij daarmee geen rekening kon houden.

In het licht daarvan is de Raad van oordeel dat het middel niet gegrond is. Evenwel mocht de interne beroepsinstantie wel kennis hebben gehad van de medische toestand van de verzoekende partij en toch dezelfde beslissingen

¹⁵⁵ R.Stvb.nr.2011/146;

*hebben genomen dan zou zij naar het oordeel van de Raad een te beperkte invulling hebben gegeven aan het begrip uitzonderlijke omstandigheden.*¹⁵⁶

4.2.1.11. Gelijkheidsbeginsel

95. Het gelijkheidsbeginsel staat uitdrukkelijk in tal van grondwettelijke en verdragsrechtelijke bepalingen. Het Aanvullingsdecreet stipuleert zeer duidelijk dat studenten gelijk moeten worden behandeld.¹⁵⁷

Indien de voorbeelden van andere studenten die een verzoekende partij opwerpt niet identiek zijn, noch wat de feitelijke omstandigheden, noch wat de motivering van de bestreden beslissing betreft, dan speelt het gelijkheidsbeginsel echter niet. In voorliggend geval had de onderwijsinstelling omstandig haar beslissing gemotiveerd en uit niets bleek dat zij daarbij kennelijk onredelijk had gehandeld.¹⁵⁸

In een welbepaald geval wierp de student op dat zij gediscrimineerd was omdat voor de studenten van het eerste deliberatiepakket wel tekorten worden getolereerd, maar niet voor studenten die latere studiepakketten hebben gevolgd. De Raad volgde deze stelling niet vermits studenten die het eerste jaar van een opleiding volgen geconfronteerd worden met een nieuwe manier van studeren, terwijl studenten die dit jaar al achter de rug hebben vertrouwd zijn met deze manier van werken. Dit objectieve verschil verantwoordt dat voor studenten die het eerste deliberatiepakket volgen een beperkt tekort wel getolereerd wordt, en voor studenten die opleidingsonderdelen volgen die niet tot het eerste deliberatiepakket behoren niet.¹⁵⁹

96. Een schending van het gelijkheidsbeginsel dient uiteraard te worden bewezen, en kan niet enkel gestaafd worden door vage beweringen. Zo oordeelde de Raad als volgt:

“Het verwijt dat een andere studente voor een slechte stage wel slaagde, steunt uitsluitend op een zin in de brief van een stagementor over een andere studente die stage liep: ‘bij haar ging het echt niet goed, maar zij kreeg een voldoende voor haar stage.’

*Bij gebrek aan nadere gegevens over die stage en het resultaat ervan, kan deze vage bewering niet tot de conclusie leiden dat de verzoekende partij volgens andere criteria beoordeeld werd dan andere studenten.*¹⁶⁰

“De Raad herinnert eraan dat het hem niet toekomt om zijn appreciatie in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. Hij ziet er wel op toe dat de beslissingen regelmatig zijn tot stand gekomen en binnen de grenzen van de redelijkheid liggen.

De verzoekende partij voert geen enkel concreet element aan waaruit zou blijken dat de betwiste evaluaties op onregelmatige wijze is tot stand gekomen of onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk zijn. Wat betreft de klacht van

¹⁵⁶ R.Stvb.nr.2011/186;

¹⁵⁷ Art. II.6 Aanvullingsdecreet;

¹⁵⁸ R.Stvb.nr.2011/206;

¹⁵⁹ R.Stvb.nr.2011/003;

¹⁶⁰ R.Stvb.nr.2011/045;

*discriminatie brengt de verzoekende partij geen enkele concrete aanwijzing aan.*¹⁶¹

97. De Raad oordeelde dit werkjaar eveneens dat belangrijke informatie de studenten gelijktijdig moet bereiken, vermits anders de gelijkheid tussen de studenten in het gedrang kan komen.

In casu ontving de verzoekende partij geruime tijd geen e-mailberichten. De Raad kan niet uitsluiten dat de verzoekende partij door dit gebrek belangrijke informatie niet tijdig heeft ontvangen.¹⁶²

98. Het gelijkheidsbeginsel gaat tenslotte niet zover dat men aanspraak kan maken op eenzelfde mogelijks onreglementaire behandeling die een ander zou hebben gekregen:

*“In een tweede middel verwijst verzoekende partij naar een gelijkaardige situatie die zich vorig academiejaar zou hebben voorgedaan en waarbij de betrokken student toch “gedelibereerd” werd. Zoals de Raad reeds eerder heeft gezegd, staan studenten niet tegenover elkaar in een concurrentiële positie en is het gelijkheidsbeginsel niet geschonden wanneer, zoals verzoekende partij beweert, door de examencommissie in een vorig academiejaar in hoofde van een andere student een beslissing zou hebben genomen, die naar eigen zeggen, gunstiger was dan degene die in haar geval werd genomen. De verzoekende partij brengt onvoldoende bewijskrachtige elementen aan die de bewering zouden kunnen ondersteunen dat de beide gevallen inderdaad gelijkaardig zijn. Ook al zou vaststaan dat de medestudent waarnaar verzoekende partij verwijst, door de examencommissie met miskennis van het Onderwijs- en Examenreglement, toch geslaagd werd verklaard, dan geeft dit aan de verzoekende partij niet het recht om aanspraak te maken op een soortgelijke behandeling. Het gelijkheidsbeginsel gaat niet zover dat men aanspraak kan maken op eenzelfde mogelijks onreglementaire behandeling die een ander te beurt is gevallen.”*¹⁶³

99. De Raad oordeelde ook dat het gelijkheidsbeginsel niet geschonden is indien studenten met een functiebeperking gebruik kunnen maken van bepaalde maatregelen terwijl studenten zonder functiebeperkingen of studenten die niet tijdig een aanvraag deden om de faciliteiten voor studenten met een functiebeperking te bekomen, deze niet krijgen:

“Over de beide klachten samen: de Raad is van oordeel dat het bieden van hulp aan studenten met dyslexie die om faciliteiten gevraagd hebben geen afbreuk doet aan de gelijke behandeling van de studenten. Dat de verzoekende partij zelf die faciliteiten niet gekregen heeft ligt aan het feit dat ze die faciliteiten voor het academiejaar 2010-11 niet heeft aangevraagd, terwijl dit wel vereist was. De eis dat vragen voor faciliteiten elk jaar opnieuw moeten worden aangevraagd is niet kennelijk onredelijk, daar de aanleiding

¹⁶¹ R.Stvb.nr.2011/169;

¹⁶² R.Stvb.nr.2011/132;

¹⁶³ R.Stvb.nr.2011/088;

*daartoe kan evolueren en het organisatorisch niet evident is om een onderscheid te maken tussen evolutieve en niet evolutieve beperkingen.*¹⁶⁴

100. De gevolgen van een schending van het gelijkheidsbeginsel worden door de Raad ook uiteengezet. Indien een student, in vergelijking met zijn medestudenten, ongelijk behandeld is, wil dit niet zeggen dat de desbetreffende student om die reden alleen een voldoende moet behalen voor het opleidingsonderdeel. Het betekent wel dat de onderwijsinstelling bij de evaluatie van het opleidingsonderdeel rekening dient te houden met deze ongelijke behandeling.

In de bestreden beslissing legt de onderwijsinstelling uit dat het met die gebrekkige communicatie niet zo erg gesteld was. Uit het e-mailverkeer blijkt dat de student per e-mail op de hoogte werd gebracht. Tevens blijkt dat de student zich ervan bewust was dat sommige e-mails niet aankwamen, zodat ze aan haar medestudenten vroeg om die informatie door te spelen. Het oordeel van de onderwijsinstelling, namelijk dat de communicatie niet zo gebrekkig was dat dit tot een ander resultaat zou moeten leiden, is in casu dan ook afdoende gemotiveerd.¹⁶⁵

101. Ook in volgende gevallen steunde de student zijn verzoek op een schending van het gelijkheidsbeginsel:

“Verzoekende partij beweert in een eerste middel dat bij de verbetering van het examen het gelijkheidsbeginsel werd geschonden doordat de tweede vraag voor verzoekende partij strenger zou zijn verbeterd dan bij haar medestudenten. (...)

De hogere score voor het examen van de medestudent van verzoekende partij wordt door verwerende partij verantwoord door het feit dat, in tegenstelling tot het antwoord van verzoekende partij, de medestudent in zijn antwoord bijkomende juiste informatie heeft gegeven die door de docent in de quoterings werd verrekend.

*Zoals gezegd, komt het in de eerste plaats aan de docent toe om een examen te verbeteren en de antwoorden te evalueren en te quoteren. De Raad kan zich niet in de plaats stellen van de docent en de bevoegde instanties van verwerende partij en beschikt enkel over een marginaal toetsingsrecht. In voorliggend geval is de Raad van oordeel dat de verantwoording voor de verschillende score voor verzoekende partij en haar medestudent, voor het antwoord op de tweede vraag van de beide examenreeksen, niet kennelijk onredelijk is.*¹⁶⁶

4.2.1.12. Stagebeoordelingen

102. In verschillende dossiers was de beoordeling van de stage het voorwerp van de discussie.¹⁶⁷

¹⁶⁴ R.Stvb.nr. 2011/138;

¹⁶⁵ R.Stvb.nr. 2011/115, 2011/216;

¹⁶⁶ R.Stvb.nr. 2011/051;

¹⁶⁷ R.Stvb.nr. 2011/055, 2011/058, 2011/049, 2011/070, 2011/066,....;

Ook in het kader van stagebeoordelingen werd verschillende keren geoordeeld dat een gebrekkige begeleiding geen reden is om een negatieve evaluatie in een voor de student meer gunstige zin te wijzigen, behoudens uitzonderlijke omstandigheden.¹⁶⁸

103. Een vaak terugkomende klacht m.b.t. stagebeoordelingen is dat er een discrepantie is tussen de beoordeling van de mentor op de stageplaats en deze van de lector.

De Raad ziet er steeds op toe dat de beslissing op regelmatige wijze tot stand is gekomen en binnen de grenzen van de redelijkheid ligt.

De verantwoordelijkheid voor de evaluatie van een opleidingsonderdeel ligt echter bij de lector en niet bij de mentor of opvoeders. De lector dient wel rekening te houden met de informatie van de stageplaats. In casu waren er echter geen onverklaarbare tegenstrijdigheden tussen de bevindingen van de stageplaats en die van de lector. Het loutere gegeven dat een stage een positieve evolutie heeft gekend, betekent nog niet dat die globaal genomen voldoende was. Bovendien had de mentor zich akkoord verklaard met de beoordeling van de lector.¹⁶⁹

In een ander dossier oordeelde de Raad dat de stagebegeleidingsformulieren van de mentoren opmerkingen bevatten over de wijze van presteren van de student en in die zin dus wel een beoordeling van de prestaties van de student inhouden. Ze bevatten relevante informatie waarmee de voor het evalueren bevoegde personen rekening moeten houden, zonder dat ze vanzelfsprekend doorslaggevend zijn.

In casu bleek dat de student op een aantal punten niet goed scoort en dat er steeds kritische opmerkingen terugkomen over dezelfde vaardigheden.¹⁷⁰

104. In verschillende dossiers werd een gebrekkige motivering bij de beoordeling van stage aangehaald door de studenten. Zo bijvoorbeeld:

“De Raad is van oordeel dat de geïntegreerde evaluatie voor het opleidingsonderdeel “stage” een voldoende rechtsgrond vindt in de ECTS-fiche en in de Handleiding voor Stage die aan verzoekende partij voldoende bekend waren. Wat het stuk m.b.t. de generieke evaluatieniveaus betreft, is het de Raad niet bekend dat een procedure werd ingesteld om de echtheid van het document te betwisten en is dit document voor de Raad een geldig verantwoordingsstuk.

De Raad stelt vast dat na beroep de examencommissie op 15 december 2011 is bijeengekomen en de geïntegreerde evaluatie van 12/20 heeft verantwoord aan de hand van quoteringen voor de deelaspecten zoals die vastgelegd zijn in de Handleiding Stage.

Met de deelquoteringen voor ogen van 16/20 voor swotanalyses, stagerapport en stagementor; 11/20 voor consumentenpsychologie; 9/20 voor personal sales communication en 7/20 voor de presentatie in het Frans, is de Raad van oordeel dat de geïntegreerde quotering van 12/20 voor “stage” afdoende gemotiveerd is en verwerende partij niet manifest onredelijk heeft gehandeld bij het toekennen van de quotering met verwijzing naar het generieke beoordelingsniveau dat verzoekende partij “meer dan minimaal de vereiste

¹⁶⁸ R.Stvb.nr. 2011/058, 2011/049;

¹⁶⁹ R.Stvb.nr. 2011/070;

¹⁷⁰ R.Stvb.nr. 2011/066;

competenties voor het opleidingsonderdeel Stage heeft verworven, maar dat de prestatie nog enkele lacunes vertoont.¹⁷¹

“Wat betreft de klacht van het gebrek van motivering stelt de Raad vast dat er weliswaar een aantal elementen zijn die de bestreden beslissing kunnen dragen zoals de verslagen van de lectoren en van de mentoren die over de 3 periodes heen niet onbelangrijke werkpunten aangeven, maar uit de aangevochten beslissingen blijkt onvoldoende dat de uiteindelijke evaluatie het resultaat is geweest van een afweging van alle positieve en negatieve aspecten van de stage van het huidige academiejaar.”¹⁷²

“De klacht dat de evaluatie niet berust op degelijke motieven, en dat er een tegenstelling is tussen de tussentijdse stageverslagen en de beoordeling is niet gegrond. Ook als voor een bepaalde competentie een aantal rubrieken ‘groen’ zijn aangevinkt, en een of meer rubrieken ‘oranje’ of ‘rood’ kan dit tot een globale negatieve evaluatie voor die competentie doen besluiten. Het voorbeeld dat de verzoekende partij zelf aanhaalt (‘de leraar als begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen’) toont dat aan. In het observatieformulier heeft de mentor 19 rubrieken ‘groen’ aangevinkt, 9 ‘oranje’ en 1 ‘rood’, namelijk voor de rubriek ‘schrijft correct Nederlands (bord, lesvoorbereidingen, e-mails..)’ met de volgende commentaar: “ teveel dt fouten! Teveel spellingfouten en typefouten! Lay-out werkbundels was niet goed! Taalfouten bij Frans! Maak je BS en lesdoelen nauwkeuriger!”. De andere evaluaties vinden evenzeer steun in de opmerkingen van de observatiestage. De verzoekende partij brengt geen gegevens aan die deze opmerkingen tegenspreken. In de tweede klacht wordt gesteld dat het kennelijk onredelijk is om als de tussenverslagen aangeven dat de student op goede weg is dit toch resulteert in een negatieve beoordeling. Deze klacht mist feitelijke grondslag, omdat de tussenverslagen niet aangeven dat de verzoekende partij op goede weg is, en uit het verslag van het gesprek met de stagebegeleider op 23 maart 2011 eveneens blijkt dat er ernstige problemen zijn. Dat de evaluatie dan negatief uitvalt is niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk.”¹⁷³

“In deze zaak is er een opvallend verschil tussen de evaluaties van de drie stageperiodes. Voor elk van de drie stageperiodes komen voor een groot deel dezelfde kritische opmerkingen terug, met name communicatie met de andere leden van het team en gebrek aan initiatief. Voor de tweede stageperiode komen daar nog bij een (al dan niet eenmalig) gebrek aan hygiëne en gebrek aan kennis van een behandelingswijze en het niet melden van een niet uitgevoerde behandeling. Die opmerkingen kunnen de relatief lage scores voor de eerste en derde stageperiode (voor die laatste periode was er overigens na een slecht begin een duidelijke verbetering merkbaar) verklaren. De bijkomende kritische opmerkingen voor de tweede stageperiode zijn van die aard dat ze de opvallend lage score voor deze stage kunnen verantwoorden. Het globale eindresultaat is trouwens niet alleen gesteund op de evaluaties van de stage, maar ook op de evaluaties van de stageopdrachten. Deze tellen samen voor 27% van het globale resultaat. Zij

¹⁷¹ R.Stvb.nr. 2011/227;

¹⁷² R.Stvb.nr. 2011/045;

¹⁷³ R.Stvb.nr. 2011/083;

*behaalde hiervoor respectievelijk 2/20, 6/20 en 14/20. In het licht van deze vaststellingen kan niet geconcludeerd worden dat de bestreden beslissing niet afdoende gemotiveerd is.*¹⁷⁴

*“Wat betreft de eindcompetenties stelt de bestreden beslissing onder verwijzing naar de verslagen en beoordelingen dat meerdere competenties voor het vak Geschiedenis niet bereikt zijn, en dat een onvoldoende voor een van beide vakken ertoe leidt dat de hele stage hernomen moet worden. Het is niet kennelijk onredelijk om uit de verslagen en beoordelingen voor het vak Geschiedenis te concluderen dat de verzoekende partij meerdere competenties niet bereikt heeft; het feit dat de verzoekende partij wiskundig voor de basiscompetenties een meerderheid van ‘minstens voldoende’ behaalde, en een minderheid van ‘onvoldoende’, en voor een meerderheid van de individuele lesverslagen en weekverslagen eveneens een ‘voldoende’ of beter behaalde, houdt niet in, zoals de verzoekende partij voorhoudt, dat zij voor alle basiscompetenties dus minstens een ‘voldoende’ behaald heeft. In casu bevatten de verslagen en beoordelingen voldoende negatieve elementen die een onvoldoende voor meerdere competenties kunnen verantwoorden.*¹⁷⁵

4.2.2. Beroep tegen een examentuchtbeslissing

105. Dit werkjaar werden er 7 examentuchtbeslissingen¹⁷⁶ genomen, waarvan 1 onontvankelijk was.¹⁷⁷ Van de 6 ontvankelijke examentuchtbeslissingen werden er 2 gegrond verklaard.¹⁷⁸

106. De Raad kan de feiten niet zelf vaststellen, maar gaat wel na of het bestaan en het tuchtrechtelijk karakter van de feiten redelijkerwijze als bewezen kunnen worden beschouwd.¹⁷⁹

Er wordt op toegezien dat de onderwijsinstelling redelijkerwijze mocht aannemen dat de feiten die aanleiding hebben gegeven tot de bestreden beslissing, zich werkelijk hebben voorgedaan. De Raad gaat ook na of de onderwijsinstelling alle relevante feiten in overweging heeft genomen en of zij rekening heeft gehouden met de door de student aangevoerde feiten en argumenten. Tevens wordt beoordeeld of er geen kennelijke wanverhouding is tussen de voor de tuchtsanctie in aanmerking komende feiten en de opgelegde tuchtsanctie, en eventueel de verzwarende of verzachtende omstandigheden.¹⁸⁰

Zo oordeelde de Raad o.a.:

¹⁷⁴ R.Stvb.nr. 2011/085;

¹⁷⁵ R.Stvb.nr. 2011/117;

¹⁷⁶ R.Stvb.nrs. 2011/004, 2011/005, 2011/04, 2011/044, 2011/060, 2011/078, 2011/139;

¹⁷⁷ R.Stvb.nr. 2011/078;

¹⁷⁸ R.Stvb.nrs. 2011/043, 2011/139;

¹⁷⁹ R.Stvb.nrs. 2011/004, 2011/004, 2011/005;

¹⁸⁰ R.Stvb.nr. 2011/044;

“Uit de feiten zoals door de partijen meegedeeld blijkt dat de verzoekende partij haar antwoorden op een USB stick heeft overgebracht en daarna deze stick heeft doorgegeven aan de student die naast haar zat. Het vermoeden van fraude tegen de verzoekende partij berust op de veronderstelling dat zij haar antwoorden op een tweede USB stick geplaatst heeft en daarna doorgegeven aan de naast haar zittende student, die dan daarvan gebruik zou hebben gemaakt om identieke antwoorden te geven.

Uit het feitenrelaas zoals door de verwerende partij weergegeven blijkt dat dezelfde USB stick doorgegeven werd van de ene naar de andere student om het opnemen van de antwoorden van de laatste zeven studenten sneller te laten verlopen. Het is niet noodzakelijk zo dat de fraude zich heeft voorgedaan zoals door de verwerende partij voorgelouden.

Hoewel deze versie van de feiten niet ongeloofwaardig is, is het ook mogelijk dat de verzoekende partij te goeder trouw de twee sticks heeft gebruikt en tegelijkertijd doorgegeven.

In het licht van deze gerede twijfel kon de verwerende partij niet zonder nadere aanwijzingen aannemen dat de verzoekende partij zich schuldig gemaakt heeft aan examenfraude.”¹⁸¹

“De verwerende partij kon op grond van de duidelijke en ondubbelzinnige verklaring van de toezichthoudende lector redelijkerwijze aannemen dat de beide studenten contact met elkaar hadden, en dat dergelijk contact, zonder voorafgaande toestemming van de toezichthouder, een onregelmatigheid in tuchtrechtelijke zin uitmaakte. Dat in eerste aanleg sprake was van “praten” en in beroep niet meer, doet niet af aan het duidelijke en ondubbelzinnige karakter van de verklaring van de toezichthouder die steeds verklaard heeft dat hij de studenten heeft zien praten maar niet horen praten. Aldus heeft de beroepsinstantie zijn verklaringen op een juiste wijze geïnterpreteerd.

De verzoekende partij werd gehoord over haar versie van de feiten, en de Raad ziet niet in wat een confrontatie tussen de verzoekende partij en de toezichthouder aan bijkomende relevante informatie zou hebben opgeleverd. Ook het feit dat de examenkopijen van beide studenten niet vergeleken werd is niet van aard de feitelijke bevindingen te ontcrachten. Ook al was het beter geweest dat een dergelijke vergelijking was gebeurd, dan nog zou de afwezigheid van gelijkenissen tussen beide kopijen niet beslissend zijn, aangezien het best mogelijk is dat het contact tussen beide studenten werd vastgesteld vooraleer ze nuttige informatie hadden kunnen uitwisselen. (...)

Bij de bespreking van het eerste middel werd gesteld dat de bestreden beslissing een juiste interpretatie heeft gegeven aan de verklaring van de toezichthouder en met geen dubbelzinnigheid is behept.

Dat de verzoekende partij het examen mocht verder zetten is geen aanwijzing over de regelmatigheid ervan. Op dat moment staat immers nog niet vast dat er een sanctie zal volgen, en zo ja, welke sanctie, zodat er reden is het examen te laten verder zetten, zonder dat daaraan de conclusie verbonden mag worden dat het examen dus regelmatig is.

Dat het examen uit twee delen bestaat, en dat de verzoekende partij het mondelinge gedeelte, waarbij geen onregelmatigheid werd vastgesteld, met

¹⁸¹ R.Stvb.nr. 2011/139;

goed gevolg zou hebben afgelegd, doet er niet aan af dat de opgelegde sanctie op het gehele examen mocht betrekking hebben.

Het blijkt ook niet dat de opgelegde sanctie, gelet op de feiten die de verwerende partij redelijkerwijze als bewezen mocht beschouwen, onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk is. (...)

De verwerende partij is evenmin verplicht op voorhand de identiteit van de betrokken toezichthouder en van de leden van de tuchtorganen mee te delen. De verzoekende partij toont niet aan dat zij daarom heeft gevraagd. Nu de identiteit van deze personen, in het kader van de procedure voor de Raad, aan de verzoekende partij wel bekend is, voert zij evenmin aan dat zij gronden had om een of meer van deze personen te wraken.”¹⁸²

107. In een dossier was ook de problematiek van gsm's tijdens examens het voorwerp van een examentuchtbeslissing. De Raad oordeelde hierbij als volgt:

"Dat verzoekende partij onmiddellijk na de vaststelling van de inbreuk, het toestel heeft uitgeschakeld en geen toelating heeft gegeven om de inhoud van de inbox te verifiëren, kan verantwoord zijn door de zorg om haar privacy te vrijwaren, maar verzoekende partij moet dan wel beseffen dat de examentuchtcommissie zich geen volledig beeld heeft kunnen vormen van de inbreuk en geen rekening heeft kunnen houden met eventuele omstandigheden die de straf zouden kunnen milderen.

Om die redenen is de Raad van oordeel dat de examentuchtcommissie niet manifest onredelijk heeft gehandeld door de bestreden beslissing op te leggen.”¹⁸³

108. De Raad oordeelde tevens dat een examentuchtbeslissing afdoende formeel en materieel gemotiveerd dient te zijn. Zo moet er ook worden gemotiveerd waarom de zwaarste tuchtsanctie wordt gekozen:

“De Raad is van oordeel dat een adequate motivering zowel een materieel als een formeel aspect inhoudt. De materiële motiveringsplicht vereist dat de beslissing op basis van concrete feiten en van de toepasselijke norm verantwoord is. Daarnaast vereist de formele motivering dat de beslissing zelf de motieven inhoudt, zodat de betrokkene weet waarom die beslissing precies werd genomen en hij kan inschatten of hij die wil aanvechten. De motivering moet vanuit beide gezichtspunten afdoende zijn: de concrete dossiergegevens en de toepasselijke norm moeten de beslissing kunnen dragen. De in de beslissing opgegeven motivering kan summier zijn maar moet, zoals gezegd, duidelijk aangeven waarom precies die beslissing werd genomen.

De Raad is, in de gegeven omstandigheden en binnen de grenzen van zijn bevoegdheid, van oordeel dat uit de bewoordingen van de beslissing van 16 maart 2011, met name de verwijzing naar de aanmaning van 27 januari 2011 waarin wordt gevraagd naar tekenen van verbetering met betrekking tot de aanwezigheid bij de lesactiviteiten en een grotere medewerking bij de groepswerken binnen een periode van 1 maand, weliswaar blijkt dat een tuchtsanctie gerechtvaardigd is maar toch geeft de beslissing niet aan waarom de zwaarste sanctie werd genomen en de opgelegde sanctie in verhouding

¹⁸² R.Stvb.nr. 2011/005;

¹⁸³ R.Stvb.nr. 2011/060;

*staat tot de tekortkomingen die verzoekende partij ten laste worden gelegd en die door de Raad worden erkend.*¹⁸⁴

4.2.3. Beroep in verband met de toekenning van een bewijs van bekwaamheid

109. Dit werkjaar werden er twee dossiers ingediend m.b.t. de toekenning van een bewijs van bekwaamheid, dat aangeeft dat een student op grond van eerder verworven competenties (EVC) of eerder verworven kwalificaties (EVK) bepaalde competenties heeft verworven.

Deze twee dossiers werden door dezelfde studente ingediend en werden in één besluit behandeld.¹⁸⁵ In casu volgde de verzoekende partij de EVC-procedure. De Raad oordeelde niet bevoegd te zijn om te beslissen of een student bewezen heeft over eerder verworven competenties te beschikken. De Raad kan immers enkel nagaan of de beslissing op regelmatige wijze is tot stand gekomen en binnen de grenzen van de redelijkheid ligt. De Raad was het eens met de validerende instantie waar deze stelde dat het de omschreven competenties zijn die moeten worden beoordeeld, en dat de portfolio daarbij alleen maar een vertrekpunt is en het interview als functie heeft na te gaan of de aanvragende partij de vereiste competenties bezit. In casu werd ook niet aangetoond dat de vereiste competenties te vaag of niet pertinent waren. Verder oordeelde de Raad dat het motief dat de ervaring van de verzoekende partij zich situeert in een bepaald, te beperkt domein en te uitvoerend van karakter is, niet onredelijk is.

4.2.4. Beroep in verband met de toekenning van een vrijstelling

110. Er werden slechts 6 dossiers ingesteld dit werkjaar m.b.t. de toekenning van een vrijstelling.¹⁸⁶

De Raad oordeelde dat een onderwijsinstelling niet gebonden is door een vrijstellingsbeslissing van een andere onderwijsinstelling.

Een vrijstelling wordt toegekend per opleidingsonderdeel, zodat de onderwijsinstelling rekening mocht houden met de evaluaties van de corresponderende opleidingsonderdelen die in het studiebewijs zijn opgenomen. Als een instelling van oordeel is dat een student ondanks een onvoldoende voor een opleidingsonderdeel zijn studies mag verder zetten zonder het examen over dat opleidingsonderdeel opnieuw te moeten afleggen, bindt die beslissing alleen die instelling, maar betekent dat niet dat een andere instelling moet aannemen dat de student ook voor dat opleidingsonderdeel de vereiste competentie heeft behaald.¹⁸⁷

Tevens stelt de Raad dat de stelling dat een actualisatieprogramma moet worden opgelegd, als een eerder behaald studieresultaat niet voldoende is voor een vrijstelling omwille van de tijd die er verlopen is, niet gegrond is. Zo'n verplichting volgt immers niet uit het Flexibiliseringsdecreet.

¹⁸⁴ R.Stvb.nr. 2011/043;

¹⁸⁵ R.Stvb.nr. 2011/011-012;

¹⁸⁶ R.Stvb.nrs. 2011/010, 2011/204, 2011/208, 2011/211, 2011/226 en 2011/232;

¹⁸⁷ R.Stvb.nr. 2011/010;

111. De Raad gaf ook aan dat het aan de student is om de nodige informatie te bezorgen, zodanig dat instelling de vraag om een vrijstelling kan beoordelen.¹⁸⁸ De loutere vergelijking van het aantal studiepunten van de EVK's enerzijds en de opleidingsonderdelen waarvoor vrijstelling werd aangevraagd anderzijds is als informatie onvoldoende om de inhoudelijke gelijkwaardigheid te beoordelen.¹⁸⁹

Het feit dat de student de nodige informatie moet geven, doet er echter niet aan af dat ook de onderwijsinstelling, kennis kan hebben van voorheen aangeboden opleidingen, zodat ook zij de inspanningen kan doen die van een redelijk handelende onderwijsinstelling verwacht kunnen worden. In casu had de instelling nagegaan wat de gelijkaardige opleiding die ze zelf destijds aanbood inhield op basis waarvan zij twee vrijstellingen heeft toegekend. De Raad oordeelde dat dit een toereikende inspanning was.¹⁹⁰

4.2.5. Beroep in verband met het opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking

112. Er werden dit werkjaar 31 dossiers ingesteld die het opleggen van een maatregel tot studievoortgangsbewaking tot voorwerp hebben.¹⁹¹

113. Ook hier werd er verschillende keren op gewezen dat de Raad zich niet in de plaats kan stellen van de verwerende partij om in haar plaats een beslissing te nemen, maar dat de Raad er wel op toeziet dat het oordeel van verwerende partij op regelmatige wijze tot stand is gekomen en binnen de grenzen van de redelijkheid ligt.¹⁹²

114. Artikel 52§1 van het Flexibiliseringsdecreet stipuleert:
*“Het instellingsbestuur kan volgende maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:
1° het opleggen van bindende voorwaarden voor de inschrijving [...] 2° het weigeren van de inschrijving van de student. Van deze mogelijkheid wordt slechts gebruik gemaakt indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving werden opgelegd of indien uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren”.*

De Raad oordeelde dat de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in een concreet geval een inschrijving te weigeren, impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld.¹⁹³

De decreetgever heeft een hoge drempel bepaald voor een weigering tot inschrijving zonder dat voorafgaand een bindend studieadvies werd opgelegd. In dat geval moet

¹⁸⁸ R.Stvb.nrs. 2011/204, 2011/208, 2011/211;

¹⁸⁹ R.Stvb.nr. 2011/204;

¹⁹⁰ R.Stvb.nr. 2011/208;

¹⁹¹ R.Stvb.nrs. 2011/002, 2011/072, 2011/124, 2011/130, 2011/135, 2011/141, 2011/143, 2011/158, 2011/159, 2011/162, 2011/170, 2011/171, 2011/172, 2011/175, 2011/176, 2011/178, 2011/182, 2011/184, 2011/188, 2011/189, 2011/190, 2011/191, 2011/195, 2011/196, 2011/197, 2011/209, 2011/213, 2011/223, 2011/228, 2011/229, 2011/241;

¹⁹² R.Stvb.nr. 2011/143, 2011/158-159, 2011/182-228;

¹⁹³ R.Stvb.nr. 2011/124, 2011/189;

uit de gegevens van het dossier immers manifest blijken dat het opleggen van bindende voorwaarden geen uitzicht op succes biedt. Hierbij dient rekening te worden gehouden met alle gegevens van het dossier. In casu bleek niet dat er rekening was gehouden met het feit dat de student ziek was en thans deze ziekte onder controle heeft. De bestreden beslissing werd dan ook vernietigd vermits deze niet afdoende was gemotiveerd.¹⁹⁴

De Raad stelde tevens dat indien de instelling zich beroept op dit 'manifeste karakter' dat het niet zinvol is om bindende maatregelen op te leggen voor de aangevraagde inschrijving, ze de weigeringsbeslissing uitdrukkelijk en omstandig moet motiveren.¹⁹⁵

In een andere zaak werd gestipuleerd dat de ondermaatse studieresultaten in het verleden dan wel een aanvaardbare verklaring vinden in de gezondheidstoestand van de student, maar dat zelfs dan een toelating voor een nieuwe inschrijving maar verantwoord is wanneer die gezondheidstoestand zodanig gunstig is geëvolueerd dat bij een nieuwe inschrijving redelijkerwijze betere studieresultaten te verwachten vallen. In casu werden geen objectieve gegevens naar voor gebracht waaruit kan worden afgeleid dat de gezondheidstoestand van de student zodanig gunstig geëvolueerd is dat redelijkerwijze betere studieresultaten te verwachten vallen. De Raad oordeelde dan ook dat het niet kennelijk onredelijk was om geen toelating te geven om opnieuw in te schrijven.¹⁹⁶

Indien de student aangeeft persoonlijke problemen te hebben gehad die de studieresultaten kunnen hebben beïnvloed, dient de student die problemen ook te preciseren¹⁹⁷ om de Raad er van te overtuigen dat deze achter de rug zijn.¹⁹⁸

115. De Raad heeft tevens geoordeeld dat uit artikel 52§1 van het Flexibiliseringsdecreet en de memorie van toelichting blijkt dat het opleggen van bindende maatregelen gekoppeld is aan een bepaalde inschrijving in functie van een individueel diplomacontract voor een bepaalde opleiding, en dus geen doorwerking heeft voor een gans studiegebied.¹⁹⁹

116. In verschillende gevallen werd de inschrijving geweigerd omdat de student wegens de beperkte studievoortgang geen slaagkansen heeft om het studiebewijs te behalen en het manifest geen zin heeft om bindende voorwaarden op te leggen wegens de beperkte studie-efficiëntie.²⁰⁰

Zo werd bijvoorbeeld verwezen naar het beperkt aantal verworven studiepunten gedurende de twee voorbije academiejaren en naar de studiehouding van de student. De Raad gaf aan dat het in dat geval niet onredelijk was om de student niet toe te laten zich in te schrijven.²⁰¹

De Raad gaf in een ander dossier wel aan dat bij de beoordeling van de studievoortgang enkel rekening dient te worden gehouden met de

¹⁹⁴ R.Stvb.nr. 2011/162;

¹⁹⁵ R.Stvb.nr. 2011/196;

¹⁹⁶ R.Stvb.nr. 2011/176;

¹⁹⁷ R.Stvb.nr. 2011/213;

¹⁹⁸ R.Stvb.nr. 2011/209;

¹⁹⁹ R.Stvb.nr. 2011/196;

²⁰⁰ R.Stvb.nr. 2011/195;

²⁰¹ R.Stvb.nr. 2011/189;

opleidingsonderdelen waarover een examen moet worden afgelegd en niet met opleidingsonderdelen waarvoor een vrijstelling werd toegekend.²⁰²

117. De Raad wijst erop dat bindende voorwaarden tijdig moeten worden aangevochten, indien de student het niet eens is met deze voorwaarden. Zo gaf de Raad aan alle begrip te hebben voor de moeilijke situatie van de student. De Raad kon er echter niet omheen dat de student niet voldeed aan de bindende studievoorwaarde die bij het begin van het academiejaar 2010-2011 werd opgelegd en die niet tijdig werd aangevochten. Het feit dat de student aangeeft gemotiveerd te zijn voor de studierichting is geen voldoende argument om toch nog de mogelijkheid te geven zich opnieuw in te schrijven.²⁰³

118. In navolging van de Raad van State²⁰⁴ werd geoordeeld dat artikel 52§1,2° van het Flexibiliseringsdecreet een weigeringsgrond is die voor alle contracten kan worden ingeroepen, dus ook voor examencontracten met het oog op het behalen van een diploma.²⁰⁵

4.2.6. Beroep tegen een beslissing waarbij het volgen van een schakel- en /of voorbereidingsprogramma wordt opgelegd

119. Er werd slechts één dossier m.b.t. deze materie ingesteld dit werkjaar.²⁰⁶ In dat dossier heeft de bijzondere examencommissie haar beslissing ingetrokken en werd de student toegelaten tot het preschakelprogramma. Het dossier werd dus zonder voorwerp verklaard.

4.2.7. Beroep tegen het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het diplomacontract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt zich inschrijft

120. Dit werkjaar werden er 18 dossiers ingesteld m.b.t. het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het diplomacontract.²⁰⁷

121. De Raad heeft er verschillende keren op gewezen dat de studenten de uiterste datum voor het wijzigen van het curriculum in het oog dienen te houden.

In twee gevallen had de student het curriculum voor het tweede semester niet voor 1 maart 2011 aan de verwerende partij overgemaakt. Buiten het geval van een uitzonderlijke omstandigheid/overmacht of een fout in hoofde van verwerende partij, moet de vastgestelde aanvraagtermijn als een vervaltermijn worden beschouwd.²⁰⁸

²⁰² R.Stvb.nr. 2011/182-228;

²⁰³ R.Stvb.nr. 2011/188;

²⁰⁴ RvS 22 september 2011, nr. 215.283;

²⁰⁵ R.Stvb.nr. 2011/223;

²⁰⁶ R.Stvb.nr. 2011/098;

²⁰⁷ R.Stvb.nrs 2011/015, 2011/021, 2011/024, 2011/028, 2011/033, 2011/035, 2011/038, 2011/039, 2011/041, 2011/042, 2011/177, 2011/187, 2011/192, 2011/202, 2011/203, 2011/210, 2011/218, 2011/221;

²⁰⁸ R.Stvb.nr. 2011/024-028, 2011/038-039;

In een ander geval verwees de Raad naar het onderwijs- en examenreglement, waaruit bleek dat een wijziging aan het studieprogramma na 31 oktober slechts werd toegelaten in drie welbepaalde gevallen, en de desbetreffende student bevond zich niet in één van deze gevallen. De bestreden beslissing steunde o.a. op deze bepaling in het OER, en dit motief achtte de Raad voldoende om de beslissing naar recht te verantwoorden.²⁰⁹

122. De Raad heeft zich ook moeten buigen over de problematiek van overgangsmaatregelen. De Raad gaf aan dat een instelling in principe niet verplicht is om overgangsmaatregelen op te leggen en dus zelf kan kiezen of er overgangsmaatregelen worden genomen, behoudens uitzonderlijke omstandigheden. Zo oordeelde de Raad:

“De eerste klacht van de verzoekende partij dat haar situatie moet beoordeeld worden aan de hand van de voorwaarden van het OER die golden in het academiejaar 2010-2011, omdat, zo stelt zij, het OER van 2011-2012 niet bij de inschrijving werd bekendgemaakt en dus retroactief werd toegepast, is niet gegrond.

De verzoekende partij ziet in deze voorwaarde een retroactieve toepassing van het examenreglement. Dat is niet het geval. Het reglement is van toepassing op de inschrijvingen voor het academiejaar 2011-2012 en dit is ook het academiejaar waar de verzoekende partij zich voor de bachelorscriptie wil inschrijven. Waar de verzoekende partij over klaagt is het ontbreken van overgangsmaatregelen. Een instelling is niet verplicht om in overgangsmaatregelen te voorzien en in dit geval wordt niet aangetoond dat er dwingende redenen zijn om dat wel te doen.

Daar de verzoekende partij niet voldeed aan de opgelegde voorwaarde om de bachelorproef op te nemen op datum van de bestreden beslissing, kan een eventueel achteraf behaald resultaat dat als gevolg zou hebben dat vooralsnog aan de bindende studievoorwaarde voldaan is, de regelmatigheid van de bestreden beslissingen niet beïnvloeden.”²¹⁰

“De verzoekende partij betwist niet dat de door haar betwiste volgtijdelijkheidsregel tijdig werd genomen en bekendgemaakt. Haar klacht kan begrepen worden als gericht tegen de afwezigheid van een overgangsregeling voor studenten zoals zij.

In beginsel kiest de tot regelgeven bevoegde instantie zelf of zij bij het uitvaardigen van een nieuwe regel al dan niet in overgangsmaatregelen voorziet. Alleen in uitzonderlijke omstandigheden is de afwezigheid van een overgangsregeling onrechtmatig. Het feit dat de nieuwe regeling nadeliger is voor de studenten, het feit dat de studenten daardoor maar een beperkt studieprogramma kunnen volgen, en het mogelijk gevolg dat de studenten pas een jaar later kunnen afstuderen, zijn geen uitzonderlijke omstandigheden, noch afzonderlijk noch in samenhang.”²¹¹

123. De problematiek van de volgtijdelijkheid kwam ook dit werkjaar aan bod. Zo oordeelde de Raad dat uit de stukken bleek dat het opleidingsonderdeel “stage en

²⁰⁹ R.Stvb.nr. 2011/033-035;

²¹⁰ R.Stvb.nr. 2011/177, 2011/187;

²¹¹ R.Stvb.nr. 2011/218;

deontologie” slechts kon worden opgenomen in een geïndividualiseerd traject als een credit was behaald voor “gezondheidspsychologie I”. De student had hiervoor geen credit behaald en voldeed dus niet aan de voorwaarde, waardoor zij het opleidingsonderdeel “stage en deontologie” niet kon opnemen.²¹²

4.2.8. Beslissingen over leerkrediet

124. De Raad is met ingang van 1 september 2011 bevoegd om te oordelen over een studievoortgangsbeslissing in de zin van artikel II.1,15° bis j) van het Aanvullingsdecreet, namelijk een beslissing waarbij er in geval van overmacht geen aangepaste examenregeling mogelijk is om organisatorische redenen.²¹³

De Raad oordeelt over:

- de overmacht op zich, om ervoor te zorgen dat de invulling van de overmacht over de instellingen heen gelijk is;
- de gegrondheid van de beslissing van de instelling dat er geen aangepaste examenregeling mogelijk is om organisatorische redenen.

Indien de overmacht wordt vastgesteld en de beslissing van de instelling is gegrond in die zin dat er geen aangepaste examenregeling meer mogelijk is, krijgt de student op grond van het besluit van de Raad ‘ambtshalve’ zijn of haar leerkrediet terug voor de betrokken opleidingsonderdelen.

125. De Raad behandelde in het academiejaar 2011 al 28 verzoekschriften waarbij de verzoekende partij leerkrediet terugvroeg wegens een overmachtssituatie.

126. Studenten die hun leerkrediet wensen terug te krijgen op grond van een overmachtssituatie, dienen eerst aan de onderwijsinstelling een verzoek om een aangepaste examenregeling te richten. Een beroep bij de Raad kan immers pas worden ingesteld nadat intern een dergelijk verzoek werd ingesteld bij de instelling waar op het ogenblik van het verlies van het leerkrediet de student is ingeschreven. Indien geen intern beroep bij de correcte instelling werd ingesteld is het beroep onontvankelijk.²¹⁴

Slechts in zeer uitzonderlijke omstandigheden kan een beroep bij de Raad onontvankelijk worden verklaard als niet eerst intern beroep werd ingesteld. Deze uitzonderlijke omstandigheden gelden enkel en alleen voor de specifieke situatie van het terugvragen van leerkrediet op grond van overmacht. Dit is het geval indien een intern beroep geen zin meer heeft wanneer de feiten die tot staving van de overmacht worden ingeroepen, hoe dan ook elke aanpassing van de examenregeling uitsluiten.²¹⁵

127. Het beroep bij de Raad zal gegrond worden verklaard als er sprake is van overmacht.

²¹² R.Stvb.nr. 2011/210;

²¹³ Decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, *B.S.* 10 juni 2004;

²¹⁴ R.Stvb.nr. 2011/119;

²¹⁵ R.Stvb.nr. 2011/199;

De Raad verwijst voor het begrip overmacht naar de definitie van de Raad Van State: Overmacht is “een gebeurtenis die niets van doen heeft met verzoeker, en die niet voorzien, verhinderd of overwonnen kon worden.” (RvS 15 maart 2011, nr.212.044, Gazan).

In de meeste gevallen worden medische redenen aangewend om de overmacht te staven. Dit kan zowel fysiek als psychisch zijn, doch dient bewezen te worden aan de hand van medische attesten.

Zo oordeelde de Raad bijvoorbeeld dat een zwangerschap als zodanig geen overmacht uitmaakt, al werden in casu de onvoorspelbare complicaties wel als overmacht beschouwd.²¹⁶

Daarentegen werd het feit dat een student zich als vrijwilliger had gemeld voor een opdracht in het buitenland waarvoor ze op elk moment kon worden opgeroepen, niet als overmacht beschouwd. Deze feiten beantwoorden immers niet aan de definitie van overmacht vermits een mogelijke afwezigheid bij examens voorzienbaar was.²¹⁷

128. De Raad oordeelde wel dat overmacht enkel aanleiding kan geven tot teruggave van het leerkrediet als niet alle examenkansen werden benut. Een student die wel alle examenkansen heeft benut, geeft daarmee immers zelf aan zich niet in een overmachtssituatie te bevinden.²¹⁸

Zo oordeelde de Raad:

“De Raad stelt vast dat verzoekende partij deel nam aan de examens van beide examenperiodes. Zij behaalde echter slechts één creditbewijs en voor het overige slechte resultaten waaronder drie maal 0/20. Verzoekende partij beweert dat deze slechte resultaten het gevolg waren van het feit dat ze tijdens het schooljaar heel wat lessen heeft gemist, maar toch op aanraden van haar arts en therapeut deel nam aan de examens. Door de deelname aan beide examenperiodes geeft verzoekende partij echter aan dat zij, ongeacht haar gezondheidstoestand, zelf van oordeel was in staat te zijn om examens af te leggen en er bijgevolg geen sprake was van overmacht zoals de Raad overmacht hanteert. Voor zoveel als nodig vestigt de Raad er de aandacht op dat er in principe slechts studiepunten kunnen worden teruggevraagd voor die opleidingsdonderdelen waarvoor men wegens overmacht niet alle examenkansen heeft kunnen benutten.”²¹⁹

129. De Raad wijst er ook op dat er tijdig moet worden uitgeschreven om het verlies van leerkrediet tegen te gaan. Pas als dit onmogelijk is, bijvoorbeeld door het onvoorspelbaar verloop van een ziekte, kan een overmachtsprocedure met succes worden opgestart.²²⁰

²¹⁶ R.Stvb.nr. 2011/120;

²¹⁷ R.Stvb.nr. 2011/186;

²¹⁸ R.Stvb.nr. 2011/120, R.Stvb.nr. 2011/236, R.Stvb.nr. 2011/237;

²¹⁹ R.Stvb.nr. 2011/234;

²²⁰ R.Stvb.nr. 2011/125;

130. Als een student voor meerdere academiejaren leerkrediet terugvraagt, wordt zeer voorzichtig omgesprongen met de teruggave. Zo oordeelde de Raad:

“Maar na dat eerste jaar wist de verzoekende partij, of behoorde zij te weten, dat zij onvoldoende hersteld was om met een redelijke zekerheid aan de examens van het volgende academiejaar te kunnen deelnemen. Door zich toch in te schrijven, en vooral door zich niet tijdig uit te schrijven, moet het verlies van de studiepunten van dat jaar worden toegeschreven aan het eigen gedrag van de verzoekende partij en niet aan overmacht, zodat zij geen aanspraak kan maken op de teruggave van de studiepunten van dat jaar.”²²¹

“De Raad is in voorliggend geval van oordeel dat uit de attesten van de behandelende geneesheer en van de psycholoog blijkt dat verzoekende partij redelijkerwijs mocht veronderstellen dat zij haar studies zou kunnen verder zetten en dat zij niet lichtzinnig een inschrijving heeft genomen voor het academiejaar 2010-2011. Niettegenstaande de positieve vooruitzichten bij het begin van het academiejaar, blijkt uit de voorgelegde attesten dat, om de redenen die in die attesten vermeld zijn, verzoekende partij in haren hoofde een zodanige medische aandoening heeft gekregen dat zij niet in staat was ernstig te studeren en examens naar behoren af te leggen.”²²²

4.3. Cassatieberoep bij de Raad van State

131. Hieronder een overzicht van de cassatieberoepen bij de Raad van State. Overeenkomstig artikel 51, tweede lid van het K.B. van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State worden de zaken na vernietiging door de Raad van State van rechtswege opnieuw aanhangig gemaakt bij de Raad. De nieuwe besluiten van de Raad, na Raad van State, werden al besproken bij het deel ‘overzicht en analyse van de beslissingen van de Raad’.

Rolnummer	Toelaatbaarheid	Beslissing
2007/021	niet-toelaatbaar	----
2007/046	toelaatbaar	Arrest nr. 190.519 dd. 17-02-2009 / beroep verworpen
2007/056	toelaatbaar	Arrest nr. 190.521 dd. 17-02-2009 / besluit Raad wordt vernietigd
2007/083	toelaatbaar	Arrest nr. 190.520 dd. 17-02-2009 / besluit Raad wordt vernietigd
2007/088	toelaatbaar	Arrest nr. 190.520 dd. 17-02-2009 / besluit Raad wordt vernietigd
2007/048	toelaatbaar	verzoekende partij doet afstand van de lopende procedure
2008/006	toelaatbaar	Arrest nr. 205.003 dd. 10-06-2010/ beroep verworpen
2008/010	toelaatbaar	
2009/072	niet-toelaatbaar	-----
2009/094	toelaatbaar	Arrest nr. 210.481 dd. 18-01-2011/ beroep verworpen

²²¹ R.Stvb.nr. 2011/174;

²²² R.Stvb.nr. 2011/194;

2009/104	toelaatbaar	Arrest nr. 210.195 dd. 30-12-2010/ beroep verworpen
2009/110	toelaatbaar	Arrest nr. 206.215 dd. 1-7-2010/ besluit Raad wordt vernietigd
2009/116	toelaatbaar	Arrest nr. 207.973 dd. 7-10-2010/ beroep verworpen
2009/120	niet-toelaatbaar	-----
2009/130	toelaatbaar	Arrest nr. 206.216 dd. 1-7-2010 / besluit Raad wordt vernietigd
2010/002-003-005	toelaatbaar	Afvoering van de rol (wegens overlijden verzoekende partij)
2010/014	Verzoek tot schorsing en een beroep tot vernietiging	
2010/097	toelaatbaar	Arrest nr. 215.282 dd. 22 september 2011 / besluit Raad wordt vernietigd
2011/002	toelaatbaar	Arrest nr. 215.283 dd. 22 september 2011 / besluit Raad wordt vernietigd
2011/019	toelaatbaar	Arrest nr. 216.547 dd. 29 november 2011/ afstand van geding
2011/026	toelaatbaar	Arrest nr. 217.999 dd. 15 februari 2012 / besluit Raad wordt vernietigd
2011/089	toelaatbaar	Arrest nr. 219.117 dd. 2 mei 2012 / besluit Raad wordt vernietigd

4.4. Opvolging door de instellingen

132. De Raad verzoekt aan de instelling om op de hoogte te worden gehouden van het gevolg dat aan de besluiten werd gegeven. De Raad vindt het belangrijk dat de rechtsbescherming van de student optimaal wordt gegarandeerd. Zo kan de Raad ook nagaan of zij in bepaalde gevallen een goede beslissing heeft genomen die tot het gewenste resultaat voor beide partijen heeft geleid. Slechts sporadisch wordt hierover echter aan de Raad gerapporteerd. Met ingang van het werkjaar 2012 neemt de Raad in het beschikkend gedeelte van het besluit volgende passage op: *'De Raad verzoekt verwerende partij om hem in kennis te stellen van het gevolg dat aan het besluit wordt gegeven.'*

Hierna vindt u een aantal voorbeelden van de gevolgen die de uitspraken van de Raad met zich meebrengen.

De Raad stelt vast dat op basis van de gegevens waarover de Raad beschikt de instellingen doorgaans wel correct opvolging geven aan zijn besluiten.

In meerdere gevallen heeft het besluit geleid tot het geslaagd zijn van de betrokken student of tot de mogelijkheid om zich toch nog in te schrijven.

- Een studente werd door de Interne Beroepscommissie toegelaten tot de eerste bachelor psychologie ten belope van het resterende leerkrediet (60 studiepunten). Er werden wel bindende voorwaarden opgelegd;

- Er werd toelating gegeven aan de verzoekende partij om zich opnieuw in te schrijven voor de opleiding Bachelor of Laws, met dien verstande dat de studente niet méér studiepunten kan opnemen dan ze nog ter beschikking heeft als leerkrediet. Ook in dit geval werden bindende voorwaarden opgelegd;
- De Interne Beroepscommissie besliste dat de studente het getuigschrift van het schakelprogramma tot de Master in de Pedagogische wetenschappen, afstudeerrichting Orthopedagogiek kreeg onder voorbehoud van vernietiging van de beslissing van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen door de Raad van State. Onder hetzelfde voorbehoud werd beslist dat de studente ook het diploma van de opleiding tot Master in de Pedagogische wetenschappen, afstudeerrichting Orthopedagogiek werd verleend, met de graad van verdienste 'onderscheiding';
- In een soortgelijk dossier werd beslist dat de studente het getuigschrift van het schakelprogramma tot de Master in het Sociaal werk wordt verleend onder voorbehoud van vernietiging van de beslissing van de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen door de Raad van State. Onder hetzelfde voorbehoud beslist de Interne Beroepscommissie dat aan de studente ook het diploma van de opleiding tot Master in het Sociaal werk wordt verleend, met de graad van verdienste 'op voldoende wijze'.

Het gebeurt uiteraard ook dat de instelling in opvolging van het besluit van de Raad voldoet aan de opgelegde voorwaarden en een duidelijk antwoord biedt in de nieuwe beslissing op de overwegingen die tot de vernietiging hebben geleid, zonder dat dit noodzakelijkerwijze tot gevolg heeft dat de student ook een positieve studievoortgangsbeslissing bekommt:

- Het examencijfer werd bevestigd (6/20) en de verzoekende partij werd door de Interne Beroepscommissie opnieuw niet geslaagd verklaard voor het deliberatiepakket;
- De Interne Beroepscommissie heeft het examencijfer van 7/20 bevestigd voor het opleidingsonderdeel beheersinformatica en verklaart de studente opnieuw niet geslaagd voor de opleiding tot Master of science in de Bedrijfseconomie, afstudeerrichting Bedrijfseconomie;
- De studente slaagt niet voor het schakelprogramma tot de Master of science in de Logopedische en audiologische wetenschappen, afstudeerrichting Audiologie vermits de doelstellingen van het schakelprogramma ondanks haar hoge cijfers voor de andere opleidingsonderdelen, toch in onvoldoende mate zijn bereikt. Er wordt verwezen naar het belang van het desbetreffende opleidingsonderdeel in het schakelprogramma (waar de verzoekende partij niet voor slaagde) en naar de doelstellingen van het schakelprogramma.
- De verzoekende partij kreeg een 9/20 voor het opleidingsonderdeel 'Stage'.

4.5. Aanbevelingen

Het aantal beroepen dat wordt ingeleid neemt elk jaar toe, met een zeer grote groei dit werkjaar. De Raad stelt vast dat de schorsingsperiodes die de instellingen vragen in de vakantieperiodes soms erg lang zijn. Indien dit wordt toegekend, kunnen de beroepen niet tijdig worden behandeld wat tot gevolg heeft dat er rechtsonzekerheid

is voor de student. Tevens wordt het daardoor erg moeilijk om alle beroepen nog voor de derde examenperiode af te ronden. Het decreet laat maximaal een schorsing toe van 21 kalenderdagen. De Raad denkt er dan ook over om de schorsingsperiode te beperken.